

XUNTA DE GALICIA

VICEPRESIDENCIA E CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA,
ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS E XUSTIZA

Secretaría Xeral Igualdade

galicia

Informe anual de seguimiento da Lei
11/2007, do 27 de xullo, galega para
a prevención e o tratamento integral
da violencia de xénero

2012

Informe anual 2012
de violencia de énero

Informe elaborado por:

**Secretaría Xeral da Igualdade
Vicepresidencia e Consellería de
Presidencia, Administracións Públicas
e Xustiza
Marzo de 2013**

ÍNDICE

01	Prólogo	3
02	Análise e magnitude da violencia de xénero na Comunidade Autónoma de Galicia ao longo do ano 2012.	6
02.1	Introdución	6
02.2	Chamadas por violencia de xénero ao 016. Comparativa co resto das Comunidades Autónomas.	16
02.3	Mulleres mortas por violencia de xénero. Galicia 2012	18
02.4	Violencia de xénero: Casos 2012	21
02.5	Acreditación da situación de violencia de xénero	23
02.6	Ordes de protección solicitadas e adoptadas nos Xulgados de Violencia sobre a Muller. Galicia 2012. Comparativa cos datos globais do territorio español	23
02.7	Denuncias e renuncias presentadas nos Xulgados de Violencia sobre a Muller. Galicia 2012. Comparativa co total de denuncias e renuncias presentadas no territorio español	25
03	Medidas e actuacións levadas a cabo pola Comunidade Autónoma de Galicia ao longo do ano 2012, no marco da Lei 11/2007, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero.	27
03.1	Introdución	27
03.2	Título 1: Prevención da violencia de xénero	28
	Capítulo I: Medidas de sensibilización contra a violencia de xénero.	29
	Capítulo II: Medidas de investigación e de formación en materia de violencia de xénero.	58
	Capítulo III: Medidas no ámbito educativo	78
03.3	Título II: Protección e asistencia fronte á violencia de xénero	83
	Capítulo I: Medidas no ámbito sanitario e psicolóxico	83
	Capítulo II: Medidas no ámbito xudicial	96
	Capítulo III: Outras medidas de apoio e protección	98

Capítulo IV: Medidas no ámbito da formación e do emprego	107
Capítulo V: Medidas de carácter económico	112
03.4 Título III: Da organización do sistema de protección e asistencia integral e especializada fronte á violencia de xénero.	132
04 Disposicións adicionais	185

01 Prólogo

O presente informe fai balance das políticas públicas implementadas polo Goberno Galego en materia de violencia de xénero, cumpríndose así coa disposición adicional Cuarta da Lei Galega 11/2007 do 27 de xullo para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, que obriga ao Goberno da Xunta de Galicia a remitirlle ao Parlamento de Galicia, con carácter anual, un informe sobre a situación da violencia de xénero en Galicia, contando coas achegas de todos os departamentos implicados na prevención e no tratamento desta problemática que constitúe un atentado contra a integridade, a dignidade e a liberdade das mulleres, independentemente do ámbito no que se produza.

Esta Lei constitúe un fito histórico no ordenamento xurídico xa que é a primeira lei galega elaborada para a prevención e o tratamento da violencia de xénero, que conta co precedente da Lei 7/2004, do 16 de xullo, galega para a igualdade de mulleres e homes, onde se dedicaron a este problema os artigos 19 e 20, que conteñen previsións xerais sobre as medidas precisas para a erradicación da violencia contra as mulleres, así coma algunhas actuacións xudiciais.

É importante resaltar que esta Lei se aprobou co voto favorable de todos os grupos parlamentarios, o cal indica o grao de sensibilización e de concienciación sobre a importancia do fenómeno da violencia de xénero na nosa sociedade.

Así mesmo, esta lei segue o camiño iniciado no marco do Estado español, grazas a sucesivos adiantos lexislativos en materia de loita contra a violencia de xénero; así, a Lei orgánica 11/2003, do 29 de setembro, de medidas concretas en materia de seguridade cidadá, violencia doméstica e integración social dos estranxeiros; a Lei orgánica 15/2003, do 25 de novembro, pola cal se modifica a Lei orgánica 10/1995, do 23 de novembro, do Código Penal; ou a Lei 27/2003, do 31 de xullo, reguladora da orde de protección das vítimas da violencia doméstica, que estableceu un novidoso sistema de coordinación dos órganos xudiciais e administrativos, concentrando nunha única resolución xudicial a adopción de medidas de natureza civil e penal e a activación dos instrumentos de protección social destinados ao amparo e apoio das mulleres que sofren violencia de xénero. A Lei Orgánica 1/2004, do 28 de decembro de medidas de protección integral contra a violencia de xénero,

recoñece un feito diferencial de xénero; recolle no artigo 19, co título «Dereito á asistencia social integral», que «as mulleres vítimas de violencia de xénero teñen dereito a servizos sociais de atención, de emerxencia, de apoio e acollemento e de recuperación integral. A organización destes servizos por parte das comunidades autónomas e das corporacións locais responderá aos principios de atención permanente, actuación urxente, especialización de prestacións multidisciplinaria e profesional».

Outras Comunidades Autónomas que tamén aprobaron leis especificamente dirixidas a sensibilización, prevención e tratamento da violencia de xénero son:

- La Rioja: Lei 3/2001, do 1 de marzo, de prevención e coordinacións institucional en materia de violencia.
- Castilla la Mancha: Lei 5/2001, de 17 de maio, de prevención de malos tratos e de protección ás mulleres maltratadas.
- Canarias: Lei 16/2003, de 8 de abril, de prevención e protección integral das mulleres contra a violencia de xénero.
- Comunidade Foral de Navarra: Lei Foral 12/2003, de 7 de marzo, de modificación da Lei Foral 22/2002, de 2 de xullo, para a adopción de medidas integrais contra a violencia sexista.
- Cantabria: Lei de Cantabria 1/2004, de 1 de abril, Integral para a Prevención da Violencia Contra as Mulleres e a Protección ás súas Vítimas.
- Castilla y León: Lei Orgánica 1/2004, de 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero.
- Madrid: Lei 5/2005, de 20 de decembro, Integral contra a Violencia de Xénero da Comunidade de Madrid.
- Aragón: Lei 4/2007, de 22 de marzo, de Prevención e Protección Integral ás Mulleres Vítimas de Violencia en Aragón.

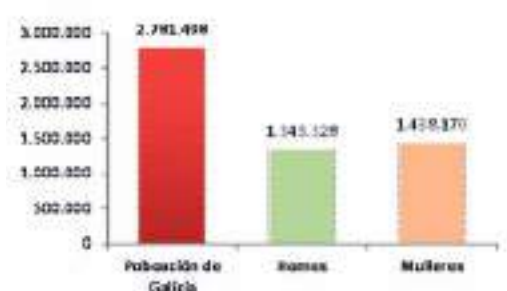
- Murcia: Lei 7/2007, de 4 de abril, para a igualdade entre mulleres e homes, e de protección contra a violencia de xénero na Rexión de Murcia.
- Andalucía: Lei 13/2007, de 26 de novembro, de medidas de prevención e protección integral contra a violencia de xénero.
- Cataluña: Lei 5/2008, de 24 de abril, do dereito das mulleres a erradicar a violencia machista.
- Extremadura: Lei 8/2011, do 23 de marzo, de igualdade entre mulleres e homes e contra a violencia de xénero en Extremadura
- Asturias: Lei do Principado de Asturias 2/2011, do 11 de marzo, para a igualdade de mulleres e homes e a erradicación da violencia de xénero.
- Comunidade Valenciana: Lei 7/2012, do 23 de novembro, da Generalitat, integral contra a violencia sobre a muller no ámbito da Comunitat Valenciana.

Este informe está organizado seguindo a estrutura da propia lei galega para facilitar o seu obxectivo principal, que é verificar o seguimento de todos os compromisos e medidas nela establecidos, e incorporando unha breve introdución con datos estatísticos relativos á poboación feminina galega relativos ao ano obxecto de referencia.

02 Análise e magnitude da violencia de xénero na Comunidade Autónoma de Galicia ao longo do ano 2012.

02.1 Introducción

A poboación en Galicia, a 1 de xaneiro do 2012, ascende a **2.781.498** persoas, das cales **1.343.328** son homes (48%) e **1.438.170** (52%) son mulleres, que constitúen no seu conxunto o 6% da poboación estatal, 47.265.321 persoas.

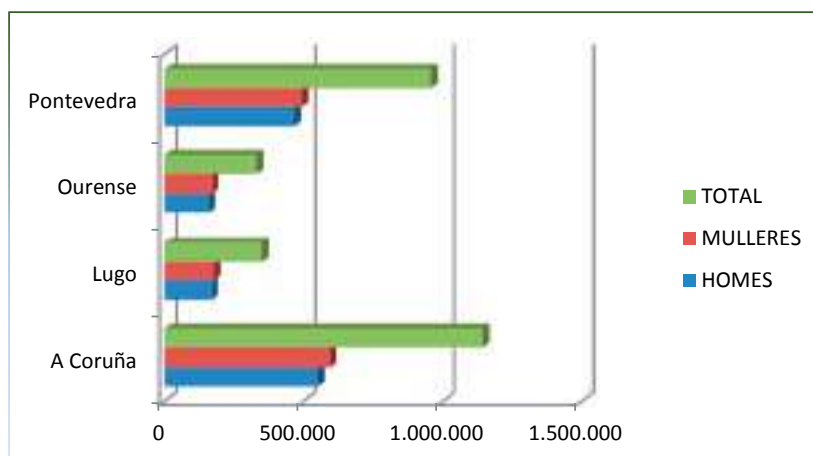

Fonte: IGE: Instituto Galego de Estatística

- Cifras oficiais da poboación a 1 de xaneiro do 2012 segundo provincia e sexo.

PROVINCIA	HOMES		MULLERES		TOTAL	
A Coruña	550.009	40,94%	593.902	41,30%	1.143.911	41,04%
Lugo	169.536	12,62%	179.366	12,47%	348.902	12,58%
Ourense	159.175	11,85%	171.082	11,90%	330.257	11,92%
Pontevedra	464.608	34,59%	493.820	34,34%	958.428	34,47%
TOTAL	1.343.328	48,30%	1.438.170	51,70%	2.781.498	100,00%

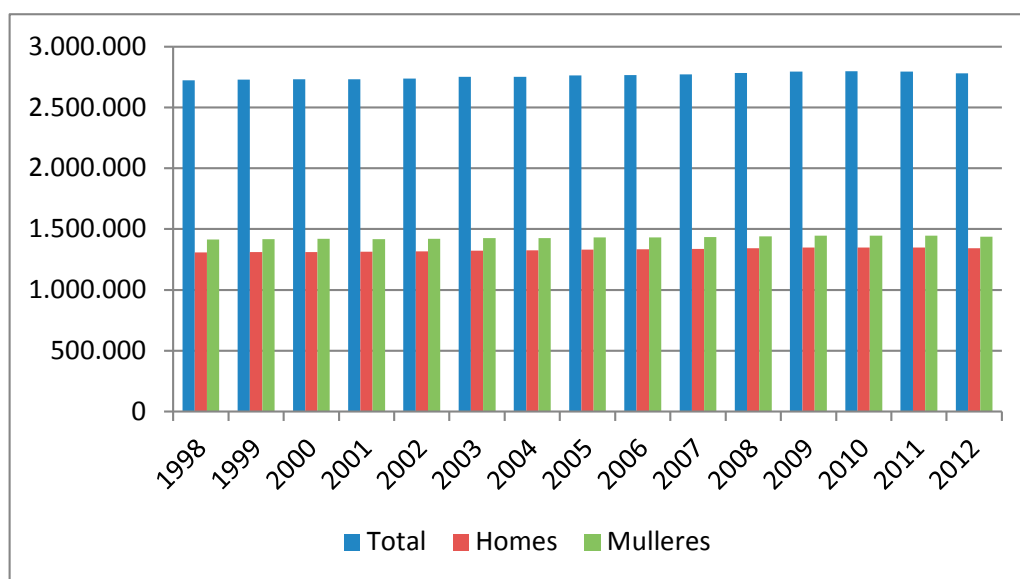
Fonte: IGE: Instituto Galego de Estatística

▪ Evolución da poboación. Galicia 1998-2012:

ANO	TOTAL	HOMES	MULLERES
1998	2.724.544	1.310.415	1.414.129
1999	2.730.337	1.312.881	1.417.456
2000	2.731.900	1.312.391	1.419.509
2001	2.732.926	1.314.078	1.418.848
2002	2.737.370	1.316.721	1.420.649
2003	2.751.094	1.324.385	1.426.709
2004	2.750.985	1.324.987	1.425.998
2005	2.762.198	1.330.703	1.431.495
2006	2.767.524	1.333.797	1.433.727
2007	2.772.533	1.337.159	1.435.374
2008	2.784.169	1.344.268	1.439.901
2009	2.796.089	1.349.603	1.446.486
2010	2.797.653	1.350.547	1.447.106
2011	2.795.422	1.349.591	1.445.831
2012	2.781.495	1.343.328	1.438.170

Fonte: IGE: Instituto Galego de Estatística

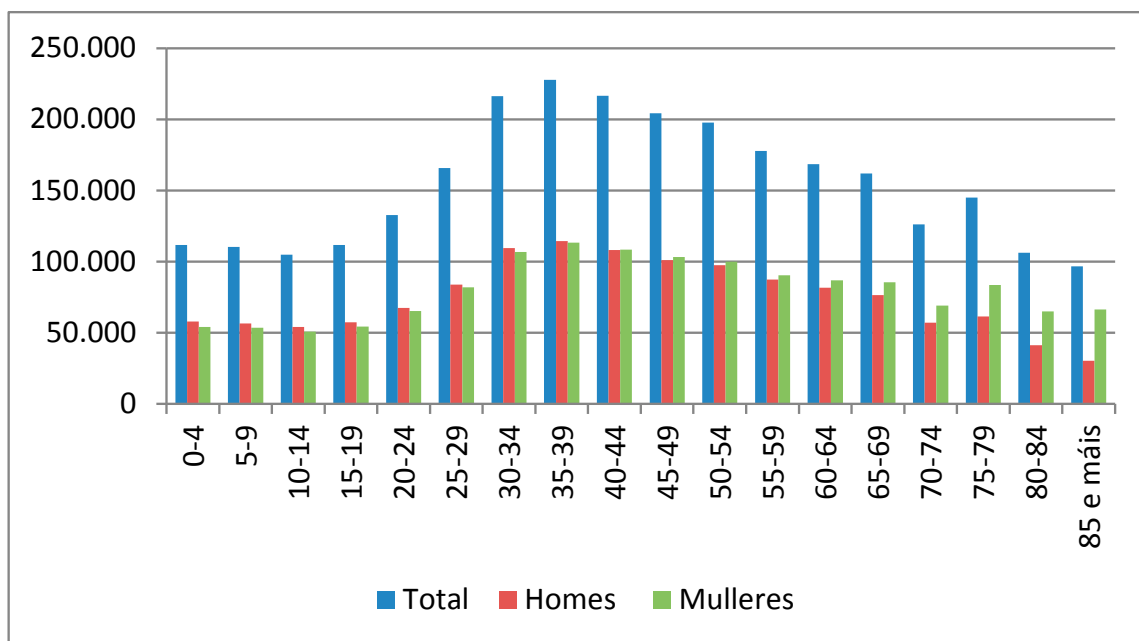

▪ Poboación por sexo e grupos quinquenais de idade. Ano 2012.

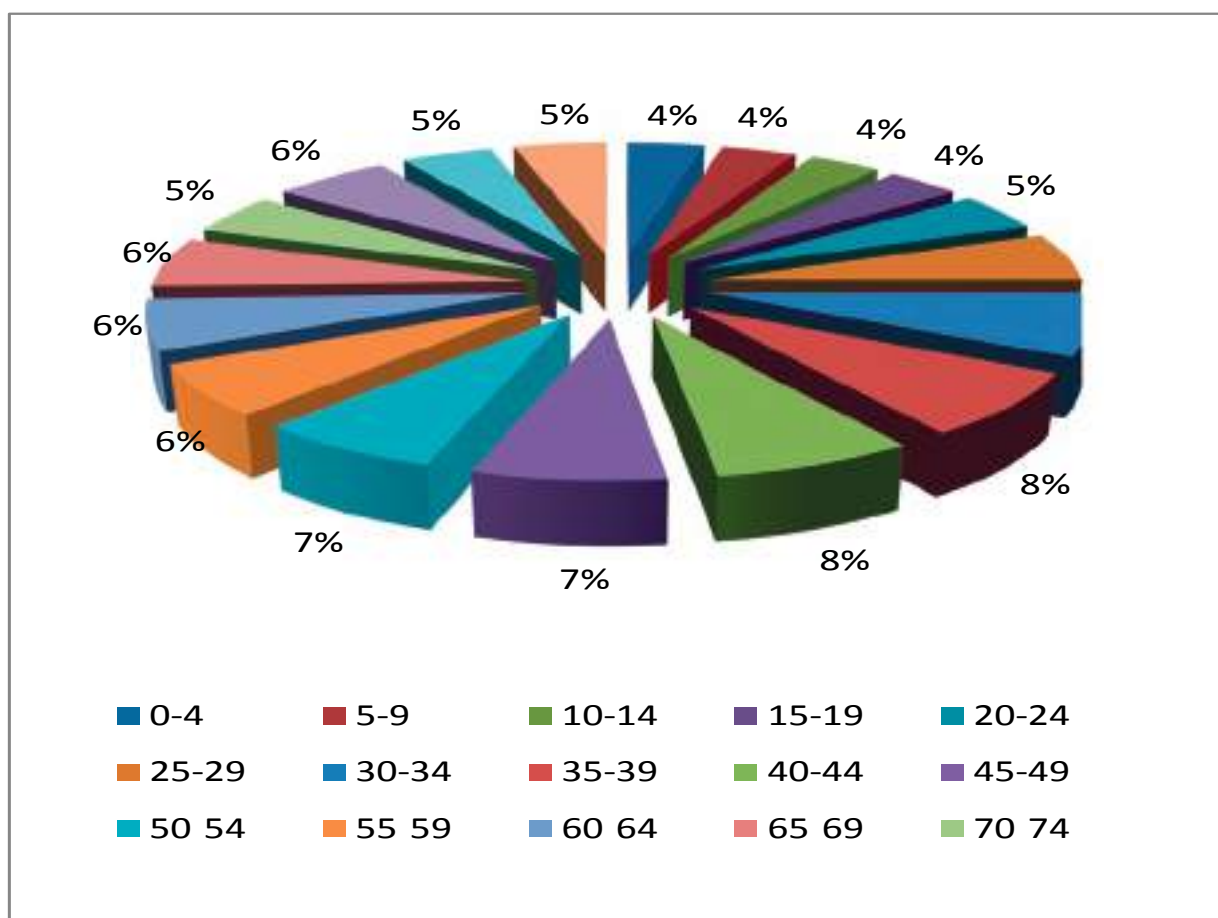
Idade	Total	Homes	Mulleres	% mulleres
0-4	111.715	57.798	53.917	3,75%
5-9	110.178	56.633	53.545	3,72%
10-14	104.718	54.014	50.704	3,53%
15-19	111.623	57.312	54.311	3,78%
20-24	132.739	67.507	65.232	4,54%
25-29	165.659	83.854	81.805	5,69%
30-34	216.305	109.477	106.828	7,43%
35-39	227.834	114.516	113.318	7,88%
40-44	216.555	108.060	108.495	7,54%
45-49	204.322	100.999	103.323	7,18%
50-54	197.671	97.613	100.058	6,96%
55-59	177.776	87.380	90.396	6,29%
60-64	168.524	81.679	86.845	6,04%
65-69	161.799	76.363	85.436	5,94%
70-74	126.187	57.046	69.141	4,81%
75-79	144.951	61.439	83.512	5,81%
80-84	106.256	41.332	64.924	4,51%
85 e máis	96.686	30.306	66.380	4,62%
TOTAL	2.781.498	1.343.328	1.438.170	51,70%

Fonte: IGE: Instituto Galego de Estatística

Comparativa da poboación segregada por sexos e grupos quinquenais de idade

% de mulleres por grupos quinquenais de idade

▪ Evolución da taxa de nacementos segundo sexo. Galicia 1996 - 2012 (I semestre)

Ano	Total	Homes	Mulleres
1996	18.597	9.529	9.068
1997	18.683	9.647	9.036
1998	18.538	9.621	8.917
1999	18.784	9.691	9.093
2000	19.418	10.052	9.366
2001	19.361	9.955	9.406
2002	19.327	9.987	9.340
2003	20.423	10.539	9.884
2004	20.621	10.652	9.969
2005	21.097	10.867	10.230
2006	21.392	11.075	10.317
2007	21.752	11.216	10.536
2008	23.175	11.981	11.194
2009	22.537	11.572	10.965
2010	22.047	11.500	10.547
2011	21.594	11.256	10.338
I semestre 2012	10.438	5.472	4.966

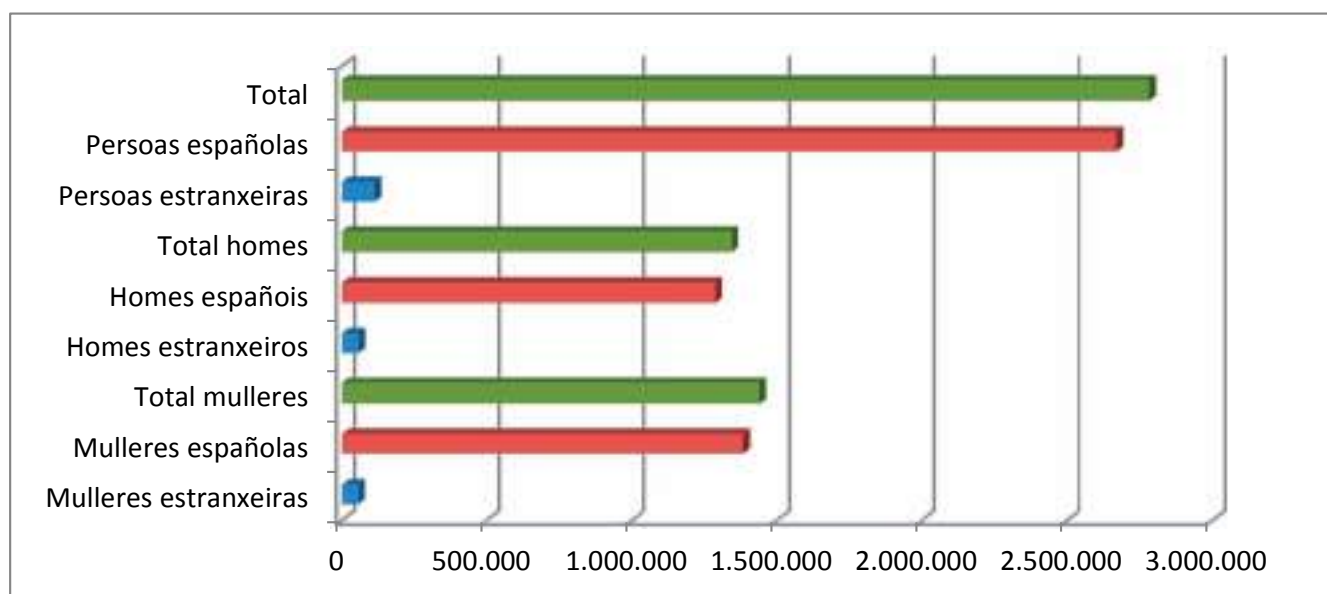
Fonte: IGE, INE. Padrón municipal de habitantes

En Galicia, ao igual que no resto do mundo, nacen máis homes que mulleres (uns 105 homes por cada 100 mulleres); sen embargo, ao ter as mulleres unha esperanza de vida superior á dos homes, ao final da vida, a proporción queda equilibrada ou incluso sobreviven máis mulleres.

▪ Poboación segundo nacionalidade e sexo. Galicia 2012

POBOACION			HOMES			MULLERES		
Total	Española	Estranxeira	Total	Español	Estranxeiro	Total	Española	Estranxeira
2.781.498	2.669.315	112.183	1.343.328	1.286.463	56.865	1.438.170	1.382.852	55.318
	95,97%	4,03%		95,77%	4,23%		96,15%	3,85%

Fonte: INE. Padrón municipal de habitantes

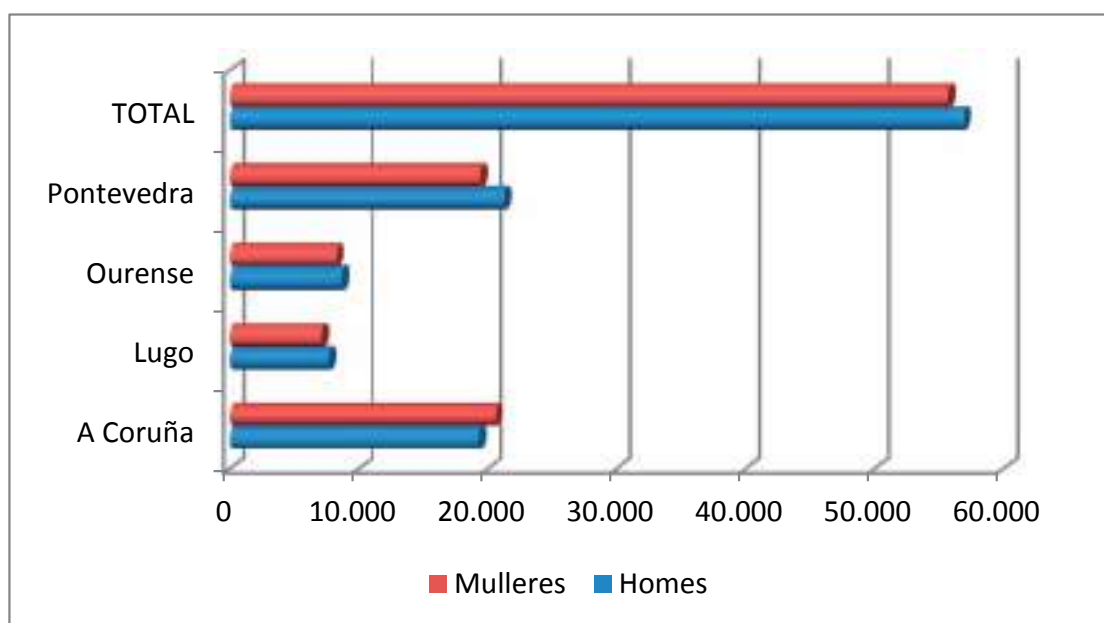
Proporción de mulleres españolas e estranxeiras

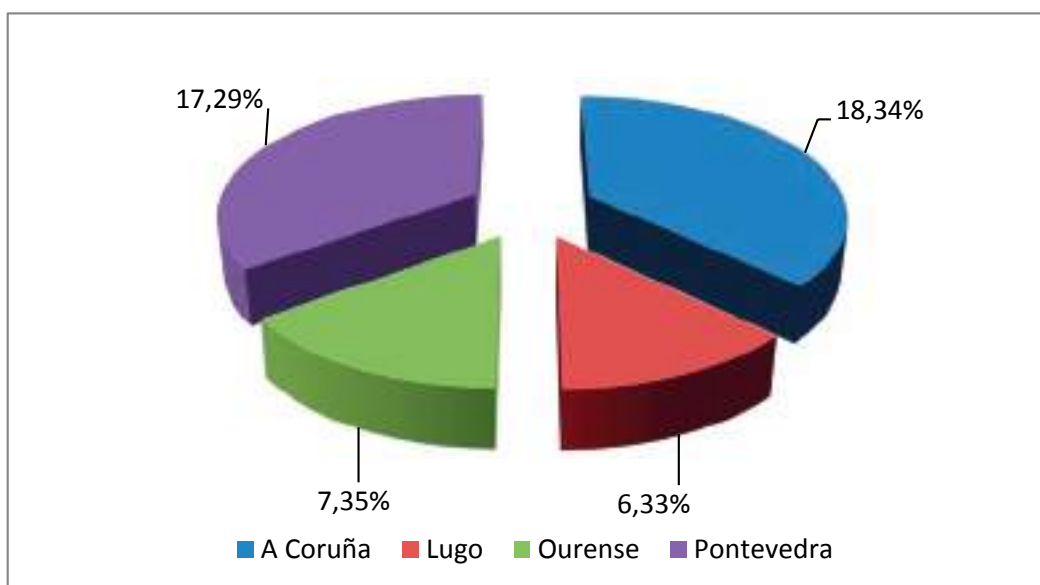
▪ Poboación estranxeira distribuída por provincias. Galicia 2012

Provincia	Total	Homes	Mulleres	% mulleres
A Coruña	39.861	19.292	20.569	18,34%
Lugo	14.738	7.637	7.101	6,33%
Ourense	16.946	8.696	8.250	7,35%
Pontevedra	40.638	21.240	19.398	17,29%
TOTAL	112.183	56.865	55.318	49,31%

Fonte: INE. Padrón municipal de habitantes. Extraído de: <http://www.ine.es>

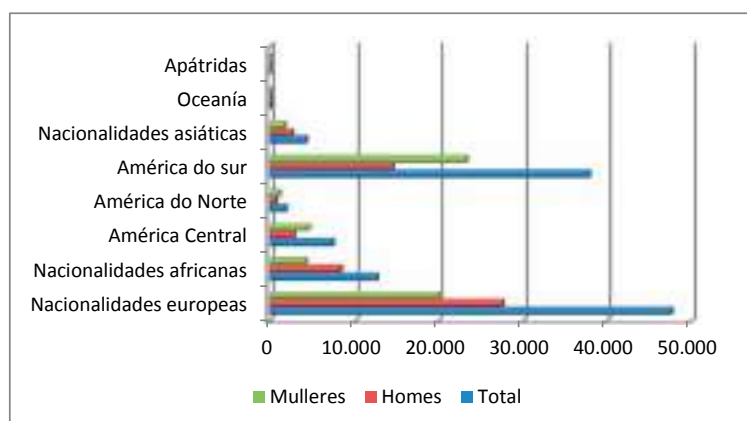
% de mulleres estranxeiras distribuídas por provincia

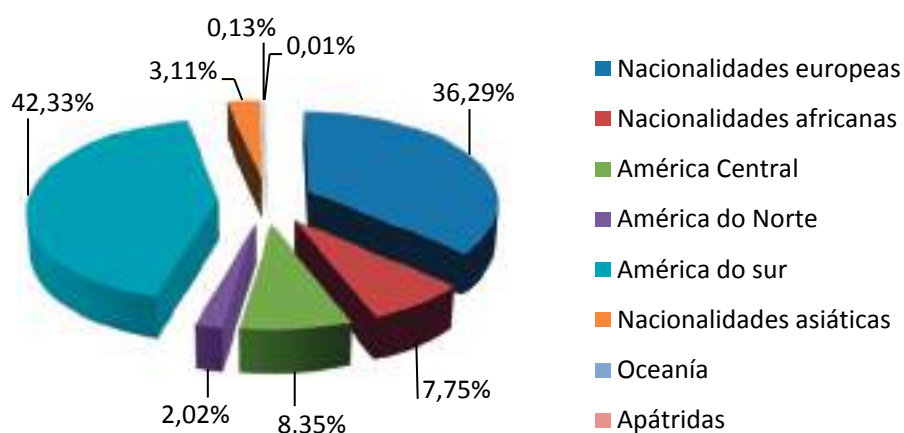
▪ Poboación estranxeira segundo sexo e país de nacionalidade. Galicia 2012

Nacionalidade	Total	Homes	Mulleres	% mulleres
Nacionalidades europeas	47.738	27.664	20.074	36,29%
Nacionalidades africanas	12.702	8.413	4.289	7,75%
América Central	7.514	2.896	4.618	8,35%
América do Norte	1.843	727	1.116	2,02%
América do sur	37.912	14.495	23.417	42,33%
Nacionalidades asiáticas	4.312	2.590	1.722	3,11%
Oceanía	137	63	74	0,13%
Apátridas	25	17	8	0,01%
TOTAL	112.183	56.865	55.318	49,31%

Fonte: INE. Padrón municipal de habitantes. Extraído de: <http://www.ine.es>

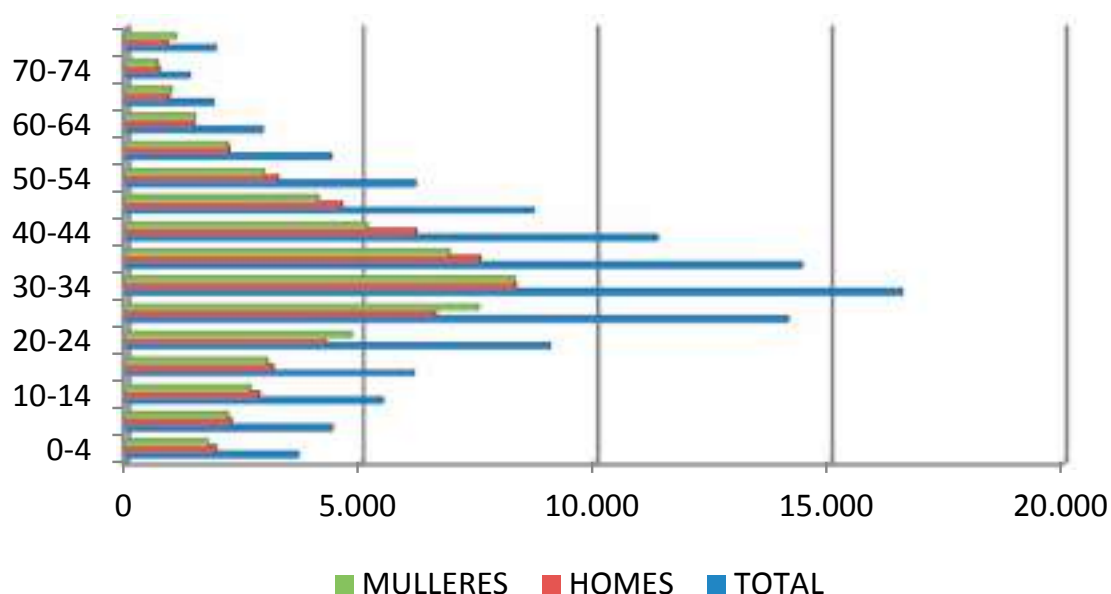
% de mulleres estranxeiras segundo nacionalidade

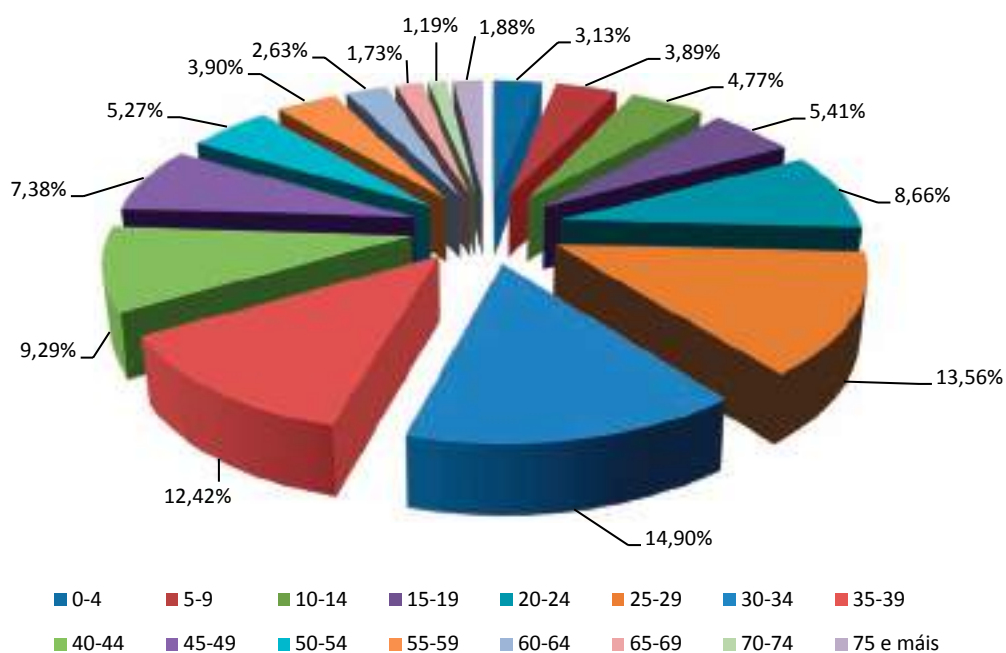
▪ Poboación estranxeira segundo idade. Galicia 2012

IDADE	TOTAL	HOMES	MULLERES	% MULLERES
0-4	3.640	1.909	1.731	3,13%
5-9	4.380	2.226	2.154	3,89%
10-14	5.463	2.826	2.637	4,77%
15-19	6.122	3.132	2.990	5,41%
20-24	9.022	4.233	4.789	8,66%
25-29	14.099	6.600	7.499	13,56%
30-34	16.542	8.298	8.244	14,90%
35-39	14.406	7.533	6.873	12,42%
40-44	11.315	6.177	5.138	9,29%
45-49	8.682	4.602	4.080	7,38%
50-54	6.153	3.235	2.918	5,27%
55-59	4.348	2.192	2.156	3,90%
60-64	2.892	1.437	1.455	2,63%
65-69	1.862	905	957	1,73%
70-74	1.352	693	659	1,19%
75 e máis	1.905	867	1.038	1,88%
TOTAL	112.183	56.865	55.318	49,31%

INE. Padrón municipal de habitantes. Extraído de: <http://www.ine.es>

% de mulleres estranxeiras por grupos de idade

02.2 Chamadas por violencia de xénero ao 016. Comparativa co resto das Comunidades Autónomas.

Dende a súa posta en marcha en setembro do 2007, o teléfono 016 ofrece información e asesoramento xurídico en materia de violencia de xénero as 24 horas do día os 365 días do ano, ten carácter gratuíto e se caracteriza pola universalidade na prestación do servizo especializado, que se efectúa en castelán, galego, catalán e euskera; así mesmo atende en inglés e francés.

A prestación do servizo de información compete a un equipo de persoas especializadas en violencia de xénero, producíndose unha derivación automática das chamadas de emerxencia e urxencia aos centros 112 autonómicos.

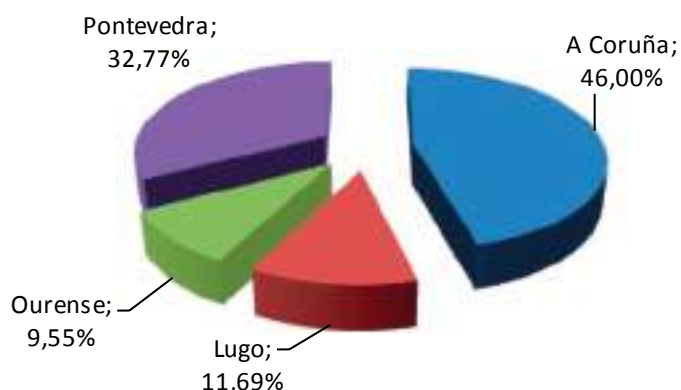
A cifra total de chamadas referentes á violencia de xénero atendidas polo 016 dende o 3 de setembro de 2007 ata o 31 de decembro de 2012, no conxunto de España, foi de 353.392, das cales 16.045 foron efectuadas desde Galicia.

Fonte: Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad. Informe mensual, decembro de 2012

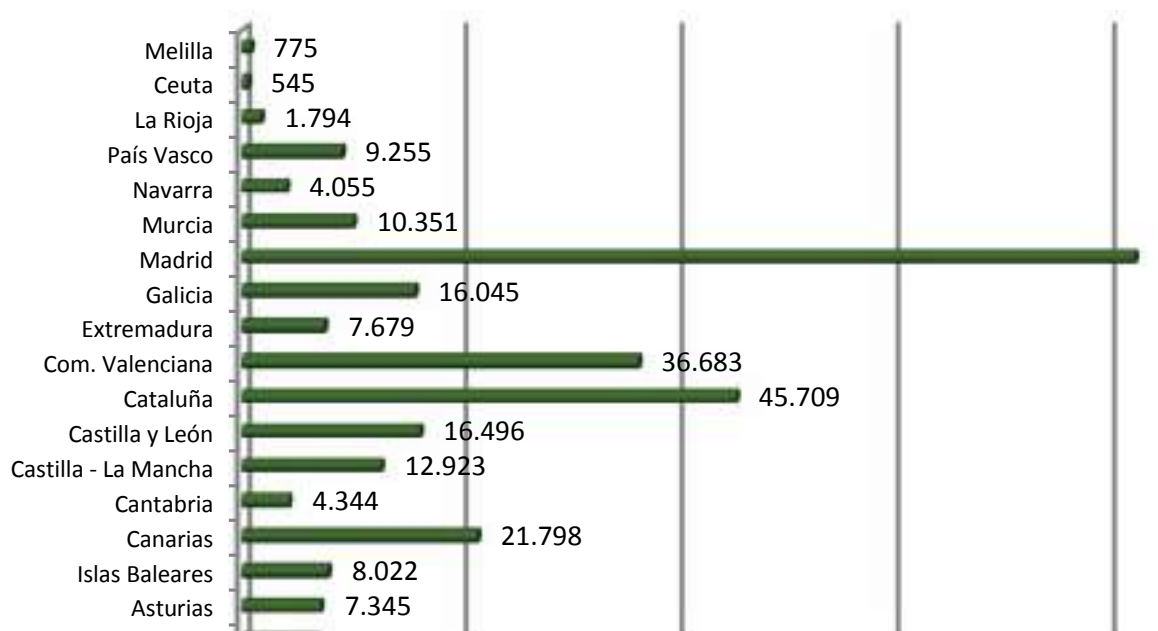
As 16.045 chamadas efectuadas desde Galicia distribúense do seguinte xeito por provincias:

PROVINCIA	Nº	%
A Coruña	7.380	46,00%
Lugo	1.875	11,69%
Ourense	1.532	9,55%
Pontevedra	5.258	32,77%

Fonte: Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad. Informe mensual, decembro de 2012

Segundo o número de chamadas por comunidade autónoma, 82.617 foron realizadas desde Madrid (23,4% do total), 59.710 dende Andalucía (16,9%), 45.709 dende Cataluña (13%), 36.683 dende a Comunidade Valenciana (10,4%), 21.798 dende Canarias (6,2%), 16.496 dende Castilla y León (4,7%), **16.045 dende Galicia (4,5%)**, 12.923 dende Castilla - La Mancha (3,7%) e 10.351 dende Murcia (3,0%). O menor número de chamadas procedían de Ceuta, Melilla e La Rioja, con 545, 775 e 1.794, respectivamente, e cun peso sobre o total, entre as tres, do 0,9%.

02.3 Mulleres mortas por violencia de xénero. Galicia 2012

Galicia rexistrou ao remate do 2012 **catro mortes por violencia de xénero**, unha máis que no exercicio 2011, unha máis que en 2009, e tres menos que en 2008, cifra que representa o 8,1% dos 49 casos rexistrados no conxunto de España ao remate do ano 2012.

MULLERES MORTAS POR VIOLENCIA DE XÉNERO NAS PROVINCIAS GALEGAS	
TOTAL	4
A Coruña	3
Lugo	0
Ourense	1
Pontevedra	0

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia.

- Mulleres mortas por violencia de xénero en mans da súa parella ou exparella por CCAA.

CC.AA.	Nº casos	%
Andalucía	8	16,33%
Aragón	0	0,00%
Asturias	1	2,04%
Islas Baleares	2	4,08%
Canarias	2	4,08%
Cantabria	0	0,00%
Castilla - La Mancha	3	6,12%
Castilla y León	2	4,08%
Cataluña	12	24,49%
Com. Valenciana	6	12,24%
Extremadura	1	2,04%
Galicia	4	8,16%
Madrid	6	12,24%
Murcia	0	0,00%
Navarra	0	0,00%
País Vasco	2	4,08%
La Rioja	0	0,00%
Ceuta	0	0,00%
Melilla	0	0,00%
TOTAL	49	100,00%

Fonte: Delegación del Gobierno para la Violencia de Género

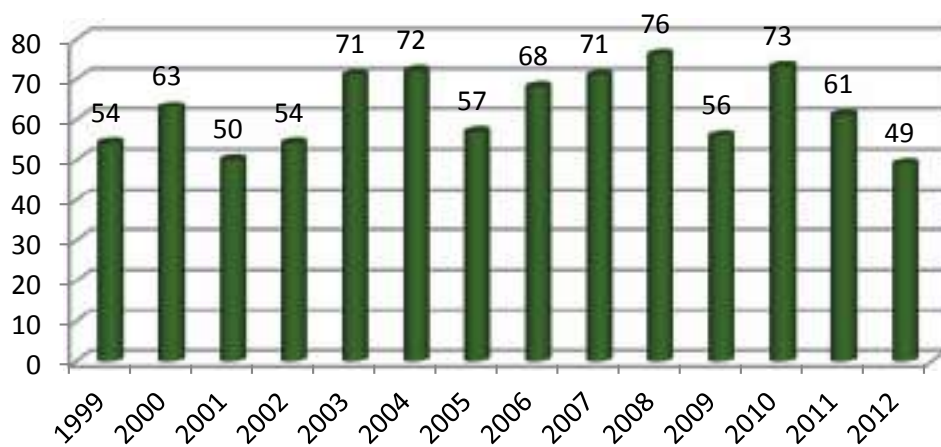
Das dezasete CC.AA. e dúas cidades autónomas, Galicia -con 4 casos rexistrados de mulleres mortas por violencia de xénero (8,16% do total) comparte un 4º lugar. Esta cifra é superada pola Comunidade Valenciana e Madrid con 6 casos que ocupan un 3º lugar-; con 8 casos; Andalucía, ocupa o 2º lugar; e Cataluña, que cos 12 casos rexistrados de mulleres mortas por violencia de xénero, sitúase como a comunidade autónoma co maior número de mulleres mortas por violencia de xénero.

- Evolución do número de Mulleres mortas por violencia de xénero en mans da súa parella ou ex parella por CC.AA. (período:1999-2012)

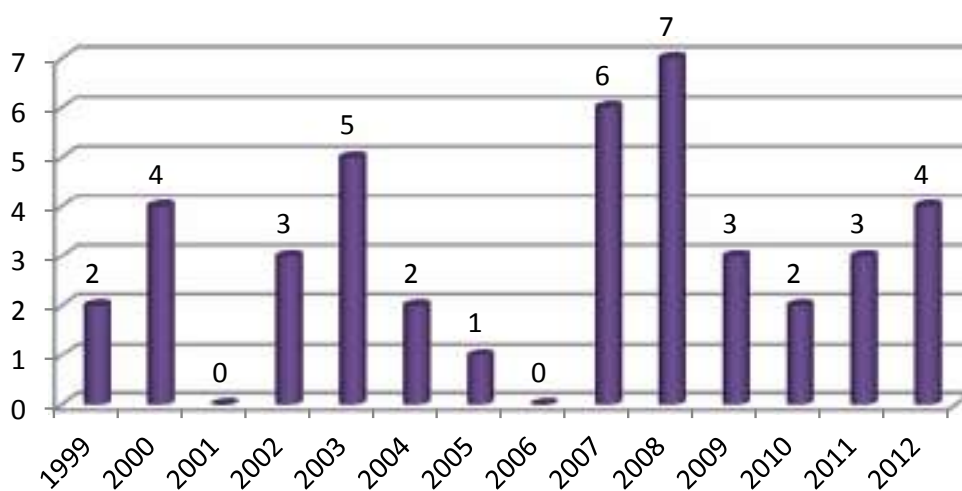
CC.AA.	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Andalucía	13	10	12	10	13	19	9	20	8	9	14	18	16	8
Aragón	0	0	1	3	2	2	4	1	2	1	0	2	2	0
Asturias	1	0	2	0	2	0	1	3	2	1	0	5	2	1
Baleares	3	1	2	4	4	2	4	3	1	1	1	2	1	2
Canarias	2	5	5	7	6	2	6	4	6	5	5	7	3	2
Cantabria	1	0	0	0	1	2	0	0	2	0	0	0	0	0
Castilla la Mancha	5	3	2	0	2	4	2	4	5	3	1	3	1	3
Castilla y León	3	3	1	4	4	2	4	3	3	6	1	4	2	2
Cataluña	9	8	7	7	12	11	8	10	11	10	10	11	9	12
C. Valenciana	6	7	9	9	7	9	6	8	10	10	9	8	8	6
Extremadura	1	1	0	1	1	2	0	1	0	0	1	1	0	1
Galicia	2	4	0	3	5	2	1	0	6	7	3	2	3	4
Madrid	4	17	6	4	5	5	4	5	9	11	5	7	9	6
Murcia	1	1	2	0	3	4	2	3	2	4	2	1	2	0
Navarra	1	1	0	1	1	1	2	0	1	3	0	0	1	0
País vasco	1	2	1	1	0	4	3	3	2	3	2	2	2	2
La Rioja	1	0	0	0	2	1	0	0	0	2	1	0	0	0
Ceuta	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Melilla	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
TOTAL	54	63	50	54	71	72	57	68	71	76	56	73	61	49

Fonte: Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad

Evolución totais

Evolución Galicia

02.4 Violencia de xénero: Casos 2012

TOTAL VÍTIMAS: 49			
	Características	Nº de casos	% do total
Denuncia	Denunciaron	9	18,4%
	Retiraron denuncia	0	0,0%
Medidas de protección	Solicitaron medidas de protección	7	14,3%
	Obtiveron medidas de protección	7	14,3%
	Renunciaron a medidas de protección	0	0,0%
	Medidas de protección caducadas	2	4,1%
	Outras causas de non vixencia MP	1	2,0%
	Tiñan medidas de protección en vigor	4	8,2%
Nacionalidade	Española	39	79,6%
	Estranxeira	10	20,4%
Idade	<16 anos	1	2,0%
	16-17 anos	0	0,0%
	18-20 anos	1	2,0%
	21-30 anos	12	24,5%
	31-40 anos	6	12,2%
	41-50 anos	9	18,4%
	51-64 anos	9	18,4%
	>64 anos	11	22,4%
Convivencia	Si	36	73,5%
	No	13	26,5%
Relación	Exparella ou en fase de ruptura	12	24,5%
	Parella	37	75,5%
Nacionalidade do agresor	Española	37	75,5%
	Estranxeira	12	24,5%

Fonte: Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad. Delegación del Gobierno para la Violencia de Xénero

CARACTERÍSTICAS DOS CASOS DE MORTES POR VIOLENCIA DE XÉNERO EN GALICIA NO ANO 2012	
Caso 1	Data: 2/3/2012 Localidade: Vilardevós (Ourense) Idade da vítima: 65 anos Idade do agresor: 74 anos Nacionalidade da vítima: española Nacionalidade do agresor: española Tipo de relación: cónxuxes Método do crime: disparo arma de fogo Denuncia previa por violencia: Non Orde de protección vixente: Non
Caso 2	Data: 25/6/2012 Localidade: Narón (A Coruña) Idade da vítima: 28 anos Idade do agresor: 37 anos Nacionalidade da vítima: española Nacionalidade do agresor: española Tipo de relación: ex-noivos Método do crime: apuñalamento Denuncia previa por violencia: Si Orde de protección vixente: Si
Caso 3	Data: 6/11/2012 Localidade: Narón (A Coruña) Idade da vítima: 63 anos Idade do agresor: 73 anos Nacionalidade da vítima: española Nacionalidade do agresor: española Tipo de relación: cónxuxes Método do crime: apuñalamento Denuncia previa por violencia: Si Orde de protección vixente: Non
Caso 4	Data: 21/12/2012 Localidade: Ferrol (A Coruña) Idade da vítima: 42 anos Idade do agresor: 47 anos Nacionalidade da vítima: española Nacionalidade do agresor: española Tipo de relación: exparella Método do crime: disparo arma de fogo Denuncia previa por violencia: Si Orde de protección vixente: Non

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

02.5 Acreditación da situación de violencia de xénero

Para os efectos da Lei 11/2007, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, a situación de violencia acreditarase por calquera das seguintes formas:

- a) Certificación da orde de protección ou da medida cautelar, ou testemuño ou copia autenticada pola secretaria ou polo/a secretario/a xudicial da propia orde de protección ou da medida cautelar.
- b) Sentenza de calquera orde xurisdiccional que declare que a muller sufriu violencia en calquera das modalidades definidas nesta lei.
- c) Certificación e/ou informe dos servizos sociais e/ou sanitarios da Administración pública autonómica ou local.
- d) Certificación dos servizos de acollida da Administración Pública Autonómica ou local.
- e) Informe do Ministerio Fiscal que indique a existencia de indicios de violencia.
- f) Informe da Inspección de Traballo e da Seguridade Social.
- g) Calquera outra que se estableza regulamentariamente.

02.6 Ordes de protección solicitadas e adoptadas nos Xulgados de Violencia sobre a Muller. Galicia 2012. Comparativa cos datos globais do territorio español

Nos xulgados de violencia sobre a muller, dende o día 1 de xaneiro do 2012 ata o 30 de setembro, rexistráronse, no territorio español, un total de 26.513 solicitudes de ordes de protección, das cales foron adxudicadas 16.505 (o 62% dos casos). Das 26.513 solicitudes, atribúenselle a Comunidade Autónoma de Galicia 1.127 solicitudes, das que se resolveron favorablemente 719 ordes (o 64% do total).

TOTAL ORDES DE PROTECCIÓN SOLICITADAS E ADOPTADAS						
Período	Territorio	Incoadas	Resoltas adoptadas	% adoptadas	Resoltas denegadas	% denegadas
1º trimestre	Galicia	373	238	64%	134	36%
	Total España	8.343	5.234	63%	3.112	37%
2º trimestre	Galicia	369	235	64%	135	36%
	Total España	9.139	5.655	62%	3.484	38%
3º trimestre	Galicia	385	246	64%	139	36%
	Total España	9.031	5.616	62%	3.417	38%

1 xaneiro / 30 setembro	Galicia	1.127	719	64%	408	36%
1 xaneiro / 30 setembro	España	26.513	16.505	62%	10.013	38%

Fonte: Informes elaborados polo Consejo General del Poder Judicial

Enlace: http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Estadistica_Judicial/Informes_estadisticos/Informes_periodicos

Dentro da Comunidade Autónoma de Galicia, dende o día 1 de xaneiro do 2012 ata o 30 de setembro foi na Provincia de Pontevedra na que máis ordes de protección se incoaron (456) e se adoptaron (253), non obstante a porcentaxe de adoptadas en relación coas incoadas é menor que no resto de provincias. A maior porcentaxe de ordes de protección adoptadas foi na provincia de Ourense (78%), seguida da Coruña (73%), Lugo (61%) e Pontevedra (52%).

TOTAL ORDES DE PROTECCIÓN SOLICITADAS E ADOPTADAS EN GALICIA POR PROVINCIAS (Do 1/1/2012 ao 30/9/2012)					
Provincia	Incoadas	Resoltas adoptadas	% adoptadas	Resoltas denegadas	% denegadas
A CORUÑA	288	211	73%	77	27%
LUGO	147	89	61%	58	39%
OURENSE	236	184	78%	52	22%
PONTEVEDRA	456	235	52%	221	48%
TOTAL	1.127	719	64%	408	36%

Fonte: Informes elaborados polo Consejo General del Poder Judicial

Enlace: http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Estadistica_Judicial/Informes_estadisticos/Informes_periodicos

02.7 Denuncias e renuncias presentadas nos Xulgados de Violencia sobre a Muller. Galicia 2012. Comparativa co total de denuncias e renuncias presentadas no territorio español

Nos xulgados de violencia sobre a muller, dende o día 1 de xaneiro do 2012 ata o 30 de setembro de 2012, rexistráronse, no conxunto do territorio español, un total de 97.413 denuncias por violencia de xénero, ao mesmo tempo que se contabilizaban 12.154 renuncias ao proceso (un 12,47% do total). Das 97.413 denuncias, compútanselle á Comunidade Autónoma de Galicia 3.667 (3,76%) das cales 243 renunciaron ao proceso (un 6,63% do total).

DENUNCIAS E RENUNCIAS PRESENTADAS NOS XULGADOS DE VIOLENCIA SOBRE A MULLER					
Período	Territorio	Denuncias recibidas	Renuncias o proceso	Ratio renuncias/denuncias	Ratio ordes/denuncias
1º trimestre	Galicia	1.182	76	6,43%	31,56%
	Total España	30.895	3.711	12,01%	27,00%
2º trimestre	Galicia	1.170	83	7,09%	31,54%
	Total España	32.704	4.288	13,11%	27,94%
3º trimestre	Galicia	1.315	84	6,39%	28,28%
	Total España	33.814	4.155	12,29%	26,71%

1-01 / 30-09	Galicia	3.667	243	6,63%	30,73%
1-01 / 30-09	Total España	97.413	12.154	12,47%	27,21%

Fonte: Informes elaborados polo Consejo General del Poder Judicial

Enlace: http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Estadistica_Judicial/Informes_estadisticos/Informes_periodicos

Dentro da Comunidade Autónoma de Galicia, dende o día 1 de xaneiro do 2012 ata o 30 de setembro foi na Provincia de Pontevedra na que máis denuncias se recibiron nos xulgados de violencia sobre a muller (1.722), seguida da Coruña (1.215). Tamén é na provincia de Pontevedra na que a proporción de renuncias ao proceso é menor (5,46%) seguida da Coruña (6,91%). Non obstante é na provincia de Ourense na que a ratio entre ordes de protección incoadas e denuncias recibidas é maior (68,8%).

DENUNCIAS E RENUNCIAS PRESENTADAS NOS XULGADOS DE VIOLENCIA SOBRE A MULLER DE GALICIA POR PROVINCIAS (Do 1/1/2012 ao 30/9/2012)				
Provincia	Denuncias recibidas	Renuncias ao proceso	Ratio renuncias/ denuncias	Ratio ordes/ denuncias
A CORUÑA	1.215	84	6,91%	23,70%
LUGO	387	33	8,53%	37,98%
OURENSE	343	32	9,33%	68,80%
PONTEVEDRA	1.722	94	5,46%	26,48%
TOTAL	3667	243	6,63%	30,73%

Fonte: Informes elaborados polo Consejo General del Poder Judicial

Enlace: http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Estadistica_Judicial/Informes_estadisticos/Informes_periodicos

03 Medidas e actuacións levadas a cabo pola Comunidade Autónoma de Galicia ao longo do ano 2012, no marco da Lei 11/2007, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero.

03.1 Introducción

A Lei parte duns principios xerais que orientan todo o seu contido:

- A violencia é considerada como unha forma extrema de desigualdade entre homes e mulleres. Segundo este principio, constitúe unha das formas máis graves de discriminación cara as mulleres, e por conseguinte, atenta radicalmente contra o principio de igualdade, principio constitucional do noso Estado Democrático e de Dereito.

Este postulado leva implícito que as políticas para loitar contra a violencia dirixida ás mulleres, están intimamente vinculadas ao logro da igualdade entre as persoas e que, en definitiva, o obxectivo último de toda intervención en violencia de xénero deba ir dirixido a modificar a estrutura básica e universal de desigualdades e asimetría nas relacións entre homes e mulleres.

- O carácter integral tradúcese en varios aspectos. Por un lado, a erradicación da violencia é unha cuestión pública e compete aos poderes públicos a súa abordaxe, tanto na prevención como no tratamento. Por outro lado, obriga a todas as instancias a intervir na totalidade dos danos ocasionados ás vítimas e en todas as fases do proceso (detección, denuncia, asistencia, recuperación, reinserción, etc.).

- O seu tratamento é complexo, transversal e multidisciplinar e esixe incorporar un enfoque global.

- Os instrumentos de intervención deben partir dunha análise diferenciada e sistemática das necesidades específicas de ambos sexos e do diferente impacto que as

políticas públicas teñen sobre mulleres e homes, na formación especializada en xénero dos operadores públicos e no desenvolvemento de accións combinadas dirixidas ás mulleres e accións xerais para toda a sociedade.

- Incorpora a lei o concepto de vitimación secundaria: unha persoa que resulta vitimizada pola vivencia de situacións de maltrato pode volver a ser vitimizada ao recorrer ás institucións ou a profesionais de axuda se estes non fan un axeitado manexo da intervención. Evitar a segunda vitimación ou retraumatizacións debe ser obxectivo inmediato e para iso a lei contempla medidas que garanten a especialización e a formación en xénero de todos os colectivos profesionais que interveñen no proceso e a integridade psicolóxica, autonomía social e económica das mulleres, a través da disposición dos recursos axeitados.

- Así mesmo, promulga os principios de cooperación e coordinación: estes principios deben inspirar as actuacións de todos os poderes públicos para optimizar os recursos, os mecanismos e a eficiencia das políticas, así como a participación dos colectivos e asociacións de mulleres; en definitiva, a organización da sociedade civil fronte ao maltrato.

- Tamén está presente o principio de equidade territorial: Con este principio a lei pretende asumir a realidade da dificultade de acceso aos recursos e á información de moitos colectivos de mulleres, especialmente ás que viven no medio rural. Así, o desenvolvemento da rede de recursos e mecanismos de protección deberá ter en conta sistemas de compensación destes desequilibrios territoriais.

03.2 Título 1: Prevención da violencia de xénero

Neste apartado faise referencia ás disposicións adoptadas e enfocadas a abordar diferentes medidas de prevención da violencia de xénero, como son as dirixidas a unha axeitada sensibilización social, resaltando o papel que deben cumprir os medios de comunicación, as medidas de investigación e formación e por último as medidas no ámbito educativo.

Capítulo I: Medidas de sensibilización contra a violencia de xénero.

- Artigo 6. Deseño, elaboración e difusión de campañas.
- Artigo 7. Fomento do movemento asociativo.
- Artigo 8. Actividades culturais e artísticas.
- Artigo 9. Tratamento da información.
- Artigo 10. Convenios de autorregulación.
- Artigo 11. Contidos e publicidade en relación coa violencia de xénero.

Ao longo do ano 2012 e coa finalidade de favorecer que todos os colectivos, ámbitos públicos e privados, así como toda a sociedade en xeral, acaden unha sensibilidade cara este grave problema social e sobre o que urxe dar unha resposta eficaz, leváronse a cabo dende diversos departamentos da Xunta de Galicia importantes actuacións neste sentido:

❑ **Deseño, elaboración e difusión de campañas**

Campaña do 18 de outubro de 2012. Día europeo contra a trata de persoas.

Con motivo do Día Europeo contra a Trata de Persoas, celebrado o día 18 de outubro, a **Secretaría Xeral da Igualdade** puxo en marcha unha campaña informativa coa mensaxe *"Non sexas o seguinte. A trata de seres humanos para a explotación sexual é un delito grave"*, coa finalidade de sensibilizar a toda a sociedade, especialmente a poboación masculina, sobre a trata de seres humanos, fundamentalmente con fins de explotación sexual.

Segundo os datos que achegan distintas instancias, España é un dos primeiros países de Europa de tránsito de mulleres vítimas de trata e dos datos recollidos no III Informe de seguimento do Plan Nacional de Loita contra a Trata de Seres Humanos con Fins de Explotación Sexual, extráctase que no ano 2011, 14.370 persoas foron detectadas

polas Forzas e Corps de Seguridade do Estado como "persoas en situación de risco". Estes son algúns dos datos que reflicten a dimensión dun negocio do que se alerta á comunidade internacional coa celebración o 18 de outubro do Día europeo contra a trata de seres humanos, mediante a campaña Corazón Azul, promovida pola ONU.

A Secretaría Xeral da Igualdade considera preciso sensibilizar e concienciar á poboación de que a prostitución e a trata de persoas con fins de explotación sexual é unha forma máis de violencia contra as mulleres polo que o consumo de prostitución é unha forma de colaboración coa explotación sexual e a violencia contra as mulleres. É importante que se teña conciencia desta realidade á hora de tomar decisións sobre participar ou non nesta explotación. Con ese fin, no 2012, editou material de sensibilización composto por 5.000 carteis, que se distribuíron en todos os campus universitarios, nos Centros de Información á Muller, CIM, e nos servizos sociais dos concellos e nas 9 ONGs coas que colabora Igualdade para a atención a mulleres vítimas de trata; así como 10.000 pousavazos, que se distribuíron nos locais de hostalaría, en virtude do convenio asinado a coa CEG.

Campaña do 25 de novembro 2012: Día Internacional contra a violencia de xénero

No marco das campañas institucionais que se realizan anualmente co gallo da conmemoración do día internacional contra a violencia de xénero, o 25 de novembro, a **Secretaría Xeral da Igualdade** puxo en marcha a campaña *"Non ignores os sinais. Elixe vivir"*.

Trátase dunha campaña institucional posta en marcha polo Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade no ano 2011, e á que a Xunta tomou a decisión de adherirse no exercicio 2012.

A prevención a través da sensibilización constitúe unha das claves na loita contra a violencia de xénero e nese marco de acción presentouse esta Campaña, na que se busca a complicitad de toda a sociedade para erradicar a violencia contra as mulleres, informar ás vítimas dos seus dereitos e dos instrumentos previstos para a súa protección, e conseguir o rexeitamento social cara aos maltratadores.

Está composta por pezas para radio, prensa e TV, con mensaxes concibidas para incrementar a alerta individual e colectiva e afinar a percepción social das diferentes manifestacións desta forma de violencia, de xeito que tanto as vítimas como os seus entornos familiares e de amizade saiban detectalas e, consecuentemente, actúen.

A Campaña consistiu en 3 spots de 22 segundos de duración cada un, acompañados de pezas gráficas de cartelería coa imaxe de tres mulleres de distintas idades, que experimentan a súa persoal e singular vivencia da violencia, ao obxecto de representar os diferentes entornos e a diversidade de formas coas que se exerce a violencia de xénero

Os spots constan de tres versións: “aillamento”, “ameaza” e “autoestima”, dirixidas a transmitir a idea de avanzar e dar pautas de comportamento para a protección das mulleres vítimas de violencia de xénero e facilitar elementos que aumenten a súa capacidade á hora de identificar determinadas condutas como parte desa violencia, así como situacións de risco e de alerta sobre aquelas condutas, e factores que supoñan un perigo.

Coas tres versiones preténdense visibilizar tres formas diferentes que pode adoptar a violencia de xénero, protagonizado cada un deles por tres mulleres de idades diferentes para indicar que a violencia de xénero non entende de idades ou clases sociais, senon que calquear muller pode sufrila.

As mensaxes están concibidas ademáis para incrementar a alerta individual e colectiva e afinar a percepción social das diferentes manifestacións desta forma de violencia, de

xeito que tanto as vítimas como os seus entornos familiares e de amizade saiban detectalas e, consecuentemente, actúen.

Difusión da campaña:

- Elaboración e difusión masiva por toda Galicia de **30.000** carteis co lema da campaña
- Emisión durante os meses de novembro e decembro dos **3 spots oficiais** da campaña institucional contra a violencia de xénero na CRTVG, así como **130 cuñas** nas principais emisoras de radio en Galicia.
- Anuncios en 8 xornais de tirada nacional
- Presencia nas **redes sociais**, a través de twitter, facebook e tuenti (neste último caso dando presenza ao spot e imaxe da muller máis nova, por ser el maioritariamente un público xuvenil o usuario desta rede social), para sumar apoios, engadir opinións e invitar á corresponsabilidade de toda a sociedade contra a violencia.
- Colaboración das empresas, os comercios e os establecementos de hostalaría de Galicia expoñendo nos seus locais unha parte dos 30.000 carteis editados, en virtude do convenio asinado entre a Secretaría Xeral da Igualdade e a **Confederación de Empresarios de Galicia**, que mediante un Acordo de Colaboración coa Secretaría Xereal da Igualdade distribuíu este material entre as súas asociacións.

Outras actuacións relacionadas co 25 de novembro:

- **Declaración institucional** da Xunta de Galicia con motivo da conmemoración do Día internacional contra a violencia de xénero.

DECLARACIÓN INSTITUCIONAL DA XUNTA DE GALICIA NA CELEBRACIÓN DO 25 DE NOVIEMBRO, DÍA INTERNACIONAL PARA A ELIMINACIÓN DA VIOLENCIA CONTRA AS MULLERES.

Consello da Xunta de Galicia, 22 de novembro de 2012

O día 25 de novembro converteuse nun día de reflexión e sensibilización para expresar o rexeitamento máis profundo a todo tipo de violencia contra as mulleres.

A Xunta de Galicia considera que, como manifestación extrema de desigualdade, a violencia de xénero é un problema público e social de primeira magnitude, xa que representa un ataque ao dereito á vida, á integridade física, á liberdade e á non discriminación, todos eles valores irrenunciabes que proclama a nosa Constitución e o noso Estatuto. É por iso todos os poderes públicos temos a obriga de adoptar as medidas necesarias para facer reais e efectivos eses dereitos.

A conquista real da igualdade, do respecto á dignidade humana e da liberdade das persoas, é un obxectivo prioritario das políticas públicas da Xunta de Galicia, polo que é fundamental levar a cabo, dende todas as administracións, actuacións transversais que incidan na mellora da igualdade de oportunidades, entre mulleres e homes, a todos os niveis.

O Goberno galego ten o convencemento de que a coordinación é un factor determinante para unha mellor eficacia na prevención e detección dos casos de violencia de xénero e, por iso, Galicia participa activamente na Estratexia Nacional contra a violencia de xénero, afondando ademais na protección e na asistencia integral ás vítimas, cunha especial atención aos menores, e adolescentes, e ás mulleres en situación de especial vulnerabilidade.

Sumámonos nesta data aos actos de condena da violencia contra as mulleres que dende todas as administracións e dende diferentes organizacións se desenvolven en torno ao 25 de novembro, e realizamos un chamamento a toda a sociedade galega, porque a violencia de xénero é un problema de todas e de todos e polo tanto entre todas e todos debemos tentar rachar cos muros de silencio que aínda a rodean, sen esquecer nunca que a lesión máis importante que produce a violencia de xénero é o atentado á dignidade das mulleres e aos dereitos iguais e inalienables que todas as persoas, polo feito de ser persoas, ostentamos.

O Goberno da Xunta de Galicia apela á tolerancia cero cos maltratadores para poñer fin a esta repudiable lacra e anima a toda a cidadanía a colaborar na construción dunha Galicia máis solidaria, máis equilibrada e sen discriminacións.

- **Elaboración e distribución de materiais informativos sobre a violencia de xénero.**

Elaboráronse dous trípticos informativos sobre a violencia de xénero:

- *“¿Que facer fronte á violencia de xénero?”*: Recolle información práctica para actuar en casos de violencia de xénero.

- *Asistencia xurídica gratuita e violencia de xénero*: Ofrece información sobre a asistencia xurídica gratuita para as vítimas de violencia de xénero.

Estes trípticos, dos que se editaron 20.000 exemplares, foron distribuídos, entre outros, aos Centros de información ás mulleres, ás Delegacións territoriais da Xunta de Galicia, ás oficinas de atención ás vítimas dos xulgados, aos centros de saúde..., e ao abeiro do convenio de colaboración asinado entre a Secretaría Xeral da Igualdade e a CEG, foron enviados ás asociacións de perruquerías das distintas provincias, por ser establecementos con presenza elevada de mulleres entre a súa clientela, así como ás confederacións de

empresarios/as e ás federacións provinciais de comercio para a distribución nos distintos establecementos comerciais.

- **Outras actuacións no ámbito da prevención e da sensibilización fronte á violencia de xénero: Cursos de Autoprotección dirixidos a mulleres vítimas de violencia de xénero.**
- Durante o ano 2012, estes cursos foron ofertados pola **Secretaría Xeral da Igualdade** a todas as entidades locais galegas, ao abeiro do convenio de colaboración asinado coa FEGAMP.
 - Un total de **11 concellos** e **230 mulleres** beneficiáronse no ano 2012 destes cursos de 12 horas.

CONCELLO	PROVINCIA
ORDES	A CORUÑA
ORTIGUEIRA	A CORUÑA
NARÓN	A CORUÑA
ARES	A CORUÑA
SAN SADURNIÑO	A CORUÑA
CEE	A CORUÑA
SANTIAGO DE COMPOSTELA	A CORUÑA
BURELA	LUGO
MONTERREI	OURENSE
A LAMA	PONTEVEDRA
CUNTIS	PONTEVEDRA

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

- Os cursos, desenvolto en colaboración co **Sindicato Unificado de Policía de Galicia**, e impartidos por axentes do Corpo Nacional de Policía teñen como obxectivo conseguir que as vítimas asuman que poden contribuír á súa seguridade e que certas normas e costumes poden marcar a diferenza ante un intento de agresión.
- A través destes cursos as mulleres reciben clases teóricas e prácticas nas que aprenden tácticas ofensivas e defensivas en diferentes circunstancias e amosáronse como unha boa ferramenta para aumentar a súa autoestima, dándolles a posibilidade de tomar conciencia das súas propias posibilidades e límites. Deste xeito, o pensamento positivo "*nin el é tan forte, nin eu tan débil*" promove unha actitude mental máis determinada

ante unha situación de risco. En ningún caso o obxectivo destes cursos é promover que unha muller se enfrente fisicamente co seu agresor cando exista outra opción, pero, no caso de que iso ocorra, o coñecemento de técnicas e tácticas para a súa defensa persoal pode facilitar que a vítima repela unha agresión e gañe o tempo preciso para recibir o auxilio necesario.

- Contan cunha parte teórica, que se intercalou coa práctica, no desenvolvemento das clases dunha forma dinámica e participativa. Na área teórica, infórmase ás mulleres sobre cales son as competencias de cada administración nesta materia, cales son os seus dereitos, como actuar en caso de violencia e cal é o proceso que se pon en marcha desde o momento da solicitude dunha orde de protección, entre outras cousas.
- A parte práctica ten como obxectivo que as mulleres se impliquen na súa propia seguridade, e para iso, os funcionarios e funcionarias do Corpo Nacional de Policía que imparten os cursos ensínanlles ás mulleres as técnicas e tácticas de defensa persoal adaptadas á especial situación das mulleres en diferentes circunstancias.
- Adestran técnicas ofensivas, como golpes de puño, de cotobelos, de pernas, inmovilizacións, ou o uso de obxectos cotiás en técnicas ofensivas, como chaves, paraugas, etc.
- Na área das técnicas defensivas, as participantes aprenden a bloquear, a esquivar, a estar en garda e tamén a usar obxectos para defenderse, como cadeiras. Ademais, preséntanse tácticas de defensa propia a aplicar en diferentes supostos, como poden ser agresións no domicilio, agresións a terceiras persoas (menores), agresións sexuais, agresións con obxectos perigosos, etc.
- Outro dos eidos nos que se traballa é no desenvolvemento de medidas de seguridade e autoprotección en lugares como os colexios, os postos de traballo, os domicilios propios ou de familiares ou os desprazamentos a pé, en coche ou en transporte público.

- **Outras actuacións no ámbito da prevención e da sensibilización fronte á violencia de xénero : Plan de información e sensibilización no ámbito sociolaboral dirixido a mulleres inmigrantes, especialmente ás vítimas de violencia de xénero, residente na Comunidade Autónoma de Galicia. Ano 2012**

A través do convenio de colaboración asinado entre a **Secretaría Xeral da Igualdade e a Asociación de Centros Homologados** púxose en marcha o Plan de información e sensibilización no ámbito sociolaboral dirixido a mulleres inmigrantes, especialmente ás vítimas de violencia de xénero, residentes na Comunidade Autónoma de Galicia

O convenio, cunha dotación económica de 30.000 euros tiña como principais obxectivos:

- Dotar de información ás mulleres inmigrantes en risco de padecer violencia de xénero sobre os recursos existentes na Comunidade Autónoma de Galicia e como acceder a eles.
- Sensibilizar a este colectivo da importancia de adquirir competencias profesionais básicas para acceder ao mercado de traballo, potenciando deste xeito a súa inserción social e a súa independencia económica.
- Traballar e practicar as diferentes habilidades co fin de resolver conflitos, técnicas de fortalecemento da autoestima e técnicas para a creación do autoconcepto positivo.

Este proxecto de colaboración iniciouse no ano 2009 e xurdiu da preocupación pola porcentaxe de mulleres inmigrantes vítimas da violencia de xénero, xa que as estatísticas mostran que a proporción de mulleres estranxeiras en España vítimas de violencia de xénero, ao igual que a proporción de agresores estranxeiros, supón unha sobrerrepresentación respecto ao peso demográfico de mulleres e varóns estranxeiros en España.

Entre as causas desta situación pódense sinalar, por un lado, as referencias sobre a desigualdade entre homes e mulleres son máis manifestas nalgúns dos lugares de procedencia dunha parte da poboación estranxeira, o que motiva que o recurso á violencia se revista de lexitimidade e normalidade para os agresores e tamén para as

vítimas. E por outro, as especiais circunstancias nas que se atopan en moitas ocasións as mulleres estranxeiras, xa sexa pola carencia de redes de parentesco ou amizade na sociedade de acollida, ou por depender das do seu agresor, orixinan unha inseguridade e dificultade superior á das mulleres españolas á hora de romper coa violencia.

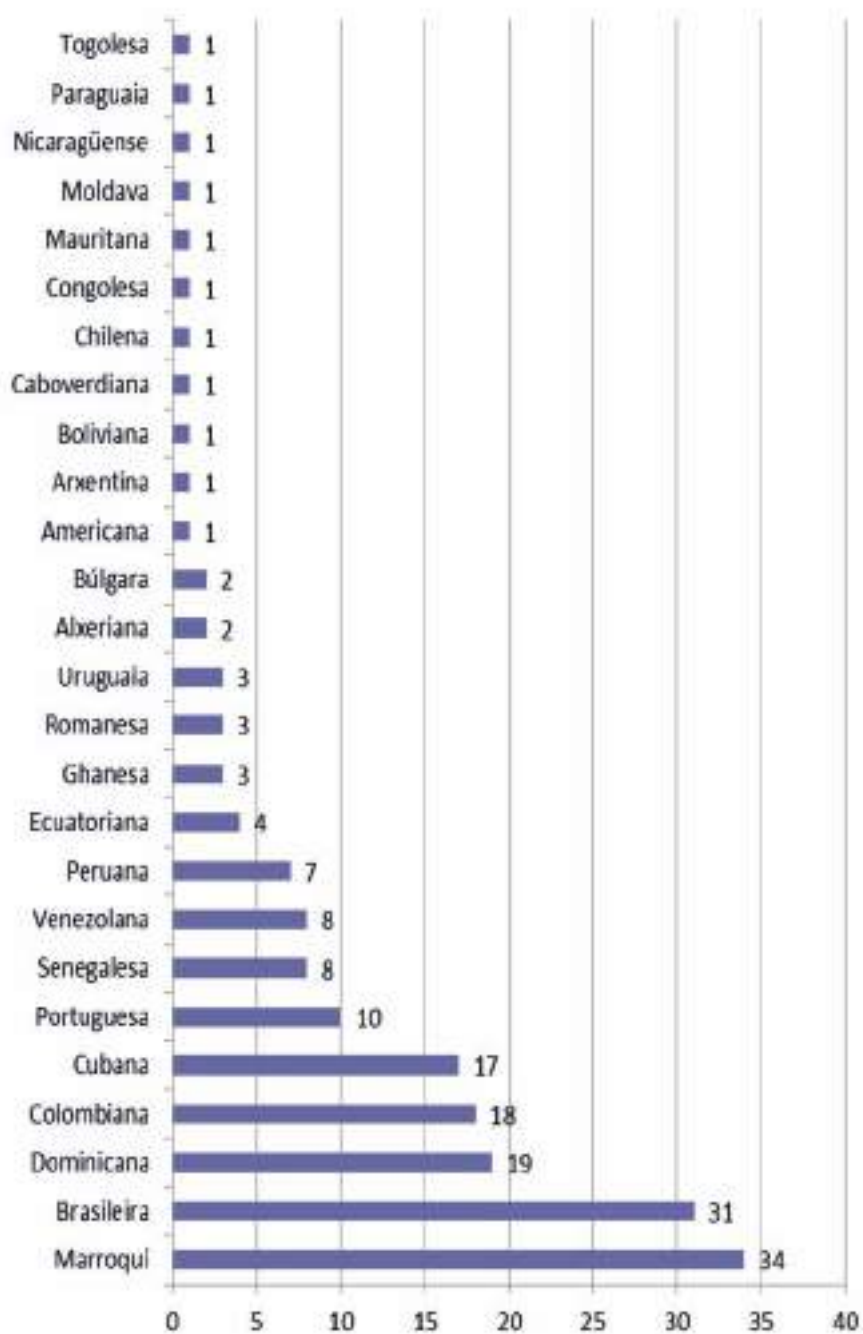
O proxecto foi concebido para tentar garantir e equilibrar a súa participación no mundo laboral, corrixindo as situacións de desigualdade que teñen a súa orixe en prácticas sociais, económicas e culturais baseadas en estereotipos de xénero e orixe.

Este programa de información e sensibilización, foi desenvolvido no último trimestre do ano mediante unha oferta de accións nas catro provincias galegas. Os contidos da oferta formativa están orientados a fomentar coñecementos e destrezas na busca activa de emprego, a informar dos fundamentos das políticas sociais relacionadas co emprego e a inmigración, das accións a emprender nos casos de violencia de xénero e a favorecer a cultura asociativa mediante redes de relación entre as mulleres participantes no programa.

Cada xornada, de catro horas de duración, estrutúrase en tres obradoiros nos que se tenta dar resposta ás seguintes cuestións:

- Onde podes acudir?: destinado a facilitar dun xeito accesible os recursos aso que poden acudir segundo as súas demandas.
 - Que podes facer?: co fin de sensibilizar sobre a importancia da adquisición de competencias profesionais básicas.
 - Como debes facelo?: coa finalidade do empoderamento das destinatarias.
-
- Realizouse en 12 localidades das catro provincias galegas (A Coruña, Ferrol, Santiago de Compostela, Betanzos, Lugo, Palas de Rei, Vilalba, Ourense, O Barco de Valdeorras, Verín, Marín, Lalín)
 - **Participaron 180 mulleres, dun total de 26 países.**
 - As nacionalidades maioritarias foron Marroquí (34), Brasileira (31), Dominicana (19), Colombiana (18) e Cubana (17).

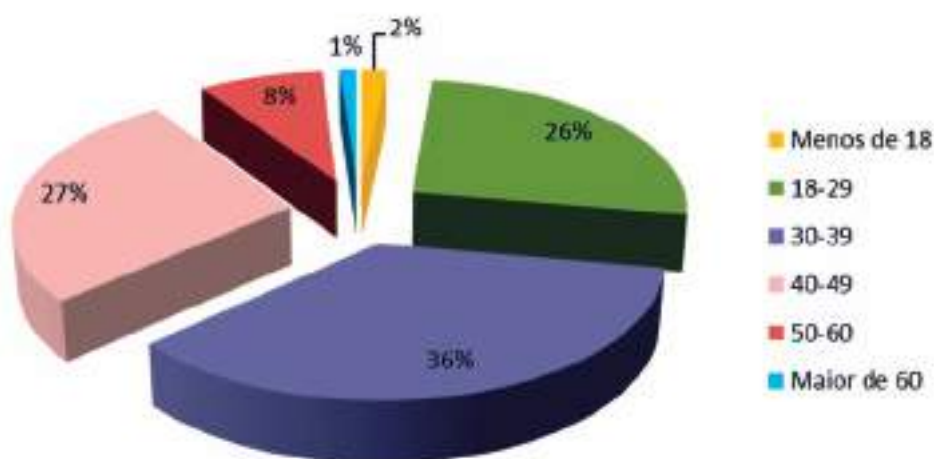
PAÍS	nº participantes
Marroquí	34
Brasileira	31
Dominicana	19
Colombiana	18
Cubana	17
Portuguesa	10
Senegalesa	8
Venezolana	8
Peruana	7
Ecuatoriana	4
Ghanesa	3
Romanesa	3
Uruguaia	3
Alxeriana	2
Búlgara	2
Americana	1
Arxentina	1
Boliviana	1
Caboverdiana	1
Chilena	1
Congolesa	1
Mauritana	1
Moldava	1
Nicaragüense	1
Paraguaia	1
Togolesa	1
TOTAL	180

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

- As franxas de idade predominantes foron as dos 30 aos 39 anos:

RANGO IDADE	Nº PARTICIPANTES
Menos de 18	3
18-29	47
30-39	64
40-49	49
50-60	15
Mayor de 60	2
TOTAL	180

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

Programa de Estadías de Tempo Libre para mulleres soas con responsabilidades familiares non compartidas (preferentemente vítimas da violencia de xénero).

No Diario Oficial de Galicia do 16 de abril de 2012 publicouse a **Resolución da Secretaría Xeral da Igualdade** pola que se aprobaban as bases reguladoras e se convocaban estadías de tempo libre para mulleres soas con responsabilidades familiares non compartidas.

Este programa ten por obxecto facilitarlle ás mulleres que teñan fillas ou fillos menores exclusivamente ao seu cargo un espazo e un tempo desligado da súa situación

habitual e no cal poidan intercambiar experiencias a través da convivencia nun espazo de lecer. Un dos requisitos para poder participar era que tiveran unha renda que, tendo en conta todos os ingresos do conxunto da unidade familiar, divididos polo número de membros que a compoñen, non supere o salario mínimo interprofesional.

Convocábanse ata un máximo de 95 prazas para mulleres con fillas e/ou fillos ao seu cargo, con idades comprendidas entre os 2 e os 12 anos, para disfrutar dunhas estadias de entre sete e dez días, en réxime de pensión completa, preferentemente entre finais do mes de xuño e principios do mes de xullo.

Entre os criterios de valoración a considerar para a adxudicación das prazas foron:

- Residir nun centro de acollida.
- Acreditar ser ou ter sido vítima de violencia de xénero nos tres últimos anos.

Nesta ocasión foron **beneficiarias do programa 39 mulleres e 58 menores** que disfrutaron dunha semana de descanso e lecer na costa Catalana, entre o 24 de xuño de o 1 de xullo de 2012.

A experiencia ofrecélle ás persoas participantes, adultas e menores, a posibilidade de compartir e verbalizar as súas vivencias nun clima relaxado, de respecto e de confianza, con actividades especializadas e orientadas por tres monitoras e un monitor para influir no benestar persoal e familiar do grupo. Obradoiros para favorecer a comunicación interpersoal, xogos para estimular o traballo en equipo, técnicas de relaxación, prácticas deportivas ou estratexias para mellorar o nivel de autoestima son algunhas das propostas de actividades que van desenvolver ao longo da semana.

Os principais obxectivos formulados para estas estadias foron os seguintes:

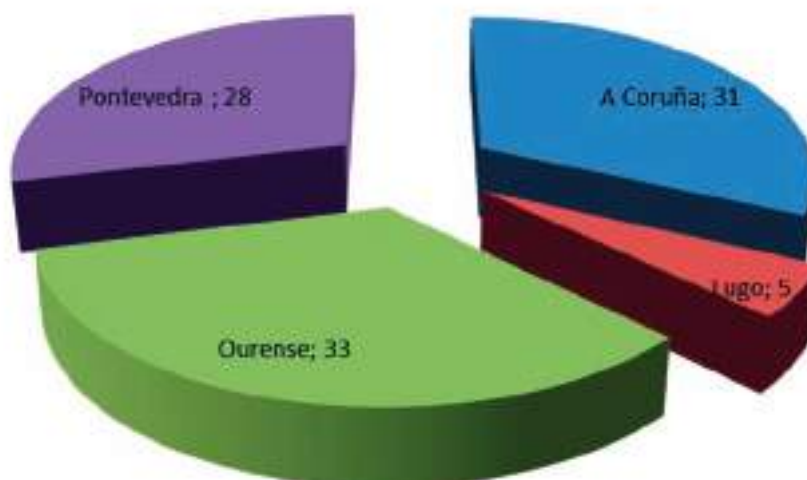
- Posibilitar que as mulleres puidesen compartir experiencias con outras en iguais circunstancias a través da convivencia nun entorno de ocio, estimulando a busca dun novo ciclo vital.
- Crear un clima de afecto, confianza e seguridade nun ambiente lúdico e positivo, a través da realización de diferentes tipos de actividades.

Persoas beneficiarias 2012:

PROVINCIA	Mulleres	Menores	TOTAL
A Coruña	14	17	31
Lugo	2	3	5
Ourense	12	21	33
Pontevedra	11	17	28
Total	39	58	97

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

Campamentos de verán 2012

Dende a Secretaría Xeral da Igualdade, en colaboración coa Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado da Consellería de Traballo e Benestar, ofertóuselles, ás e aos menores dependentes de mulleres vítimas de violencia de xénero que residen ou residiron nos últimos anos nalgún centro de acollida, a posibilidade de participar nos campamentos xuvenís organizados pola Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado da Consellería de Traballo e Benestar dentro do programa Campaña-Verán 2012, a través dunha reserva específica de prazas.

A través da oferta da devandita campaña ofrécese a posibilidade de que as/os rapaces empreguen o seu tempo libre vacacional participando en actividades de carácter lúdico, cultural, deportivo e formativo, que sirvan non só para divertirse senón tamén para o enriquecemento persoal e vital.

Nº prazas ofertadas: 39

Solicitudes recibidas para a participación nos campamentos:

PROVINCIA	NENOS	NENAS	TOTAL
A CORUÑA	7	6	13
LUGO	0	0	0
OURENSE	1	0	1
PONTEVEDRA	7	5	12
TOTAL	15	11	26

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

□ Fomento do movemento asociativo

Convocatoria de axudas e subvencións a entidades de iniciativa social sen ánimo de lucro, para programas para mulleres e recursos integrais para xestantes e lactantes. Inclúe axudas aos programas de apoio e acompañamento dirixidos a vítimas de violencia de xénero.

Estas axudas, convocadas a través da Resolución da **Secretaría Xeral da Igualdade** do 5 de xaneiro de 2012 (DOG nº 17, do 25 de xaneiro), teñen como obxectivo colaborar economicamente coas entidades de iniciativa social sen ánimo de lucro, inscritas na área de igualdade no rexistro de entidades prestadoras de servizos sociais, coa finalidade de contribuír ao mantemento de centros que acollen mulleres sen recursos con dificultades especiais e apoiar o desenvolvemento de recursos especializados para as mulleres que se atopan en situacións de especial vulnerabilidade e para o desenvolvemento de programas específicos de apoio a mulleres xestantes e/ou lactantes con fillos/as menores de tres anos, todo iso co obxectivo prioritario da promoción da igualdade entre mulleres e homes

Ás subvencións obxecto desta convocatoria dedicouse un **orçamento total de 889.777 euros**, que conta cun cofinanciamento do 80% polo Fondo Social Europeo do Programa Operativo FSE-Galicia 2007-2013.

Os programas obxecto de subvención desta convocatoria eran:

a) Mantemento de centros de atención especializada a mulleres (centros de acollida, centros de día) nos cales se ofrece asistencia básica (aloxamento, manutención) e programas de apoio ás mulleres en situación de exclusión especial.

b) Recursos integrais específicos para mulleres xestantes e/ou lactantes con fillos e/ou fillas menores de tres anos que conteñan actuacións dos tipos que se indican e semellantes:

- De información sobre recursos existentes para elas e os seus fillos e fillas,
- De acompañamento social con medidas de apoio psicolóxico para superación de cargas emocionais provocadas pola situación de embarazo ou maternidade,
- De orientación, asesoramento e busca de emprego,
- De adquisición de competencias persoais e sociais adaptadas para a inserción laboral e para afrontar a nova situación persoal,
- De medidas de apoio urxente.

c) Recursos integrais de axuda para mulleres en situación de risco ou en proceso de exclusión social (reclusas, ex-reclusas, drogodependentes).

d) Recursos integrais de apoio a mulleres en situación de especial protección (anciás soas, mulleres con discapacidade, inmigrantes, pertencentes a minorías étnicas).

e) Recursos integrais de apoio e acompañamento dirixidos a vítimas de violencia de xénero.

f) Aqueles outros que se definan para mulleres en situación de especial discriminación ou desigualdade susceptibles de inclusión no ámbito desta resolución.

No DOG do 30 de xullo de 2012 publicouse a Resolución do 18 de xullo de 2012, da Secretaría Xeral da Igualdade, pola que se resolven as solicitudes de axudas e subvencións a entidades de iniciativa social sen ánimo de lucro para programas para mulleres e recursos integrais para xestantes e lactantes, convocadas pola Resolución do 5 de xaneiro de 2012 e cofinanciadas polo Fondo Social Europeo.

No ano 2012 foron beneficiarias desta axuda tres entidades para o desenvolvemento de **programas dirixidos a vítimas de violencia de xénero**, por un importe total de **81.136 euros**.

Convocatoria de axudas económicas destinadas a fomentar o asociacionismo e a participación das mulleres

No DOG nº 129, do 6 de xullo de 2012, publicouse a Resolución da **Secretaría Xeral da Igualdade** do 3 de xullo de 2012, pola que se regulan as bases que rexerán o procedemento de concesión de axudas económicas destinadas a fomentar o asociacionismo e a participación das mulleres, cofinanciadas polo FSE, e se procede á súa convocatoria para o ano 2012.

A finalidade desta axudas é a de fortalecer e consolidar o movemento asociativo e potenciar a participación social e a calidade de vida das mulleres galegas, a través das seguintes liñas:

Liña 1. Consolidación do movemento asociativo, destinada a compensar gastos correntes que orixine o mantemento e funcionamento das asociacións de mulleres e as súas federacións.

Liña 2. Promoción de hábitos de vida saudables, destinada a compensar gastos correntes e/ou de persoal producidos polo desenvolvemento de programas destinados a esta finalidade.

Liña 3. Promoción de accións de prevención da violencia de xénero así como de atención (protección, asistencia e/ou acompañamento) a mulleres que a sofren, destinadas a compensar gastos correntes e/ou de persoal producidos polo desenvolvemento de programas dirixidos a calquera destas finalidades.

Podían ser beneficiarias destas axudas as asociacións de mulleres e federacións constituídas por estas, domiciliadas na Comunidade Autónoma de Galicia, sen ánimo de lucro, que estean legalmente constituídas ao abeiro da Lei orgánica 1/2002, do 22 de marzo, reguladora do dereito de asociación, e inscritas no Rexistro único de entidades prestadoras de servizos sociais, na área de actuación de igualdade.

O importe total máximo destinado a estas axudas foi de douscentos mil euros (200.000 euros), cofinanciadas ao 80% con fondos FSE do Programa operativo de Galicia 2007-2013 de acordo coa seguinte distribución:

Liña 1. Consolidación do movemento asociativo: ata 50.000 euros

Liña 2. Promoción de hábitos de vida saudables: ata 75.000 euros.

Liña 3. Prevención da violencia de xénero e atención ás vítimas: ata 75.000 euros

Podían ser obxecto de subvención nesta liña 3, o desenvolvemento de programas dirixidos a:

- a) Formación, sensibilización e información en materia de prevención e tratamento da violencia de xénero (xornadas, charlas, cursos, obradoiros, campañas e outras actividades análogas), incluída a elaboración e difusión de materiais para a dita finalidade.
- b) Formación, información, asesoramento, orientación e/ou acompañamento das vítimas de violencia de xénero.
- c) Promoción de actividades culturais e/ou artísticas que promovan a sensibilización social contra a violencia de xénero (exposicións, debates, teatro, cine, libroforum ...), incluída a elaboración e difusión de materiais para a dita finalidade.

No ano 2012 foron beneficiarias desta liña 3, para a prevención da violencia de xénero e a atención ás vítimas, catro asociacións, por un importe total de 8.165,48 euros.

□ **Actividades culturais e artísticas**

Na Secretraía xeral de Cultura da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria, ao longo do ano 2012, desenvóléronse as seguintes actuacións:

Dende a **Subdirección xeral de Bibliotecas** (Servizo do Libro e Publicacións), levouse a cabo a adquisición de novidades editoriais e ordes de subvención relativas á traducción de obras redactadas orixinariamente en galego para outras linguas e, no sentido inverso, de obras redactas noutras linguas que tivesen como destino a tradución para o galego.

En calquera destas iniciativas existe a posibilidade de atender ao estipulado na Lei 11/2007, no que atinxe á prevención e tratamento da violencia de xénero, dado que nos criterios de valoración ou de selección figuran o interese xeral da obra e, especificamente, o seu interese para os centros públicos de lectura. Debido a isto,

aínda que por razón de operatividade non se indican todos os aspectos que poidan incidir na valoración, si se procurou atender aquilo que resulta de meirande interese para a sociedade galega actual, como o fomento da Igualdade, a comprensión entre as persoas e o desenvolvemento dun sistema solidario de entendemento humano.

Dentro deste marco xeral, no que podemos entender que as obras beneficiarias de axuda económica, como elementos de cultura, contribúen en por si a acadarnos unha convivencia axeitada ao grao de desenvolvemento da comunidade, apoiáronse títulos cunha temática dirixida concretamente ao obxecto da lei.

No que atinxe á adquisición de novidades editoriais, aparecen cinco títulos, que percibiron un total de **11.817,79 €**.

En tradución aparecen tres títulos, que percibiron un total de **11.885,03 €**.

Dentro das restantes obras, outras moitas tocan indirectamente este contido, pois o sistema editorial galego reflicte esta demanda da sociedade e aténdea dun xeito que podemos considerar na vangarda do ámbito cultural europeo, no que estamos inseridos.

Adquisición novidades editoriais

Título	Autor/a	Editorial
A princesa sabela	Comelia Funke	Xerais
Meu pai vaite matar	María Xosé Quizán	Xerais
Un mundo de mulleres	Carmen Blanco	Biblos
A modelo descalza	Jordi Sierra i Fabra	Galaxia
O diario de carlota	Gemma Lielas	Galaxia

Traducción para o galego

Título	Autor/a	Editorial	Lingua orixinal
Bisa Bia, Bisa Bel	Ana María Machado	Galaxia	Portugués

Traducción para outras linguas

Título	Autor/a	Editorial	Lingua destino
Laura no deserto	Antón Riveiro Coello	Galaxia	Castelán
Circe ou pracer azul	Begoña Caamaño	Galaxia	Castelán

No apartado correspondente á **Subdirección xeral de Arquivos**, o obxectivo operativo é o de promover a concienciación e sensibilización a favor da Igualdade efectiva entre

mulleres e homes en todos os ámbitos da vida persoal, social, laboral e familiar. A actuación: impulsar a inclusión da variable de sexo, cando sexa pertinente, na configuración dixital dos fondos dos arquivos históricos e administrativos galegos, provinciais ou locais, públicos e privados. En concreto, a actuación que se promovía era o aumento da visibilidade dos fondos documentais relacionados coas cuestión de xénero.

As accións destacables que se propoñían era discernir nun campo específico da descrición arquivística aqueles documentos nos que sexa interesante indicar a variable de xénero. De todos os xeitos, hai que ter en conta que nas bases de datos dos arquivos a descrición da variable de xénero está implícita no propio nome do interesado. É dicir, o dato pode extrapolarse de todos os nomes de persoa que interveñen nun procedemento, aínda que non de forma automática.

Este ano os arquivos que proporcionan datos de interese son o Arquivo de Reino de Galicia, o Arquivo Histórico Provincial de Lugo, o Arquivo Histórico Provincial de Ourense e o Arquivo Territorial da Xunta de Galicia en Lugo.

O Arquivo do Reino de Galicia ofrécenos datos, con distinción da variable de xénero, dos fondos documentais de diversos órganos xudiciais e administrativos, institucións relixiosas e coleccións fotográficas. Dun total de 30.081 rexistros con datos persoais, os que conteñen referencias ao xénero feminino é de **5.278 rexistros**.

No Arquivo Histórico Provincial de Lugo analizouse a serie de expedientes de reclusos da Prisión Provincial de Lugo, de 1931 a 1948. Dun total de 3.388 rexistros con nomes de persoas, o número de expedientes de mulleres reclusas é de **405**.

No Arquivo Histórico Provincial de Ourense tamén se describiron a serie de expedientes de reclusos/as da Prisión Provincial de Ourense no período 1931 a 1990. Dun total de 6.268 rexistros de expedientes na base de datos, o número de expedientes de mulleres reclusas é de **585**.

Por último, no Arquivo Territorial da Xunta de Galicia en Lugo, analizouse o fondo de Acción e Promoción Social da delegación autonómica. En concreto, os servizos sociais de familias e infancia, os expedientes de protección e tutela de menores, dos anos 1973 a 1998. Do total de expedientes de protección a menores, 847, os referidos a nenas, son **407**.

Arquivo	Fondo documental	Datas	Nº total de rexistros	Datos de mulleres/nenas
Arquivo do Reino de Galicia	- Xudiciais - Administrativos - Institucións relixiosas - Coleccións fotográficas e pergameos		30.081 rexistros	5.278 rexistros
AHP Lugo	Prisión Provincial de Lugo	1931-1948	3.388 rexistros	405 rexistros
AHP Ourense	Prisión Provincial de Ourense	1931-1990	6.268 rexistros	585 rexistros
A Territorial da Xunta de Galicia en Lugo	Servizos Sociais ás familias e a infancia	1973-1998	847 rexistros	407 rexistros
			40.584	6.675

Canto os orzamentos destinados a este fin, atenderanse sempre cos recursos propios do arquivo. O cálculo feito baseouse no custo dun técnico medio de arquivos e o tempo que dedica a esta tarefa e un tempo medio de introducción de datos. Non se inclúen outros procesos vinculados á organización deses fondos documentais, o que incrementaría o custo, así como os gastos derivados da custodia.

Dun total de 6.675 rexistros con datos de mulleres/nenas, o custo total calculado é de **12.615,75 €**

Rotación da exposición “*Cartas de Amor*”

Cartas de Amor é unha mostra do cómic galego sobre violencia de xénero que ten como finalidade sensibilizar á poboación máis nova sobre a existencia de violencia nas súas relacións de parella, nos seus modos de relacionarse. Axudarlles a decatarse de que formas e modos de comportamento habituais como as demostracións de ciúmes, o control sobre a vestimenta da parella, as súas chamadas telefónicas, mensaxes e correos electrónicos, a limitación dos seus movementos en relación ás súas amizades, son en realidade demostracións dun comportamento violento, e polo tanto a eliminalo.

Na mostra amósanse os traballos de dos dous premios nacionais de ilustración, Miguel Calatayud, e de cómic, Paco Roca, así como figuras galegas, como Patricia Castelao, Pirusca, David Pintor e Óscar Villán. Tamén participaron autoras e autores que están acadando grande éxito entre a xente máis nova, como Eva Vázquez, Javier Olivares, Primitivo, Sonia Pulido, Jack Mircala ou Sergi San Julián. Ademais o escultor Méndez, a escritora Anxos Sumai e o deseñador Fausto, uníronse a esta mostra con tres achegas diferentes.

A mostra, inaugurada no ano 2010, foi ofertada pola **Secretaría Xeral da Igualdade**, no último trimestre do ano 2012, a todas as entidades locais galegas, ao abeiro do convenio de colaboración asinado coa FEGAMP, e desenvolveuse nun total de 20 entidades locais.

PROVINCIA	CONCELLO
A CORUÑA	BRIÓN
	CORCUBIÓN
	O PINO
	NEDA
	ARZUA
	OUTES
	CURTIS
LUGO	ALFOZ
	SARRIA
	PARADELA
	PANTÓN
OURENSE	PARADA DE SIL

	XINZO DE LIMIA
	MANCOMUNIDADE TERRA DE CELANOVA
	MANCOMUNIDADE SANTA AGUEDA
	A POBRA DE TRIVES
PONTEVEDRA	RIBADUMIA
	MEIS
	SALCEDA DE CASELAS
	REDONDELA

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

Espectáculo lúdico-musical e pedagógico que analiza os roles de xénero a través das cancións de amor: “I´ll be Watching You (Hei estar vixiándote)”

Un total de 20 concellos de Galicia ofreceron no último trimestre do ano 2012 un espectáculo pedagógico-musical que analiza os roles de xénero que transmiten as cancións de temática amorosa, promovido pola **Secretaría Xeral da Igualdade**.

A iniciativa formaba parte da oferta de actividades de Igualdade á rede de entidades locais contra a violencia de xénero, creada no mes de setembro en colaboración coa Federación Galega de Municipios e Provincias, FEGAMP.

O espectáculo, denominado I´ll be watching you, da compañía tetral Chévere, toma o seu título dunha das frases da canción Every breath you take, do grupo musical Police, que fala da obsesión dun amante abandonado que repite hei estar vixiando, ti pertécesme. Baixo ese punto de partida, analiza as cancións e produtos musicais que consume a mocidade, dende unha perspectiva de xénero, mediante actividades creativas e participativas. A sesión inclúe unha escolma de temas ben coñecidos que falan das relacións de parella, do namoramento, da paixón, da posesión, da dependencia e dos ideais románticos, para fomentar o espírito crítico e a toma de conciencia da necesidade de actuar para previr situacións susceptibles de derivar en relacións desiguais ou en violencia de xénero.

PROVINCIA	CONCELLO
A CORUÑA	BERGONDO
	MAZARICOS
	MUGARDOS
	CERCEDA
	TEO
	CABANA DE BERGANTIÑOS
	MELIDE
	CERDIDO
	AMES
LUGO	RÁBADE
	A FONSAGRADA
	XERMADE
	BECERREÁ
OURENSE	RIBADAVIA
	ALLARIZ
	A VEIGA
	SAN CRISTIVO DE CEA
PONTEVEDRA	SANXENXO
	PONTECESURES
	BAIONA

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

- **Tratamento da información, Convenios de autorregulación e Contidos e publicidade en relación coa violencia de xénero**
 - No ano 2012, continuou en vigor o convenio de colaboración asinado pola Compañía de Radio Televisión de Galicia e a Secretaría Xeral de Igualdade da Presidencia da Xunta de Galicia, o 25 de novembro de 2009, no que se establecen medidas para mellorar a sensibilización, a prevención e a visibilización da violencia de xénero no ente público galego. Iniciáronse as xestións para a renovación do devandito convenio.
 - En 2012 aplicáronse ademais as recomendacións sobre o tratamento informativo da violencia contra as mulleres propostas polo Consello de Administración da CRTVG. O documento propón como criterio xeral que as informacións relacionadas coa violencia de xénero deben ser obxecto dun tratamento serio, delicado e

rigoroso, que prime ante todo o respecto extremo perante as vítimas. Entre outros criterios, destácase a conveniencia de extremar o celo no manexo das fontes de información e das declaracións, incidindo tamén na idea de que os medios públicos galegos non se limiten ao tratamento dos feitos dramáticos senón que tamén divulguen os casos de éxito en que as mulleres conseguen liberarse dos malos tratos, para que sirvan de exemplos a outras vítimas. Sempre se inclúe nas informacións o número de teléfono de atención aos casos de violencia machista: 900400273 ou 016

Tamén durante o ano 2012, dentro das actualizacións da páxina web corporativa do ente público galego, estas recomendacións quedaron integradas na nova sección “Responsabilidade Social Corporativa” (RSC) no apartado sobre “Autorregulación”, accesible dende a ligazón:

<http://www.crtvg.es/crtvg/rsc/autoregulacion/recomendacions-do-consello-de-administracion-da-crtvg-sobre-o-tratamento-informativo-da-violencia-contra-as-mulleres#.UL-N6axBFoU>

▪ Actuacións na TVG

- Dado que a conmemoración do Día Internacional Contra a Violencia de Xénero, o 25 de novembro de 2012 foi domingo, a TVG fíxose eco do significado desta data nos distintos espazos informativos tanto en xornadas anteriores coma a posteriori. Tamén se ofreceron reportaxes sobre aspectos concretos da problemática.
- O enfoque das informacións tratou de achegar o denominado como “día despois”, amosando mulleres que conseguen saír do inferno do maltrato aproveitando os recursos terapéuticos e sociais que existen; salientouse o esforzo das vítimas, dos profesionais e das administracións e institucións que traballan neste eido para reverter situacións dramáticas e convertelas en oportunidades para unha nova vida.
- Ademais da cobertura ofrecida nos “Telexornais”, nas súas edicións diarias e da fin de semana, se achegou no “Bos Días” (23.11.2012) unha entrevista á coordinadora da Comisión de Xénero do Colexio de Psicoloxía de Galicia, Concepción Rodríguez; en “A Revista da Tarde” ofreceuse durante esa semana información en positivo sobre mulleres que traballan en distintos eidos, concentrándose o día 23 nalgúñas

das actividades máis interesantes que se desenvolverían na xornada conmemorativa en Galicia; o espazo “Reporteiros” (01.12.2012) achegou a reportaxe en profundidade A violencia de xénero, un problema de todos, sobre os retos da Administración de Xustiza en relación coa violencia machista, incorporando diversas testemuñas, e sobre o tratamento irresponsable que fan algúns medios de comunicación sobre esta problemática; o programa “Foro Aberto” (27.11.2012) dedicou o seu debate social á violencia contra a muller e os efectos colaterais que adoitan presentar este tipo de casos na contorna familiar; en “A Revista Fin de Semana” (25.11.2012) entrevistouse á psicóloga do Centro de Información á Muller de Vigo, Felisa Balboa, e no programa cultural da tvG2 “ZigZag Diario” (23.11.2012) deuse a coñecer unha iniciativa do Grupo Chévere, que creou un espectáculo promovido pola Secretaría Xeral de Igualdade, “I’ll be watching you”, un proxecto pedagóxico, teatral, lúdico e musical, que analiza os roles de xénero que transmiten as cancións románticas máis comerciais e co que o grupo percorreu durante o último trimestre do ano centros educativos de toda Galicia.

- No Departamento de Informativos da TVG, onde a presenza de mulleres é maioritaria, existe unha especial sensibilidade cara a esta lacra, e esta abórdase ao longo de todo o ano.

- **Actuacións na Radio Galega**

- As actuacións desenvolvidas na emisora pública galega, con motivo da efeméride do 25 de novembro, estendéronse ao longo de toda a semana nos distintos espazos da grella.

- As reportaxes ofrecidas centráronse no labor dos Centros de Información á Muller (CIM); no relativo á temática musical, contouse coa intervención do Grupo Chévere; no programa de Asistencia Psicolóxica; nas actividades do autobús informativo que percorreu as rúas da Coruña por mor da efeméride; no simposio celebrado no Grove, Singladura pola igualdade; na literatura infantil e a violencia de xénero; nas xornadas desenvolvidas no Campus Universitario de Ourense de concienciación sobre a violencia machista; no programa E digo si e digo non, campaña de sensibilización do concello de Santiago de Compostela, e nos diferentes actos do 25 de novembro nos que se pediu tolerancia cero para os maltratadores.

- Cómpre salientar, entre outras, as entrevistas realizadas a: a presidenta da asociación Ve-la Luz, Gloria Vázquez Portas; Mª Belén Santos Cortizo, avogada defensora de Lucía Alonso Vila, quen, en 1985, matou á súa parella maltratadora; Áurea Sánchez Puente, xornalista e vicepresidenta da Agrupación Mulleres Xornalistas de Santiago; Mónica Álvarez San Primitivo, presidenta da asociación de Mulleres con Discapacidade de Galicia; á psicóloga responsable do proxecto contra a violencia machista denominado Abre os Ollos do concello de Oroso, Beatriz Barbeito, e Magdalena Rodríguez Jiménez, avogada e colaboradora da asociación de Mulleres Xuristas Themis.

▪ Cine

A TVG levou a cabo a presentación no Teatro Jofre de Ferrol (03.10.2012) e a estrea en horario de prime time (18.12.2012) de “Concepción Arenal, a visitadora de cárceres”, unha tv-movie que recupera para televisión a figura de Concepción Arenal, legalista e escritora ferrolá, considerada a primeira feminista que houbo en España, polos seus escritos sobre a defensa da instrución e a incorporación ao mundo laboral da muller. A película achega o traballo desta muller extraordinaria, resaltando a modernidade dos seus valores e preocupacións: a denuncia da inxustiza, do sufrimento dos máis desfavorecidos e da marxinación da muller en todas as súas facetas.

Capítulo II: Medidas de investigación e de formación en materia de violencia de xénero.

Artigo 12.Potenciación da investigación sobre a violencia de xénero.

Artigo 13.Rexistros administrativos.

Artigo 14.Formación nas universidades.

Artigo 15.Formación da totalidade das e dos profesionais.

Este capítulo da lei fai fincapé na necesidade de coñecer con maior profundidade o fenómeno da violencia de xénero, as súas causas e consecuencias, os aspectos xurídicos e sociais, pero tamén as repercusións de carácter psicolóxico sobre as vítimas, así como os perfís dos maltratadores, entendendo que o maior coñecemento

provocará unha resposta máis eficaz en todos os ámbitos: prevención, intervención, recuperación e castigo e reeducación dos maltratadores.

□ **Rexistros administrativos.**

Seguimento do Plan Galego de Estatística: 2012-2016. Área de violencia de xénero: Ano 2012

O Programa Estatístico Anual da Comunidade Autónoma de Galicia para o 2012, aprobado polo Decreto 236/2011, do 29 de decembro, establece como unha das operacións estatísticas a realizar pola Secretaría Xeral da Igualdade, a estatística de violencia de xénero, na que se recollen os datos correspondentes aos expedientes tramitados entre o 1 de xaneiro e o 31 de decembro de 2012.

Unidades estatísticas

- Prestacións económicas directas.

- Axuda de pagamento periódico a vítimas da violencia de xénero.

**Datos en páxina 97*

No ano 2012, réxese pola Resolución do 27 de febreiro de 2012, da Secretaría Xeral Igualdade, pola que se convocan para o ano 2012 as axudas periódicas de apoio a mulleres que sofren violencia (DOG nº 44, do 2 de marzo). As bases reguladoras recóllense na Resolución da Secretaría Xeral da Igualdade do 14 de xaneiro de 2011 (DOG nº 12, do 19 de xaneiro).

O artigo 1 desta resolución dispón que “ten por obxecto establecer as bases que rexerán a concesión de axudas económicas, individuais e de carácter periódico, de apoio a mulleres que sofren violencia de xénero, baixo o réxime de concorrencia non competitiva.”

Son requisitos para percibir esta axuda: ser muller, maior de idade ou emancipada, residir na Comunidade Autónoma de Galicia, acreditar a situación de violencia derivada de convivencia con algún dos documentos seguintes: certificación da orde de protección ou da medida cautelar, testemuño ou copia autenticada polo/a secretario/a xudicial da propia

orde de protección ou da medida cautelar; sentenza de calquera orde xurisdiccional, que declare que a muller sufriu violencia de xénero; informe dos servizos sociais e/ou sanitarios da administración pública autonómica ou local, informe dos servizos de acollida ou informe do Ministerio Fiscal que indique a existencia de indicios de violencia, carecer de dispoñibilidade de recursos económicos ou ser de contía insuficiente para afrontar unha independencia inmediata do seu agresor e non ter percibido esta axuda con anterioridade.

A axuda consiste nunha contía económica destinada directamente á beneficiaria, de carácter periódico, ata o máximo de doce mensualidades, sempre que nese período subsistan as circunstancias polas que se concedeu e se lles aboa ás solicitantes en pagamentos periódicos por mensualidades vencidas.

- Axuda de pagamento único ás vítimas de violencia de xénero.

****Datos en páxina 105***

No ano 2012 réxese pola Resolución do 21 de maio de 2012, da Secretaría Xeral da Igualdade, pola que se establecen as bases reguladoras e se convocan as axudas establecidas no artigo 27 da Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero, e no artigo 43 da Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero (DOG nº 100, do 28 de maio)..

Segundo se establece no artigo 4º das bases reguladoras recollidas na Resolución da Secretaría Xeral da Igualdade, do 8 de marzo de 2011 (DOG nº 49 , do 11 de marzo), a situación de violencia acredítase pola orde de protección a favor da vítima, informe do Ministerio Fiscal que indique a existencia de indicios de que a denunciante é vítima de violencia de xénero en tanto non se dite a orde de protección, así como a sentenza condenatoria definitiva, ou definitiva e firme, que conteña medidas de protección que acrediten a actualidade da situación de violencia.

Os requisitos esixibles son ser muller, maior de idade ou emancipada; carecer de rendas que, en cómputo mensual, superen o 75 por cento do salario mínimo interprofesional vixente, excluída a parte proporcional de dúas pagas extraordinarias; ter especiais dificultades para obter un emprego, que se acreditará a través do informe do Servizo Público de Emprego; ter vixentes as medidas de protección establecidas nunha orde de protección, informe do Ministerio Fiscal ou sentenza xudicial, e non ter percibido esta axuda con anterioridade. A axuda é exclusivamente compatible coas axudas previstas na Lei

35/1995, do 11 de decembro, de axudas e asistencia ás vítimas de delitos violentos e contra a liberdade sexual. En consecuencia, é incompatible coa percepción de calquera outra axuda establecida tanto polas administracións públicas ou calquera dos seus organismos, entes ou sociedades, como por calquera entidade privada destinada ao mesmo fin.

- Indemnización establecida no artigo 43 da Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero.

**Datos en páxina 112*

No ano 2012 réxese pola Resolución do 21 de maio de 2012, da Secretaría Xeral da Igualdade, pola que se establecen as bases reguladoras e se convocan as axudas establecidas no artigo 27 da Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero, e no artigo 43 da Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero (DOG nº 100, do 28 de maio). As bases reguladoras regúlanse na Resolución da Secretaría Xeral da Igualdade, do 8 de marzo de 2011 (DOG nº 49 , do 11 de marzo),.

Esta liña de axúdas ten por obxecto proporcionar axuda económica en forma de indemnización dirixida ás mulleres que sofren violencia de xénero e/ou as e os menores ou persoas dependentes delas polos danos e prexuízos ocasionados como consecuencia da situación de violencia. Trátase de indemnizacións fixadas mediante sentenza xudicial ditada por xulgados e tribunais con sede no territorio galego, no caso de incumprimento, por insolvencia, por parte do obrigado a satisfacelas.

Poden ser beneficiarias destas axudas: as mulleres que sufran violencia de xénero, as persoas menores de idade que dependan dunha muller que sufra violencia de xénero, as persoas maiores de idade que dependan economicamente dunha muller que sufra violencia de xénero e as persoas dependentes baixo o coidado dunha muller que sufra violencia de xénero.

Son requisitos para percibir esta axuda: estar empadroada e ter residencia efectiva en calquera dos concellos da Comunidade Autónoma de Galicia, ter dereito á percepción dunha indemnización, por danos e perdas derivados dunha situación de violencia de xénero, recoñecida nunha resolución xudicial firme ditada por un xulgado ou tribunal con sede na Comunidade Autónoma de Galicia, que exista constatación xudicial do incumprimento do

deber de satisfacer a indemnización por insolvencia do obrigado ao pagamento e que a persoa beneficiaria se atope nunha situación de precariedade económica como consecuencia da falta de pagamento da indemnización xudicialmente recoñecida.

A contía da indemnización é a fixada pola resolución xudicial correspondente que quede pendente de pagamento tras a declaración de insolvencia do obrigado a el, sen que a contía máxima poida ser superior a 6.000 € por cada persoa beneficiaria.

Prestacións de servizos.

- Atención polo Punto de Coordinación das Ordes de Protección.

Expedientes de seguimento de medidas de protección de mulleres vítimas de violencia de xénero.

Estes expedientes ábreanse pola entrada no PCOP, dependente da Secretaría Xeral da Igualdade, da comunicación dos xulgados competentes da adopción dunha resolución xudicial (auto ou sentenza) que implica pronunciamento sobre medidas ou ordes de protección. A información (sentenzas/autos/medidas/ordes de protección) remítese desde os xulgados. O funcionamento xeral é de apertura dun expediente por vítima; o que supón que en certo número de casos dentro dun mesmo expediente, faise un seguimento a sucesivas medidas ou ordes de protección.

Acreditacións.

Solicitudes e expedición de certificacións/acreditacións da condición de vítima de violencia de xénero.

- Certificación acreditativa da condición de vítima de violencia de xénero, para os efectos da incorporación ao programa de inserción laboral deste colectivo.

O artigo 2º.b da orde do Orde do 2 de maio de 2006 establece como un dos documentos que debe acompañar á solicitude de incorporación ao programa, a Certificación acreditativa da condición de vítima, expedida polo Punto de Coordinación das Ordes de Protección, dependente da Secretaría Xeral da Igualdade.

- Informe técnico da Secretaría Xeral da Igualdade.

Debe incluír referencias á situación persoal e familiar da solicitante, á intervención social acordada e á súa situación de vivenda, aos efectos da adxudicación directa de vivendas de aluguer a mulleres vítimas de violencia de xénero (Decreto 84/2010, do 27 de maio, polo que se regula o Programa Aluga, para o fomento do aluguer de vivendas na Comunidade Autónoma de Galicia e Orde do 12 de xullo de 2007 pola que se regulan medidas de acción positiva para a adxudicación de vivendas no programa de vivenda de aluguer a mulleres vítimas de violencia de xénero).

Datos Estatísticos 2012.**1.- Expedientes de concesión de axudas de pagamento único.**

Nº resolucións favorables			
Provincia	1º semestre	2º semestre	Total
A Coruña	7	20	27
Lugo	3	2	5
Ourense	1	2	3
Pontevedra	4	12	16
Total	15	36	51

2.- Expedientes de concesión de axudas de pagamento periódico.

Nº resolucións favorables			
Provincia	1º semestre	2º semestre	Total
A Coruña	76	69	145
Lugo	26	21	47
Ourense	23	22	45
Pontevedra	78	47	125
Total	203	159	362

3.- Expedientes de concesión da indemnización regulada no artigo 43 da lei galega 11/2007.

Nº resolucíons favorables			
Provincia	1º semestre	2º semestre	Total
A Coruña	0	0	0
Lugo	0	0	0
Ourense	0	1	1
Pontevedra	0	0	0
Total	0	1	1

4.- Atención polo Punto de Coordinación das Ordes de Protección.

Novos expedientes seguidos			
Nº expedientes			
Provincia	1º semestre	2º semestre	Total
A Coruña	180	176	356
Lugo	85	64	149
Ourense	50	25	75
Pontevedra	197	147	344
Total	512	412	924

Medidas de protección comunicadas			
Nº ordes protección			
Provincia	1º semestre	2º semestre	Total
A Coruña	230	253	483
Lugo	85	84	169
Ourense	50	41	91
Pontevedra	197	209	406
Total	562	587	1149

5.- Certificación acreditativa da condición de vítima de violencia de xénero, aos efectos da incorporación ao programa de inserción laboral deste colectivo.

Provincia	Nº certificacións emitidas		
	1º semestre	2º semestre	Total
A Coruña	61	30	91
Lugo	15	20	35
Ourense	20	10	30
Pontevedra	39	73	112
Total	135	133	268

6.- Informe técnico da Secretaría Xeral da Igualdade aos efectos da concesión de vivenda en aluguer.

Provincia	Nº informes emitidos		
	1º semestre	2º semestre	Total
A Coruña	9	0	9
Lugo	1	0	1
Ourense	9	0	9
Pontevedra	9	0	9
Total	28	0	28

□ **Formación da totalidade das e dos profesionais**

Plan anual de formación dirixido a todo o profesorado e demais profesionais docentes que forman parte do persoal dos diferentes servizos da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria.

A Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria, a través do Servizo de Formación do Profesorado, elabora un plan anual de formación dirixido a todo o profesorado e demais profesionais docentes que forman parte do persoal dos distintos servizos da Consellería, onde se recollen diferentes actividades de formación (cursos, xornadas, encontros, grupos de traballo, seminarios, proxectos de formación

permanente en centros e outros) e das que forman parte as dos ámbitos da educación en valores, educación emocional, convivencia e xestión pacífica de conflitos e orientación, contribuíndo varias das actividades propostas á prevención da violencia de xénero.

Ademais poderán desenvolverse outro tipo de actividades que poidan xurdir ao longo do curso escolar (cursos, xornadas, encontros,...) e que non estean recollidas no plan de formación.

A posta en marcha de todas estas actividades faise dende os propios servizos centrais da consellería ou dende o CAFI e os centros de formación e recursos existentes, nas modalidades maioritariamente presenciais pero tamén de formación a distancia.

As actividades desenvolvidas en colaboración coa Secretaría Xeral de Igualdade son:

- Actividade de formación a distancia para 50 docentes (a través da plataforma educativa de PLATEGA): Curso “Abordaxe da violencia de xénero dende o ámbito educativo”.
- Grupos de traballo do “Programa Relaciona: Educación e a afectividade como medio de previr a violencia de xénero”, desenvolvidos entre setembro e outubro, en catro centros da nosa comunidade (distribuídos por todas as provincias).

Existen tamén outras actividades formativas que traballan a prevención das actitudes discriminatorias por razón de xénero, que son:

- Actividades de formación a distancia para 50 docentes (a través da plataforma educativa de PLATEGA):
 - o Curso “Orientación, tutoría e construción da identidade libre de estereotipos de xénero”.
 - o Curso “Estratexias para a promoción da igualdade no ámbito educativo I”.

- XIV Foro Galego de Educación en Igualdade: “Orientación, tutoría e construción dunha identidade libre de estereotipos”.

Ademais, e formando parte da formación das persoas responsables na Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria e Secretaría Xeral de Igualdade da igualdade, participouse nas “VIII Xornadas Intercambia, educar en feminino e en masculino” que este ano tiveron o título: “Prevención de la violencia de género desde el Sistema Educativo” (Madrid, 21 e 22 de novembro de 2012).

Proxecto Relaciona: “A reeducación e a afectividade como medio para previr a violencia de xénero”

Relaciona é un proxecto para o fomento da igualdade entre mulleres e homes e prevención da violencia de xénero desde o ámbito escolar, dirixido ao profesorado, mediante a súa sensibilización e formación. Na actualidade, está dedicado á educación e á actividade como medio para previr a violencia de xénero, como elementos determinantes na construción da personalidade e as relacións entre os sexos.

En Galicia lévese a cabo mediante a financiación do Fondo Social Europeo e o Instituto da Muller do Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade, a convocatoria e coordinación da Secretaría Xeral da Igualdade da Xunta de Galicia e a colaboración da Dirección xeral de Educación, F. Profesional e Innovación Educativa da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia.

Persoal destinatario da acción: profesorado de educación infantil, primaria e secundaria

Modalidade: grupo de traballo

Persoas destinatarias: profesorado de educación infantil, primaria e secundaria

Duración: total: 12 horas (distribuídas en varias xornadas)

Obxectivos:

- Dar importancia á necesaria educación emocional, ás relacións e á comunicación interpersonal na convivencia escolar.
- Analizar os modelos propostos como normalizados e prestixiados sobre o amor, a sexualidade e ás relacións entre os sexos.

- Reflexionar colectivamente sobre a orixe da violencia de xénero e sobre a importancia da práctica docente na prevención de relacións discriminatorias entre xéneros.

Contidos:

- A educación emocional
- Importancia da sexualidade nas nosas vidas
- As diferentes relacións entre sexos
- Poñer palabras ao amor co único límite do respecto mutuo
- Prevención da violencia de xénero nas relacións interpersoais
- A liberdade nas relacións amorosas

Formación 2012:

PROVINCIA	Localidade	CENTROS
A CORUÑA	Trazo	CPI Viaño Pequeno
LUGO	Láncara	CPI Ramón Piñeiro (Pobra de S. Xián)
OURENSE	San Cristovo de Cea	CPI Virxe da Saleta
PONTEVEDRA	Vilagarcía	IES Castro Alobre

Formación de profesionais: Escola para profesionais da igualdade

Durante o ano 2012 a **Secretaría Xeral da Igualdade** desenvolveu, no marco da Escola para profesionais da igualdade, unha nova convocatoria de accións formativas dirixidas ao persoal técnico de centros e recursos en materia de igualdade dependentes dos concellos galegos así como ao persoal do ámbito dos servizos sociais, co obxectivo de fomentar un traballo interdisciplinar que permita

prestar unha atención de carácter integral ás persoas usuarias e de responder á necesidade de actualización continuada e permanente dos coñecementos profesionais deste persoal, contribuíndo a potenciar e elevar as súas capacidades e destrezas nos diferentes ámbitos profesionais vinculados ao traballo pola igualdade.

No desenvolvemento do programa de formación contouse novamente coa colaboración da Escola Galega de Administración Pública.

Esta formación on line incluía titorías especializadas para o seguimento do alumnado e para a resolución das dúbidas xurdidas no desenvolvemento dos cursos. Unha vez rematada cada acción formativa, e tendo superado os obxectivos establecidos, emitíase unha certificación acreditativa expedida pola Secretaría Xeral de Igualdade e a Escola Galega de Administración Pública (EGAP).

Entre as accións formativas ofertadas no ano 2012, no ámbito específico da violencia de xénero, estaba o curso **“Aproximación psicolóxica á violencia de xénero”**.

O contido deste curso estaba formado polos seguintes módulos:

MÓDULO I. INTRODUCCIÓN Á VIOLENCIA DE XÉNERO

1. Introducción.
2. Tipoloxía de violencia de xénero.
3. Indicadores de violencia de xénero.
4. Factores explicativos da violencia de xénero.

MÓDULO II. INTERVENCIÓN CON VÍTIMAS DE VIOLENCIA DE XÉNERO

1. Introducción.
2. Procesos de vitimización.
3. Exposición á violencia doméstica: efectos e consecuencias.
4. Tratamento ás vítimas.

5. Conclusións.

MÓDULO III. INTERVENCIÓN CON FILLOS E FILLAS SOCIALIZADAS NUN CONTEXTO DE VIOLENCIA DE XÉNERO OU DOMÉSTICA

1. Introducción.

2. Exposición á violencia doméstica: efectos e consecuencias en fillos e fillas.

3. Factores mediadores nos efectos da exposición dos/das menores á violencia doméstica.

4. Teorías explicativas dos efectos da violencia familiar nos/nas menores.

5. Intervención: programa “Ruptura de parella, non de familia” para fillos e fillas vítimas de violencia de xénero ou doméstica.

6. Conclusións.

Ao rematar cada módulo o alumno/a tiña catro actividades propostas en base ao visto nos contidos teóricos. Desas catro actividades, o alumnado tiña que realizar de forma obrigatoria unha actividade por módulo para poder superar o curso completo.

No curso abríronse dous foros, o primeiro deles titulábase “Factores explicativos da violencia de xénero” e o segundo, “Fillos e fillas da violencia de Xénero”. Tamén se lles suxeriu a posibilidade de que eles/as mesmos/as expuxesen algún tema que lles interesase debater ou comentar cos seus compañeiros/as.

Ademais o alumnado tivo a súa disposición un foro de dúbidas onde puideron manifestar todas aquelas dificultades e inquiredanzas sobre os contidos do curso e o funcionamento da plataforma e entrega das actividades.

O número de persoas que demandaron realizar o curso “Aproximación psicolóxica á violencia de xénero” foi de 120, das cales soamente cumprían os requisitos de admisión 46.

Formación no ámbito da Administración pública:

Formación en Violencia de Xénero para Profesionais da Administración Pública

Esta formación, organizada pola **Secretaría Xeral da Igualdade**, está incluída dentro da oferta formativa permanente que a **Escola Galega de Administración Pública** dirixe ao persoal da Administración da Xunta de Galicia. A súa finalidade é a de sensibilizar ao persoal funcionario fronte á violencia de xénero, así como dar a coñecer os recursos existentes en Galicia a disposición das vítimas. No ano 2012 participaron nesta acción formativa 25 persoas, que traballaron sobre o seguinte programa:

- 1.- Análise histórico sobre os roles de xénero.
- 2.- O marco normativo estatal e autonómico da violencia de xénero; actuacións no ámbito xudicial.
- 3.- A Orde de protección e outras medidas de protección: actuacións das forzas e corpos de seguridade ante casos de violencia de xénero.
- 4.- A abordaxe da violencia de xénero dende a intervención psicolóxica.
- 5.- As redes de trata de persoas con fines de explotación sexual: outra forma de violencia de xénero.
- 6.- Boas prácticas no ámbito local.
- 7.- Programas e recursos da administración autonómica da Xunta de Galicia para a erradicación da violencia de xénero: perspectivas de futuro.

Formación en Violencia contra as mulleres con discapacidade para Profesionais da Administración Pública

A **Secretaría Xeral da Igualdade** en colaboración coa Escola Galega de Administración Pública (**EGAP**), coa Confederación Galega de Minusválidos (**COGAMI**) e coa Asociación de Mulleres con Discapacidade de Galicia (**ACADAR**), desenvolveu durante o ano 2012 unha acción formativa sobre a violencia contra as mulleres con discapacidade, a través de dúas edicións do curso dirixidas ao persoal

da administración pública da Comunidade Autónoma e das administracións locais de Galicia.

As convocatorias foron realizadas pola Escola Galega de Administración Pública e publicadas no DOG no 19 de setembro:

- *Resolución do 5 de setembro de 2012 pola que se convoca un Curso de formación sobre a violencia contra as mulleres con discapacidade para o persoal ao servizo da Administración pública da Comunidade Autónoma de Galicia.*
- *Resolución do 5 de setembro de 2012 pola que se convoca un Curso de formación sobre a violencia contra as mulleres con discapacidade para o persoal ao servizo das administracións locais de Galicia.*

A súa finalidade era a de dar a coñecer a realidade das mulleres con discapacidade, incidindo en aspectos tales como a discapacidade, o sistema sexo-xénero, a sexualidade, a accesibilidade e a violencia exercida contra as mulleres con discapacidade.

Contido dos cursos:

1. Discapacidade.

- a. Concepto e tipos de discapacidades.
- b. Nocións básicas de Clasificación Internacional do Funcionamento, a Discapacidade e a Saúde.
- c. Modelos ou enfoques da discapacidade.
- d. A discapacidade en cifras.

2. Xénero.

- a. Concepto e teoría sexo- xénero.
- b. Axentes de socialización diferencial.
- c. A construción do xénero desde unha perspectiva espazo-temporal.
- d. Teoría de la interseccionalidade.

3. Xénero e Discapacidade.

- a. Modelo ou enfoque de xénero e discapacidade.
- b. Radiografía das mulleres con discapacidade.
- c. Eixos de especial relevancia desde a perspectiva de xénero e discapacidade.
- d. Marco normativo sobre xénero e discapacidade.

4. Violencia contra as mulleres con discapacidade.

- a. Concepto e formas de violencia contra as mulleres.
- b. Ciclo e etapas da violencia contra as mulleres.
- c. Recursos e servizos de apoio para as mulleres superviventes.
- d. Violencia específica sobre as mulleres con discapacidade.
- e. Presentación do Programa de Atención Psicosocial.

Plan de formación continua dos servizos sociais comunitarios

Ao longo de 2012, dende a **Consellería de Traballo e Benestar**, no marco do Plan de formación continua dos servizos sociais comunitarios, impartíronse dous cursos sobre “**módulo de violencia de xénero**”, do programa informático SIUSS (Sistema de información de usuarios de servizos sociais), dirixidos ao persoal técnico dos servizos sociais comunitarios responsables de programas de intervención social con mulleres.

Formación de profesionais do ámbito sanitario

A **Consellería de Sanidade**, a través do **Servizo Galego de Saúde**, continuando coa formación en violencia de xénero dos e das profesionais do ámbito sanitario de Galicia, realizou os seguintes cursos no ano 2012 :

- 8 Cursos de Prevención Da Violencia De Xénero dirixidos á cidadanía en xeral, desde a Escola Galega de Saúde para Cidadáns.

OBRADOIROS DE PREVENCIÓN DA VIOLENCIA DE XÉNERO				
DATAS	LUGAR	Nº alumnas	Nº alumnos	TOTAL alumnado
06/03/2012	Vigo	7	2	9
15/03/2012	Ourense	8	2	10
21/03/2012	Santiago	14	1	15
22/03/2012	Lugo	6	0	6
12/04/2012	Pontedeume	14	10	24
24/05/2012	Pontedeume	11	3	14

10/05/2012	Xinzo de Limia	17	2	19
22/11/2012	Sada	18	0	18
TOTAL		95	20	115

Fonte: Consellería de Sanidade. Servizo Galego de Saúde

- 6 Cursos de Prevención e Atención á Violencia de Xénero nas Escolas Universitarias de Enfermaría, desde a Escola Galega de Saúde para Cidadáns.

CURSOS DE PREVENCIÓN E ATENCIÓN ÁS MULLERES EN SITUACIÓN DE VIOLENCIA DE XÉNERO				
DATAS	LUGAR	Nº alumnas	Nº alumnos	TOTAL alumnado
15/02/2012	Ourense	41	9	50
23/02/2012	Vigo (Povisa)	49	8	57
01/03/2012	Pontevedra	30	10	40
07/03/2012	Lugo	43	9	52
14/03/2012	Ferrol	37	3	40
19/04/2012	Vigo (Meixoeiro)	16	1	17
TOTAL		216	40	256

Fonte: Consellería de Sanidade. Servizo Galego de Saúde

- 1 Curso de “Actuación do profesional sanitario ante os Malos Tratos (FEGAS)

"A ACTUACIÓN DO PROFESIONAL SANITARIO ANTE CASOS DE MALOS TRATOS "			
DATAS	Nº alumnas	Nº alumnos	TOTAL alumnado
Do 20/3/2012 ao 12/4/2012	19	1	20

- 1 Curso de “Prevención e Atención ás Mulleres que sofren Violencia de Xénero e aos seus Fillos e Fillas” (FEGAS)

"PREVENCIÓN E ATENCIÓN ÁS MULLERES QUE SOFREN VIOLENCIA DE XÉNERO E AOS SEUS FILLOS E FILLAS"			
DATAS	Nº alumnas	Nº alumnos	TOTAL alumnado
Do 29/5/2012 ao 18/6/2012	48	3	51

- 2 Cursos de Formación de Formadoras/es en Prevención da Violencia de Xénero (FEGAS)

CURSOS DE FORMACIÓN DE FORMADORAS/ES EN PREVENCIÓN DA VIOLENCIA DE XÉNERO			
DATAS	Nº alumnas	Nº alumnos	TOTAL alumnado
Do 8/10/2012 ao 4/12//2012	37	6	43
Do 9/10/2012 ao 11/12/2012	30	6	36
TOTAL	67	12	79

- 2 Cursos de “A Saúde das Mulleres Inmigrantes. Atención Sanitaria ante a Violencia de Xénero” en colaboración do Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade-Instituto da Muller.

CURSOS DE “A SAÚDE DAS MULLERES INMIGRANTES”			
DATAS	Nº alumnas	Nº alumnos	TOTAL alumnado
Do 8 ao 11 de outubro de 2012	22	1	23
Do 8 ao 11 de outubro de 2012	19	0	19
TOTAL	41	1	42

Formación de xuíces e xuízas: Colaboración entre o Consello Xeral do Poder Xudicial, a Secretaría xeral da Igualdade e o Centro de Emerxencia para mulleres vítimas de violencia de xénero de Vigo.

A Lei Orgánica 1/2004 optou por unha fórmula de especialización dentro dos xuíces e xuízas encargados de instruír o delitos de violencia de xénero, que deben participar, antes da toma de posesión no seu destino, nas actividades de formación especializada en materia de violencia de xénero, que estableza o Consello Xeral do Poder Xudicial. Deste xeito, os xuíces e xuízas titulares dos xulgados competentes nas causas de violencia de xénero en Galicia realizan visitas formativas ao Centro de emerxencia para vítimas de violencia de xénero de Vigo, onde coñecen de primeira man os recursos existentes na Comunidade Autónoma a disposición das vítimas e as opinións e vivencias das mulleres do centro.

Durante o ano 2012, 2 xuízas titulares dos seguintes xulgados realizaron visitas formativas ao CEMVI:

Xulgado	Localidade	Provincia
Xulgado de Primeira Instancia e Instrución nº2	Redondela	Pontevedra
Xulgado de Primeira Instancia e Instrución nº3	O Porriño	Pontevedra
Xulgado de Violencia sobre a Muller nº 1	Vigo	Pontevedra

Formación de voluntariado en materia de violencia de xénero

O artigo 4 da Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega par a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero establece como un dos principios xerais que orientan o contido de dita Lei, a cooperación e coordinación: *"Os poderes públicos galegos intensificarán as accións para a cooperación e coordinación interinstitucional dos recursos e instrumentos contra a violencia de xénero, promovendo a colaboración e a participación das asociacións de mulleres, así como das entidades e organizacións da sociedade civil. Os concellos como administración máis próxima á cidadanía, participará no desenvolvemento desta Lei, habilitándose por parte da administración galega os recursos necesarios para tal fin"*

Dando cumprimento polo tanto a este principio, a Secretaría xeral da Igualdade e a Dirección xeral de Xuventude e Voluntariado no ano 2012 puxeron en marcha a un programa de voluntariado específico para apoiar e acompañar ás vítimas de violencia de xénero e as súas fillas e fillos, programa que parte da necesidade da implicación de toda a sociedade na loita contra a lacra que supón violencia de xénero.

Este curso formativo tiva como principal obxectivo ofrecer aos/ás participantes uns coñecementos básicos que lles axudasen a identificar e distinguir posibles situacións violentas, fomentando a sensibilización e permitindo unha aproximación aos recursos existentes e ás actuacións que as diferentes administracións están a desenvolver nestes ámbito.

O curso foi impartido do 14 de novembro ao 14 de decembro a través da Plataforma de Teleformación de Voluntariado www.voluntariadogalego.org, e a súas características foron as seguintes:

- *Curso básico sobre violencia de xénero para o voluntariado.*

Participantes: 844 persoas participaron na formación

Aptos/as: 563 persoas remataron a formación coa cualificación de "aptas"

Duración: 30 horas

Datas: novembro-décembro 2012

Obxectivo: Inseriuse no marco do Plan de Formación da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado (Consellería de Traballo e Benestar) para o ano 2012, a través de Plataforma de Teleformación Voluntariado Galego, e foi coordinado conxuntamente entre a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado e a Secretaría Xeral da Igualdade. O seu obxectivo foi ofrecer unha formación inicial en materia de violencia de xénero, de forma que o alumnado coñeza a terminoloxía básica que se utiliza ao falar da violencia de xénero, axudando a comprender que é, como se orixina e por que existe na sociedade actual, tentando dotar ao alumnado de coñecementos básicos para poder identificar e distinguir no contorno máis inmediato, posibles situacións violentas, fomentando a sensibilización e o espírito crítico. Tamén se incluíron directrices a ter en conta na actuación do voluntariado ante casos de violencia de xénero facendo da acción voluntaria un elemento máis para contribuír na loita da sociedade contra esta lacra.

Contidos:

Módulo 1: Contextualización. Conceptos básicos.

Módulo 2: A violencia de xénero: Características, orixe, consecuencias.

Módulo 3: Actuación ante casos de violencia de xénero. Recursos dispoñibles.

Polo tanto, o curso encadrouse no desenvolvemento dun novo programa de voluntariado en materia de violencia de xénero, destinado a crear unha bolsa de voluntarios e voluntarias en Galicia, que estará a disposición dos servizos especializados en violencia de xénero, coa finalidade de realizar tarefas de acompañamento, apoio e información ás mulleres vítimas. Deste xeito, os e as participantes estarán ao servizo da Rede Galega de Acollemento a Vítimas da violencia de xénero -formada por todas as casas de acollida e polo centro de emerxencia de Vigo- e da Rede de Centros de Información a Muller.

O programa responde aos obxectivos de difusión dos valores de acción voluntaria e á promoción do voluntariado en colectivos sociais con circunstancias especiais, como son as mulleres vítimas de violencia de xénero.

Capítulo III: Medidas no ámbito educativo

Artigo 16.Actitudes.

Artigo 17.Escolarización inmediata en caso de violencia de xénero.

Artigo 18.Edición e adaptación de materiais.

Artigo 19.Revisión e adaptación do currículo educativo.

Artigo 20.Plans de acción tutorial.

Artigo 21.Proxectos educativos e curriculares de centro.

Artigo 22.Consellos escolares e Consello Escolar de Galicia.

Artigo 23.Inspección educativa.

Para a prevención da violencia de xénero, a educación e a formación en igualdade da comunidade educativa é unha cuestión fundamental. A desaparición dos prexuízos e estereotipos de xénero desde a escola é absolutamente imprescindible para lograr xeracións futuras corresponsables, igualitarias e tamén máis felices. É por elo que se presta unha especial atención a todas as actuacións desenvolvidas no eido educativo, ao marxe da formación dos e das profesionais, xa mencionadas. En particular, desde este capítulo se presta atención ás estruturas escolares e como a igualdade entre nenos e nenas e a prevención da violencia de xénero impregnan o ámbito escolar.

□ Actitudes

Coa finalidade de impulsar a realización de actividades dirixidas á comunidade escolar para a prevención de comportamentos e actitudes sexistas e da violencia de xénero, destinadas a afondar nas estratexias para a análise e resolución dos conflitos, así como na aprendizaxe da convivencia baseada no respecto a todas as persoas, garantindo e fomentando actitudes, valores e capacidades que contribúan a un pleno desenvolvemento en igualdade, dende a Administración educativa galega mantense contacto, por parte da persoa responsable de igualdade na **Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria** con diferentes membros da **Secretaría Xeral de Igualdade**.

❑ Escolarización inmediata en caso de violencia de xénero

A Xunta de Galicia escolarizou, de xeito inmediato, ás nenas e nenos afectados por cambios de centros derivados de situacións de violencia de xénero, facilitando unha atención especial a este alumnado no centro educativo.

Número de casos atendidos ata o momento:

Curso	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	TOTAL
2007-2008	0	0	4	0	4
2008-2009	2	0	5	4	11
2009-2010	0	0	3	3	6
2010-2011	2	0	2	5	9
2011-2012	0	1	2	9	12
2012-2013 (1º trimestre)	7	0	0	4	11
TOTAL	11	1	16	25	53

Fonte: Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria

No ano 2011 promulgouse o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. E no seu artigo 28 recóllese a atención ao alumnado afectado por medidas de violencia de xénero e/ou acoso escolar, da seguinte forma:

1. A consellería con competencias en materia de educación asegurará, dentro do seu ámbito competencial e de acordo co establecido no artigo 17 da Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, a escolarización inmediata do alumnado que se vexa afectado por cambios de centro derivados de situacións de violencia de xénero. Así mesmo, os centros educativos prestarán atención especial á inclusión e normalización do dito alumnado.
2. Nos casos en que sexa necesario un cambio de centro por motivos de violencia ou acoso escolar, garantirase a escolarización inmediata do alumnado afectado.

No ano 2012 aprobouse o Decreto 254/2012, do 13 de decembro, polo que se regula a admisión de alumnado en centros docentes sostidos con fondos públicos que impartan as ensinanzas dos segundo ciclo de educación infantil, de educación primaria, de

educación secundaria obrigatoria e de bacharelato reguladas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. Dito Decreto publicouse no DOG do 26 de decembro de 2012 e entrou en vigor o 15 de xaneiro de 2013.

❑ **Revisión e adaptación do currículo educativo.**

A Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria vela polo cumprimento do establecido no artigo 9 da Lei 7/2004 en todo o referido á atención e o tratamento da igualdade de oportunidades entre homes e mulleres e á presenza de estereotipos de xénero na representación dos distintos ámbitos da sociedade dentro dos obxectivos, contidos, metodoloxías e criterios de avaliación presentes en todos os currículos.

Na educación infantil, primaria e secundaria esta atención concrétnase nos currículos destas etapas educativas fundamentalmente a través dunha das competencias básicas (a competencia social e cidadá) e a través da educación en valores (educación para a igualdade de oportunidades entre os dous sexos).

No currículo do bacharelato figura como un dos obxectivos desta etapa educativa o fomento da igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres.

No caso dos ciclos formativos figura como un dos obxectivos destas ensinanzas a igualdade efectiva de oportunidades entre homes e mulleres. Isto concrétnase nos distintos currículos a través da materia de Formación e Orientación Laboral (común a todos eles) que contempla o principio de non discriminación e de igualdade de oportunidades no acceso ao emprego e nas condicións de traballo.

❑ **Plans de acción titorial**

A tutoría, xunto coa orientación, forman parte da función docente e desenvólvense ao longo de todas as etapas educativas. En cada centro educativo existe un **Plan de Acción Titorial** (PAT), elaborado polo Departamento de Orientación, seguindo as directrices da Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP), e ofrecendo apoio e soporte técnico ás actividades de tutoría que o profesorado realiza no centro.

O PAT é o marco no que se especifican os criterios e procedementos para a organización e funcionamento da acción de tutoría nos centros, e inclúe tarefas titoriais e orientadoras, como un conxunto de actividade educativas insertas no

currículo e que teñen unha dimensión técnica e unha dimensión humana. Trátase dun proceso que forma parte da concreción curricular do centro.

Entre as áreas ou bloques de contidos a traballar en xeral no PAT e referidas ao alumnado destácase: ser persoa, convivir e pensar (valores, decidir, convivir...), diversificar e adaptar (aprendizaxes específicas e medidas de atención á diversidade), orientar (autocoñecemento, toma de decisións..) e temas transversais adecuados a cada etapa; **entre estes destácase a educación para a igualdade de oportunidades**, poñendo especial esforzo en favorecer o interese e motivación cara ao estudo e adquisición de hábitos de estudo e de técnicas e estratexias de traballo intelectual dende as diferentes áreas.

Os aspectos relativos á orientación académico-profesional, aínda que se desenvolvan a través da acción titorial, están incluídos nun plan propio, e sempre tendo en conta a igualdade de oportunidades do alumnado á hora de continuar estudos ou adquirir a formación axeitada para a súa incorporación ao mundo laboral, con independencia do sexo do alumnado.

Polo tanto, os aspectos referidos á eliminación de estereotipos sexistas non son tratados en apartados específicos, senón que deben traballarse a través de todas as áreas e nos diferentes plans ou programas que se establezan en cada centro ao respecto, destacando ao respecto o Plan de Acción Titorial.

❑ **Proxectos educativos e curriculares de centro**

Os centros educativos dispoñen de autonomía para definir o seu modelo de xestión organizativa e pedagóxica, que se concreta no Proxecto Educativo de Centro (PEC), nas súas concrecións curriculares e normas de funcionamento (Regulamento de Réxime Interno, Programación Xeral Anual ...); así o recollen os Regulamentos Orgánicos dos Centros (ROC).

Partindo da análise das necesidades educativas específicas do alumnado, das características do contorno do centro (social e cultural), o PEC fixará os seus obxectivos, prioridades e procedementos de actuación, sendo elaborado polo equipo directivo, cos criterios, aprobación e avaliación do Consello Escolar e coas propostas do Claustro de profesores.

O PEC recolle valores, obxectivos e prioridades de actuación e incorpora a concreción dos currículos establecidos pola Administración educativa, coa finalidade de que o alumnado adquira e desenvolva as competencias básicas establecidas. Tamén recollen o tratamento transversal nas áreas, materias ou módulos da educación en valores e outras ensinanzas, respectando o principio de non discriminación e inclusión educativa como fundamentais, recollendo a forma de atención á diversidade do alumnado e a acción tutorial.

As concrecións curriculares para cada unha das etapas que se impartan no centro serán redactadas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP), quen supervisará a súa elaboración, seguindo o currículo oficial e os criterios establecidos polo Claustro. Estas concrecións incluírán unhas directrices xerais de decisión, ademais do Plan de Orientación Académica-Profesional, o Plan de Acción Tutorial e as Programacións Didácticas.

Estas medidas de coeducación son tidas en conta de forma xeral na elaboración e redacción tanto dos obxectivos como dos contidos e mesmo das competencias básicas, e, como non, nas metodoloxías a empregar no desenvolvemento das actividades propostas, aínda que non de forma diferenciada, xa que cada centro os adecúa ás súas características.

□ Inspección educativa

Os servizos de inspección educativa do departamento da Xunta de Galicia competente en materia de educación velan polo cumprimento e pola aplicación de todos os principios recollidos no capítulo III da Lei, destinados a fomentar a igualdade real entre mulleres e homes.

03.3 Título II: Protección e asistencia fronte á violencia de xénero

Capítulo I: Medidas no ámbito sanitario e psicolóxico.

Capítulo II: Medidas no ámbito xudicial.

Capítulo III: Outras medidas de apoio e protección.

Capítulo IV: Medidas no ámbito da formación e emprego.

Capítulo V: Medidas de carácter económico.

Neste apartado compréndense as medidas enfocadas a regular as actuacións tanto dos poderes públicos como do persoal profesional co fin de garantir unha asistencia sanitaria, xurídica, social e psicolóxica integral á mulleres vítimas de violencia de xénero. Medidas de protección tales como dispositivos de alarma (teleasistencia), programas de reeducación, etc. Así mesmo, faise referencia ás distintas prestacións e axudas económicas para as mulleres en situación de violencia, como a prestación periódica establecida pola Xunta de Galicia, dirixida a posibilitar a súa autonomía e independencia económica.

Capítulo I: Medidas no ámbito sanitario e psicolóxico

Artigo 24. Dereito á atención sanitaria.

Artigo 25. Atención psicolóxica.

Artigo 26. Protocolo de actuación.

Artigo 27. Rexistro de casos.

□ Dereito a atención sanitaria

Os plans de saúde da Xunta de Galicia, e nomeadamente o **Plan de atención integral á saúde das mulleres**, prevén na súa redacción inicial ou nas súas revisións periódicas, medidas específicas para a prevención, detección, atención e intervención nos casos de violencia de xénero. Así mesmo, nos devanditos plans impleméntanse disposicións específicas que contribúen a avaliar o impacto e os efectos da violencia de xénero sobre a saúde das mulleres.

- Curso de 10 horas on-line para a implantación da guía técnica do proceso de atención ás mulleres en situación de violencia de xénero, e instrucións para cubrir o parte de lesións.
- Distribúese o fluxograma de toma de decisións para os distintos casos de sospeita de violencia car á muller na consulta.
- Así mesmo, estableceranse en todas as medidas anteriores actuacións e protocolos sanitarios específicos para a detección, a intervención e o apoio de situacións de violencia contra as mulleres con discapacidade ou en situación de vulnerabilidade:

Guía de atención sanitaria ás mulleres con Discapacidade

Formación en atención sanitaria das mulleres inmigrantes

□ **Atención psicolóxica**

Recoñécese na lei o dereito á asistencia psicolóxica gratuíta para as e os menores e para outras persoas dependentes que vivan ou padezan situacións de violencia de xénero, que comprenderá medidas de apoio psicosocial específicas e adaptadas ás súas características e necesidades.

Toda a asistencia sanitaria do **Servizo Galego de Saúde** é gratuíta e no protocolo contéplase a derivación ao psicólogo ou psiquiatra cando se considere necesario.

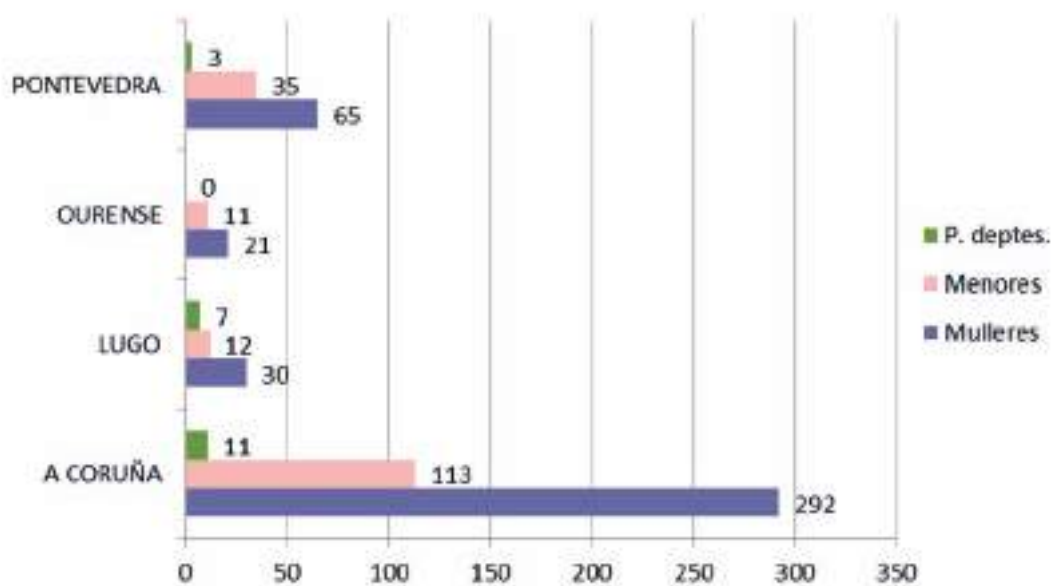
Programa de atención psicolóxica a mulleres que sufran violencia de xénero e para as e os menores, así como outras persoas dependentes que vivan ou padezan estas situacións de violencia de xénero.

Este programa está dirixido a aquelas mulleres que estean a sufrir ou teñan sufrido violencia de xénero ou doméstica, coa finalidade de ofertarlles recursos terapéuticos que lles axuden a afrontar a situación que sufriron e a reforzar a súa autoestima, ademais de ser un apoio na recuperación ou adquisición de habilidades que lles permitan lograr a autonomía e a integración na vida social e laboral, e complementariamente a menores e outras persoas dependentes delas que teñan pasado pola mesma situación.

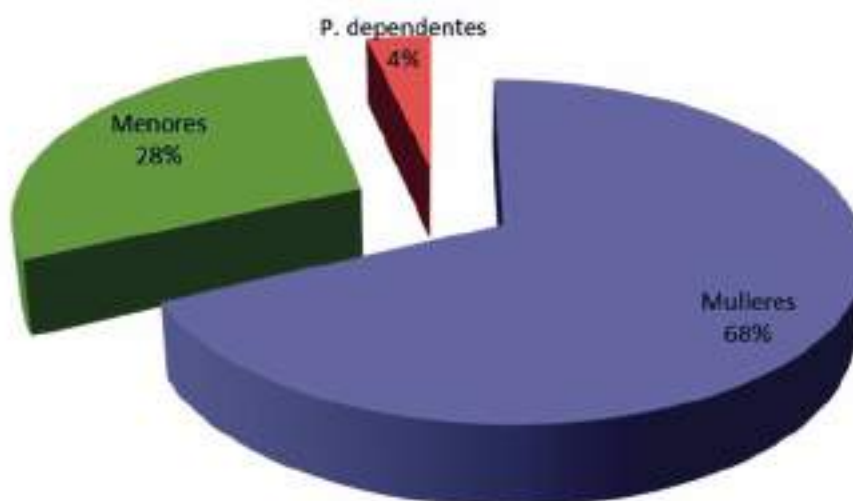
O programa xestiónase a través dun **Convenio de colaboración entre a Secretaría Xeral da Igualdade e o Colexio Oficial de Psicoloxía**, polo que se conta cunha rede de profesionais que levan a cabo a súa intervención en toda a Comunidade Autónoma de Galicia. Así mesmo, préstase un servizo telefónico de asesoramento e derivación para a atención terapéutica personalizada. O orzamento destinado no ano 2012 a este programa foi de 120.000 euros.

No ano 2012 beneficiáronse deste programa **600 persoas** e participaron na intervención **79 profesionais da psicoloxía**.

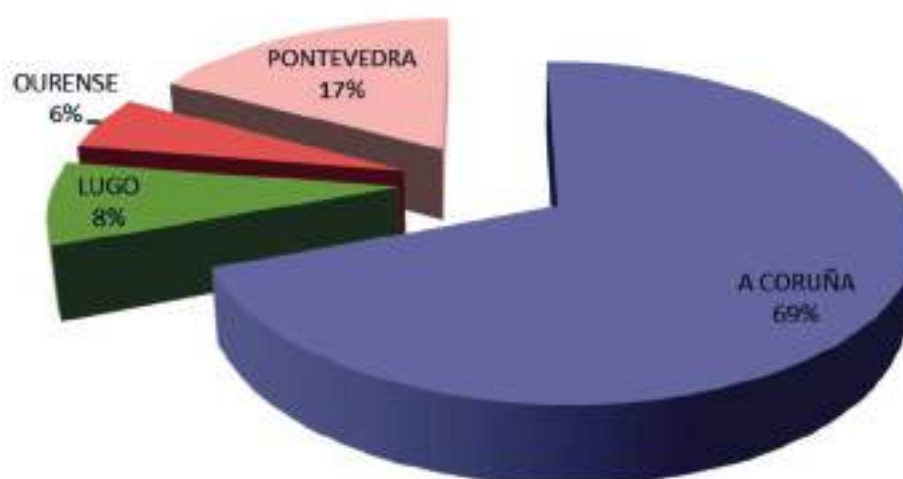
A Coruña	Mulleres	292
	Menores	113
	Persoas dependentes	11
Lugo	Mulleres	30
	Menores	12
	Persoas dependentes	7
Ourense	Mulleres	21
	Menores	11
	Persoas dependentes	0
Pontevedra	Mulleres	65
	Menores	35
	Persoas dependentes	3

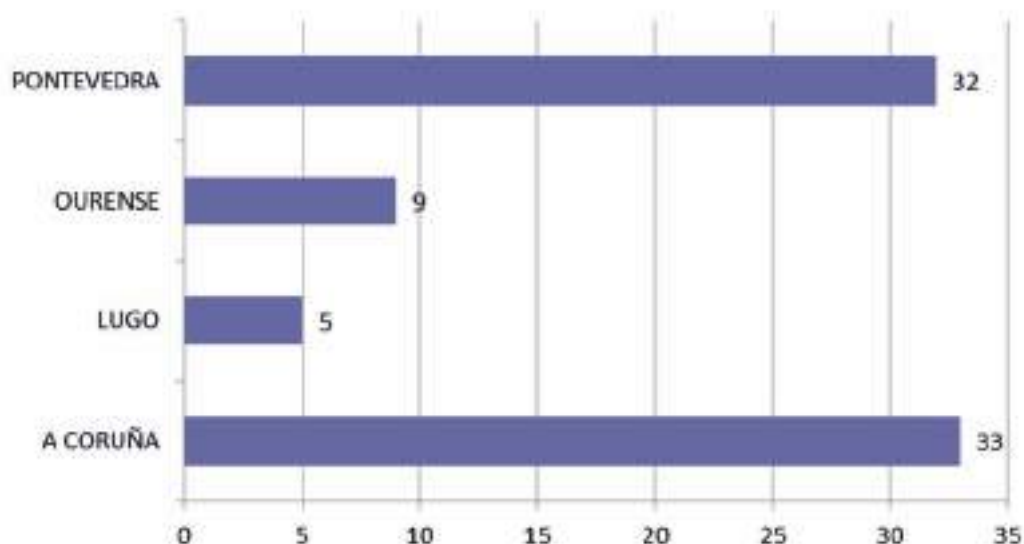
TOTAL		
Mulleres	Menores	Persoas Dependentes
408	171	21
TOTAL: 600		

TOTAL			
A CORUÑA	LUGO	OURENSE	PONTEVEDRA
416	49	32	103
TOTAL: 600			

PARTICIPACIÓN PSICÓLOGAS/OS DO PROGRAMA			
A CORUÑA	LUGO	OURENSE	PONTEVEDRA
33	5	9	32
TOTAL: 79			

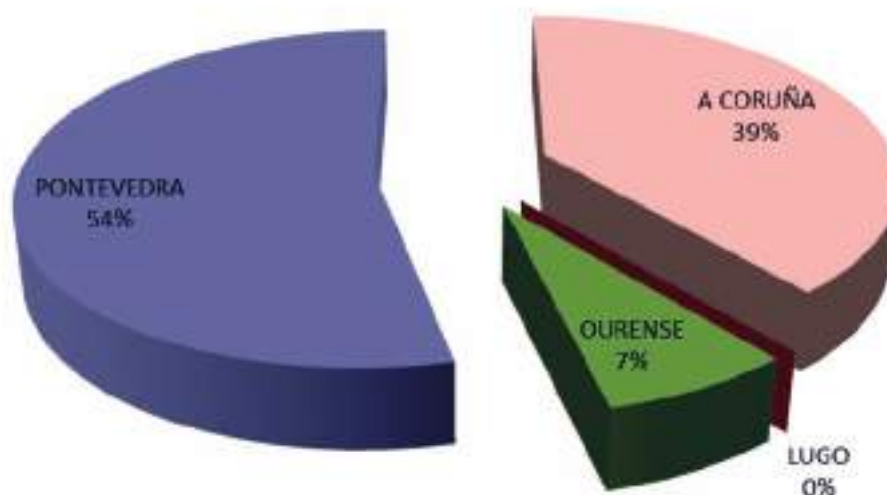
Programa Abramos o Círculo

O programa Abramos o Círculo é un programa de atención psicolóxica especializada e de apoio dirixido a homes que adoptan actitudes inadecuadas nas relacións coa súa parella, coa súa familia, e que desexan adquirir novos modos de comportamentos exentos de agresividade.

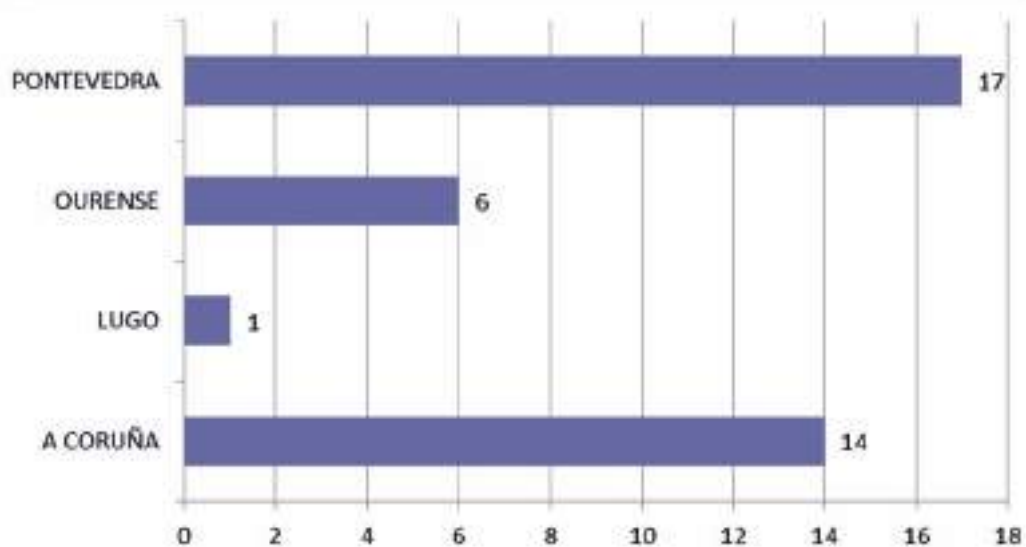
O programa ofrece dúas áreas de intervención: información e atención, e intervención psicolóxica personalizada. Xestiónase a través dun **Convenio de colaboración entre a Secretaría Xeral da Igualdade e o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia**. O orzamento destinado no ano 2012 a este programa foi de 34.600 euros.

No ano 2012 beneficiáronse deste programa un total de **54 homes** e participaron na intervención **38 profesionais da psicoloxía**..

BENEFICIARIOS			
A CORUÑA	LUGO	OURENSE	PONTEVEDRA
21	0	4	29
54			

PARTICIPACIÓN PSICÓLOGAS/OS DO PROGRAMA			
A CORUÑA	LUGO	OURENSE	PONTEVEDRA
14	1	6	17
TOTAL: 38			

Programa Mimosa

Dende a **Secretaría Xeral da Igualdade** ofertouse no ano 2012, a todos os centros de acollida para mulleres vítimas de violencia de xénero e ás entidades que ne Galicia traballan con vítimas de trata con fins de explotación sexual, un programa de apoio

psicosocial, cun carácter informativo/formativo, e dirixido a mulleres que pasaron por situacións de violencia de xénero, denominado Programa Mimosa.

Este programa pretende dar resposta ás necesidades coas que se atopa as mulleres que se encontran nun centro de acollida vítimas da violencia de xénero, ou nunha situación na que sufriron malos tratos, aportándolles coñecementos prácticos que contribúan a mellorar as súas capacidades persoais, así como a forma de afrontar o futuro con esperanza.

No marco do Programa de traballou:

- Información e manexo desa información en canto á anticoncepción, desfacéndose de falsos mitos, estereotipos e falsas crenzas, etc.
- Traballo dunha aceptación da propia imaxe persoal. Gustar e gustármonos.
- Adestramento na capacitación persoal, dotándoas de competencias e habilidades para mellorar a autoestima positiva e valía propia.
- Posibilidade de xerar un espazo para compartir experiencias e descanso para os participantes.

Participaron no Programa un total de 30 mulleres, que tiveron ademais a posibilidade de facer unha sesión tutorial individualizada ao remate do programa para afondar na temática concreta que cada usuaria demandara en relación aos contidos do programa.

Terapia de intervención con menores expostos a situación de violencia de xénero a través de obradoiros de artes plásticas.

No ámbito do Protocolo de colaboración asinado no mes de setembro entre a Secretaría Xeral da Igualdade e a Federación Galega de Municipios e Provincias (Fegamp), para establecer unha Rede de entidades locais en contra da violencia de xénero e realizar outras accións de sensibilización social en contra da violencia de xénero, levaronse a cabo no último trimestre do ano 2012, obradoiros de terapia ocupacional mediante as artes plásticas, dirixidos a menores expostos a situacións de violencia de xénero en 20 concellos galegos.

Os obxectivos dos obradoiros estaban orientados a eliminar riscos cognitivos e de embotamento afectivo das persoas menores que sofren a violencia directa ou indirectamente, así como mellorar a súa capacidade de autocontrol e de xestión das frustracións. Na experiencia empregábanse as artes plásticas como medio de intervención considerando que estas engloban unha gran diversidade de expresións para actividades creativas, tales como murais, collages, pinturas e outras manualidades, con gran valor e significado para as persoas participantes. Deste xeito, a través das súas propias creacións e utilizando o xogo como recurso, as nenas e os nenos poden canalizar a expresión dos seus sentimentos e vivencias.

Como se sinalou, as actividades foi desenvolvida en 20 entidades locais das catro provincias, e nelas participaron un total de 296 menores en situación de exposición á violencia, aínda que estivo aberta a asistencia de forma xeralizada a rapaces e rapazas interesados, como unha acción de sensibilización.

PROVINCIA	CONCELLOS	Nº menores participantes
A CORUÑA	MUXÍA	29
	CARIÑO	10
	ARTEIXO	11
	COIRÓS	11
	OROSO	11
	NEGREIRA	8
	NOIA	12
	BETANZOS	8
LUGO	VILALBA	13
	CHANTADA	12
	BARREIROS	30
	BÓVEDA	20
	O PÁRAMO	12
	A PONTENOVA	25
OURENSE	VERÍN	11
	MACEDA	21
	CASTRO CALDELAS	14
PONTEVEDRA	A GUARDA	12
	MORAÑA	12
	O PORRIÑO	14
TOTAL		296

Programa de intervención con nenos e nenas vítimas de violencia de xénero

As situacións de violencia contra as mulleres afectan tamén as e os menores que se encontran no medio familiar, vítimas directas ou indirectas desa violencia, que necesitan de atención e medidas específicas que non teñen porque coincidir coas necesidades das nais; e ambas as dúas partes consideran prioritario potenciar unha intervención específica e especializada con menores expostos a situacións de violencia de xénero que tenten paliar, os efectos desa violencia.

Por isto a Secretaría Xeral da Igualdade considera de especial interese o desenvolvemento de programas específicos e especializados dirixidos a estes/as menores dado que se trata dun colectivo especialmente vulnerable.

No ano 2012 a Secretaría Xeral da Igualdade desenvolveu un programa piloto dirixido a atención especializada a menores expostos a violencia de xénero, en colaboración coa Fundación Meniños que conta cun Centro de asesoramento e terapia familiar dirixido a familias que precisan solucionar problemas relacionados cos seus fillos e fillas e resolver dúbidas sobre o proceso educativo. Este centro conta cunha experiencia de intervención con familias e infancia, cunha traxectoria de máis de 15 anos e está integrado por psicólogos/as e terapeutas familiares especialistas en intervención familiar con infancia en dificultade social

O programa de intervención está formulado coa finalidade de actuar sobre as necesidades fundamentais dos nenos e nenas e adolescentes que sufriron de maneira directa ou indirecta a violencia de xénero promovendo a súa recuperación e benestar psicosocial.

Obxectivos xerais do Programa:

- Identificar o dano producido no neno ou na nena.
- Coñecer a historia de violencia.
- Informarse sobre a situación actual (Psicolóxica, educativa, social...).
- Establecer contexto de seguridade e alianza cos nenos e nenas e coas súas familias.
- Identificar os factores de risco e protección.

- Explorar as vivencias do neno/a.
- Decidir obxectivos de cambio e indicadores.
- Xerar cambios.
- Proporcionar estratexias de afrontamento.
- Restaurar vínculos.
- Consolidar cambios.

Temas específicos que se traballan coas familias:

Cos nenos e nenas:

- Problemas de comportamento.
- Dificultades de atención.
- Problemas de sono, ansiedade.
- Problemas coa alimentación.
- Baixa autoestima.

Coas nais:

- Promoción das súas habilidades parentais.
- Fortalecemento de vínculos saudables cos seus fillos e fillas.
- Ansiedade e depresión.

O programa de intervención consta de cinco fases:

- Admisión: Recepción e avaliación da información e apertura do expediente.
- Avaliación e deseño do plan de intervención. Inclúe entrevistas co/coa menor, coa persoa/organismo derivante e, de ser o caso, con outras persoas de referencia, e o deseño do plan de intervención.
- Intervención: Entrevistas co/coa menor, coas persoas de referencia (se hai posibilidades) en función das necesidades do/da menor, e aplicación de técnicas terapéuticas.
- Seguemento de actuacións: entrevistas co/coa menor e con persoas/organismos derivantes.

- Entrega: elaboración de informe final e entrevista coa persoa derivante.

O programa, dado o seu carácter piloto, tivo un ámbito e temporalidade concreto: área territorial da Coruña, no último trimestre do ano 2012.

Foron usuarias deste programa piloto un total de 20 familias e 30 menores (10 nenos e 20 nenas):

Familias	nº nenos	nº nenas	nº sesións
Familia 01		1	2
Familia 02	1		2
Familia 03	1	1	6
Familia 04	1	1	9
Familia 05	1	2	6
Familia 06		1	8
Familia 07		1	8
Familia 08	1		13
Familia 09	1	1	11
Familia 10	1	1	6
Familia 11		1	8
Familia 12	1	1	7
Familia 13	1	1	2
Familia 14		2	18
Familia 15		1	7
Familia 16		1	11
Familia 17		1	11
Familia 18		1	2
Familia 19	1	1	8
Familia 20		1	5
TOTAL	10	20	150

□ Protocolo de actuación

Guía técnica de Atención á Muller en Situación de Violencia de Xénero

Está implantada en todo o ámbito sanitario galego a Guía técnica de atención á muller en situación de violencia de xénero.

Protocolo de colaboración entre o Servizo Galego de Saúde, o Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar e a Secretaría Xeral da Igualdade, para a asistencia psiquiátrica ás usuarias do Centro de Emerxencias de Vigo para mulleres vítimas de violencia de xénero no Complexo Hospitalario Universitario de Vigo.

Durante o ano 2012 mantívose a vixencia do protocolo de colaboración para a asistencia psiquiátrica no Complexo Hospitalario Universitario de Vigo ás usuarias do Centro de Emerxencia de Vigo, protocolo asinado entre o **Servizo Galego de Saúde, a Secretaría xeral da Igualdade e o Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar da Consellería de Traballo**

O protocolo posibilita que as mulleres que chegan ao Centro de Emerxencia para mulleres vítimas de violencia de xénero de Vigo teñan a posibilidade de dispor dunha avaliación psiquiátrica, no caso de que tras a valoración psicosocial que se lles fai ao ingreso, a poidan precisar, ben por necesidades específicas neste sentido ou ben para determinar a procedencia ou non de ingreso no centro, en función das súas características.

En base a este protocolo, as mulleres ingresadas no Centro de Emerxencia de Vigo son visitadas de forma rutineira antes das 72 horas do seu ingreso.

Medidas para a detección precoz na atención primaria

No artigo 26.2 da lei Galega 11/2007 do 27 de xullo para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, dispónse: *“deseñaranse medidas para a detección precoz da violencia de xénero entre as mulleres e as súas fillas e fillos menores de idade e establecerase un cuestionario para a detección precoz da violencia de xénero na atención primaria e un parte de lesións único e universal para todos os centros sanitarios de Galicia, que será de obrigado cumprimento para todas e todos os profesionais”* .

Na Guía de Atención á Muller en Situación de Violencia de Xénero recóllense, a modo de anexos, as medidas de detección precoz da violencia de xénero, así como os cuestionarios necesarios para isto:

- No anexo 3 da guía (páxina 23) recoméndanse unha serie de preguntas que se realizarán á muller no caso de sospeita de malos tratos.
- No anexo 4 (páxina 24) relaciónanse unha serie de preguntas para valorar a situación e o tipo de violencia exercida sobre a muller.
- No anexo 5 (páxina 25) indícanse preguntas para realizarlle á muller co fin de valorar a situación de risco.
- No anexo 7 (páxinas 26 e 27) preséntanse instrucións para cubrir o parte de lesións, que é único e para todos os centros sanitarios da nosa Comunidade Autónoma.

Nos cursos de “Prevención e atención ás mulleres que sofren violencia de xénero e aos seus fillos e fillas” danse pautas a seguir coas mulleres e cos seus fillos e fillas nos casos nos que se detecten malos tratos.

Rexistro de casos

Desde o día 10 de xuño de 2011 está aberto un modelo do **parte de lesións** na aplicación informática sanitaria lanus.

Para facilitar o uso do modelo marcáronse os campos de obrigado cumprimento para o rexistro do informe e incorporáronse imaxes para indicar as lesións.

O parte de lesións está dispoñible para o seu uso nos hospitais en episodios de hospitalización, urxencias e consultas externas, nos centros de saúde e nos puntos de atención continuada.

Tamén se habilitaron na plataforma de teleformación MESTRE, no curso IANUS Especializada e no curso IANUS Primaria, novos contidos que explican o funcionamento do modelo do parte de lesións e do editor de imaxes.

Capítulo II: Medidas no ámbito xudicial

Artigo 28. Atención xurídica.

Artigo 29. Asistencia letrada.

Artigo 30. Exercicio da acción popular.

Artigo 31. Comparecencia da Xunta de Galicia nos procedementos penais iniciados por causas de violencia de xénero.

Artigo 32. Intervención da administración.

□ Atención xurídica e asistencia letrada

Un dos trazos máis salientables da regulación galega en materia de asistencia xurídica gratuíta establecida polo Decreto 269/2008, do 6 de novembro, polo que se aproba o regulamento de asistencia xurídica gratuíta de Galicia, atópase na incorporación de quendas de oficio específicas para a asistencia xurídica de mulleres maltratadas, pois requiren unha atención especializada.

Deste xeito, dáse cumprimento ao establecido nos artigos 28 e 29 da Lei galega 11/2007, do 27 de xullo, os cales prevén que os servizos de orientación xurídica dos colexios profesionais da avogacía de Galicia garantan a atención xurídica especializada en materia de violencia de xénero a través de profesionais coa formación específica en materia de violencia contra as mulleres (art. 28.2), así como a dispoñibilidade, na totalidade dos colexios profesionais da avogacía de Galicia, dunha quenda de oficio en materia de violencia de xénero (art. 29.3).

Consonte a todo isto, o **Regulamento de asistencia xurídica gratuíta de Galicia** estableceu a constitución dunha quenda de garda permanente durante as 24 horas do día, atendida por letrados/as especializados para a prestación do servizo de asistencia letrada ás mulleres vítimas de delitos de violencia de xénero (art. 29.2 do Decreto 269/2008), así como o requisito complementario de formación para os avogados e as avogadas especializados/as que realicen a asistencia xurídica e defensa en xuízo de mulleres vítimas de violencia de xénero (art. 30.2).

O total de actuacións certificadas polos Colexios de Avogados ano 2012 en aplicación do módulo establecido (defensa xurídica da muller en dilixencias policiais, orde de protección e procedementos administrativos relacionados coa violencia de xénero e

doméstica) elevouse a un total de **971 asuntos** cun custo total para a comunidade Autónoma de **99.750,83 euros**, segundo a seguinte táboa:

Colexios avogados	1º trimestre/2012		2º trimestre/2012		3º trimestre/2012		4º trimestre/2012		TOTAL	
	nº asuntos	importe	nº asuntos	Importe	nº asuntos	importe	nº asuntos	importe	nº asuntos	importe
A Coruña	124	12.738,52	151	15.512,23	80	8.218,40	101	10.375,73	456	46.844,88 €
Lugo	24	2.465,52	24	2.465,52	4	410,92	2	205,46	54	5.547,42 €
Ourense	25	2.568,25	12	1.232,76	7	719,11	15	1.540,95	59	6.061,07 €
Pontevedra	38	3.903,74	38	3.903,74	1	102,73	48	4.931,04	125	12.841,25 €
Santiago	6	616,38	8	821,84	6	616,38	14	1.438,22	34	3.492,82 €
Ferrol	14	1.438,22	10	1.027,30	108	11.094,84	38	3.903,74 €	170	17.464,10€
Vigo	0	0	0	0	30	3.081,90	43	4.417,39	73	7.499,29 €
TOTAL	231	23.730,63	243	24.963,39	236	24.244,28	261	26.812,53€	971	99.750,83 €

Fonte: Consellería de Presidencia Administracións Públicas e Xustiza.

❑ Intervención da Administración

Durante o ano 2012 dende a **Subdirección Xeral de Familia e Menores**, da **Consellería de Traballo e Benestar**, abríronse 4 expedientes cuxo motivo de intervención foi a violencia de xénero, correspondentes a 4 menores dunha mesma unidade familiar.

Por outra banda, o Servizo de xustiza penal xuvenil é o órgano encargado da execución das medidas xudiciais impostas aos menores en aplicación da L.O. 5/2000, de 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores. As actuacións desenvolvidas nos centros de execución de medidas xudiciais durante o ano 2012 en relación coa prevención e tratamento da violencia de xénero foron as seguintes:

- Centro Concepción Arenal .- A Coruña
 - . Talleres de habilidade sociais
 - . Actividades formativas organizadas polo Concello da Coruña e Cruz Vermella
- Centro Monteleido.- Ourense
 - . Programas individuais (cando as sentenzas o solicitan)
 - . Actividades específicas de tipo grupal dentro do Programa “Iguais”
 - . Actividades específicas a realizar durante todo o mes de novembro.

- Centro Montefiz.- Ourense
 - . Programa específico de control de agresión sexual
- Centro Avelino Montero.- Pontevedra
 - . Taller de prevención da conduta violenta (organizado pola Cruz Vermella e dirixido a todos os internos)
 - . Actividades específicas organizadas por dúas alumnas en prácticas (dirixido a todos os menores internos)
 - . Programa de prevención da violencia de xénero e reeducación de maltratadores (só se lle aplica a menores con delitos relacionados con esta problemática)

Capítulo III: Outras medidas de apoio e protección

Artigo 33. Deseño e implantación de dispositivos de alarma.

Artigo 34. Programas de intervención con homes en relación coa violencia de xénero.

□ Deseño e implantación de dispositivos de alarma

En xullo de 2009, os Ministerios de Igualdade e de Interior puxeron a disposición da xudicatura un sistema de dispositivos de alarma que permite o control das medidas de alonxamento en materia de violencia de xénero.

Este procedemento régúlase a través da *Resolución de 17 de xullo de 2009, da Secretaría de Estado de Seguridad, pola que se acorda a publicación do “Protocolo de actuación para a implantación do sistema de seguimento por medios telemáticos do cumprimento das medidas de afastamento en materia de Violencia de Xénero” e ordéase a elaboración das normas técnicas de Desenvolvemento dos mesmos polos Corps e Forzas de Seguridade do Estado.*

O referido protocolo, aprobado polo **Comité Técnico da Comisión Nacional de Coordinación da Policía Xudicial**, na reunión do 6 de xullo de 2009, ten como finalidade garantir e homoxeneizar a plena operatividade do sistema, establecendo pautas xerais de actuación e comunicación das persoas que interveñen nestas

actuacións, así como o coñecemento por estas do seu funcionamento e virtualidade, que facilite a adecuada intervención en cada posto concreto.

O sistema permite verificar o cumprimento das medidas cautelares de afastamento da vítima impostas nos procedementos que se seguen por violencia de xénero en que se estime oportuno, acorde coas pautas e regras que, no seu caso, establece a Autoridade Xudicial e de conformidade co disposto no Protocolo. Na mesma maneira, o sistema proporciona información actualizada e permanente das incidencias que afecten ao cumprimento das medidas impostas, así como das posibles incidencias, tanto accidentais como provocadas, no funcionamento dos elementos de vixilancia empregados.

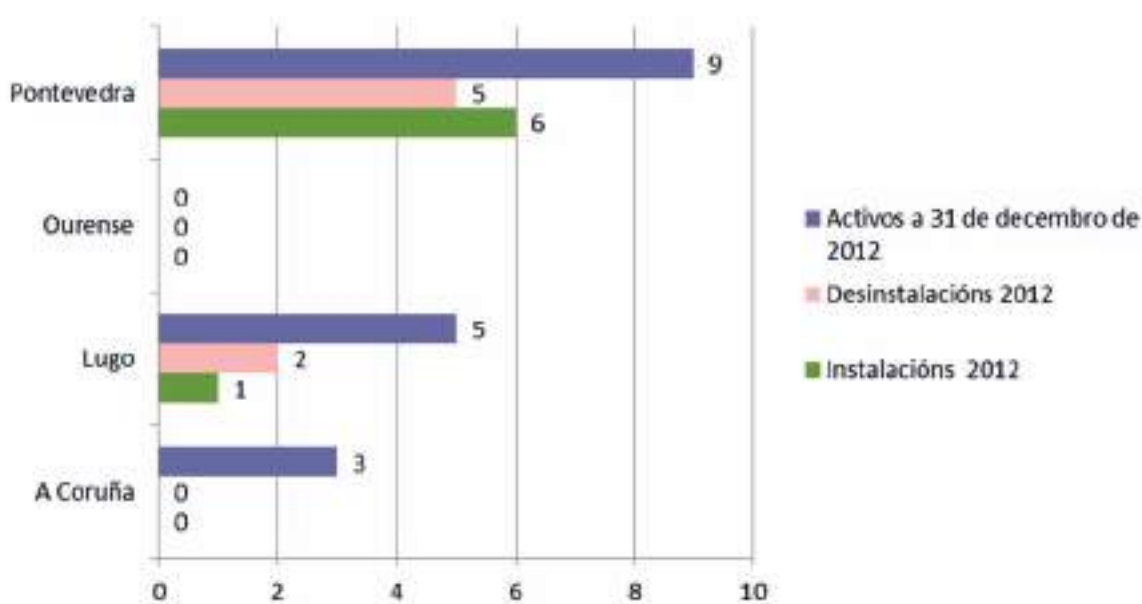
Os avisos que xera o sistema son de dous tipos: alarma e alerta, graduados de maior a menor risco.

Existen dous tipos de compoñentes do sistema: dispositivo para o inculpado e dispositivo para a vítima.

No conxunto de España contabilizáronse, a 31 de decembro do 2012, un total de **756 medios telemáticos activos** no marco das medidas de afastamento no ámbito da violencia de xénero. Madrid segue a ser a primeira comunidade autónoma con 230 dispositivos activos, seguido de Andalucía con 166 e a Comunidade Valenciana con 101. **Galicia é a décima Comunidade Autónoma con dispositivos activos a finais de 2012, un total de 17.**

Sistema de seguimento por medios telemáticos das medidas de afastamento no ámbito da violencia de xénero na Comunidade Autónoma de Galicia no ano 2012.

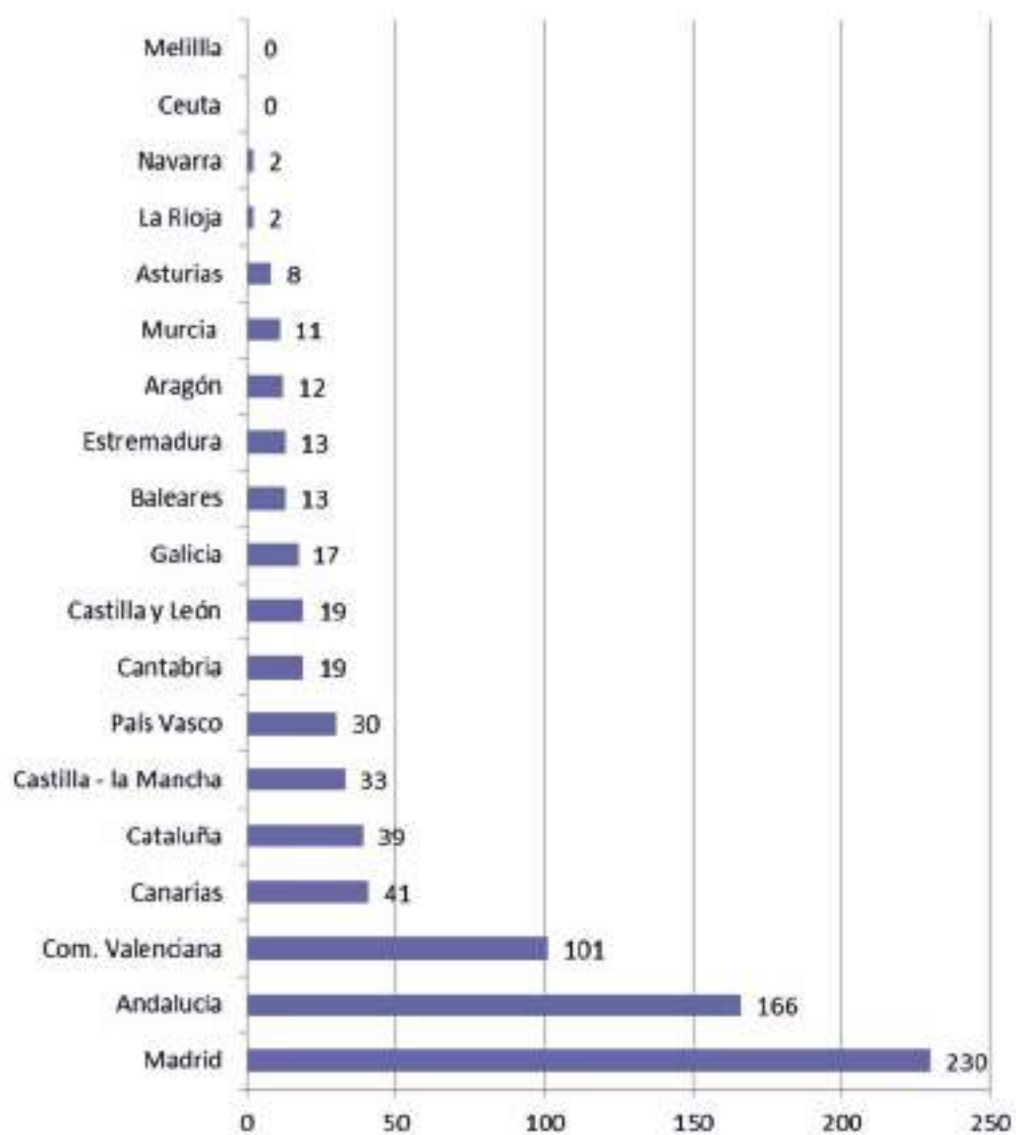
	Instalacións 2012	Desinstalacións 2012	Activos a 31 de decembro de 2012
A Coruña	0	0	3
Lugo	1	2	5
Ourense	0	0	0
Pontevedra	6	5	9
Total	7	7	17

Fonte: Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade. Delegación do Goberno para a violencia de xénero
 Enlace: <http://www.msc.es/ssi/violenciaGenero/portalEstadistico/home.htm>

Sistema de seguimento por medios telemáticos das medidas de afastamento no ámbito da violencia de xénero. Total Comunidades Autónomas.

COMUNIDADE AUTÓNOMA	Activos a 31/12/2012
Madrid	230
Andalucía	166
Com. Valenciana	101
Canarias	41
Cataluña	39
Castilla - la Mancha	33
País Vasco	30
Cantabria	19
Castilla y León	19
Galicia	17
Baleares	13
Extremadura	13
Aragón	12
Murcia	11
Asturias	8
La Rioja	2
Navarra	2
Ceuta	0
Melilla	0
TOTAL	756

Fonte: Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade. Delegación do Goberno para a violencia de xénero
Enlace: <http://www.msc.es/ssi/violenciaGenero/portaEstadistico/home.htm>

Servicio Telefónico de Atención y Protección para Víctimas de Violencia de Género (ATENPRO)

O servizo ATENPRO para vítimas de violencia de xénero, dependente do Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade, a través da Delegación do Goberno para a Violencia de Xénero, é unha modalidade baseada en tecnoloxías de comunicación telefónica móbil e de telelocalización telefónica que ofrece ás vítimas da violencia de xénero que contén cunha orden de protección ou medida de afastamento, unha atención inmediata e a distancia, asegurando unha resposta rápida ás eventualidades que poidan acontecerlles as 24 horas do día, os 365 días do ano e independentemente do lugar onde se atopen

Evolución das cifras de usuarias do servizo telefónico e protección para vítimas de violencia de xénero en Galicia no ano 2012

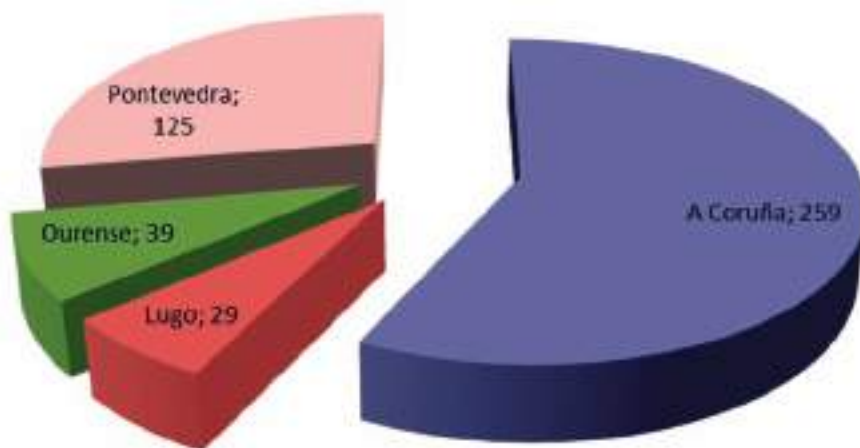
Galicia	Altas	212
	Baixas	158
	Usuarias en alta a 31/12/2012	452

Por provincias:

A Coruña	Altas	129
	Baixas	88
	Usuarias en alta a 31/12/2012	259
Lugo	Altas	11
	Baixas	11
	Usuarias en alta a 31/12/2012	29
Ourense	Altas	14
	Baixas	11
	Usuarias en alta a 31/12/2012	39
Pontevedra	Altas	58
	Baixas	48
	Usuarias en alta a 31/12/2012	125

Fonte: Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade. Delegación do Goberno para a violencia de xénero

Usuaris en alta a 31/12/2012 por provincia:

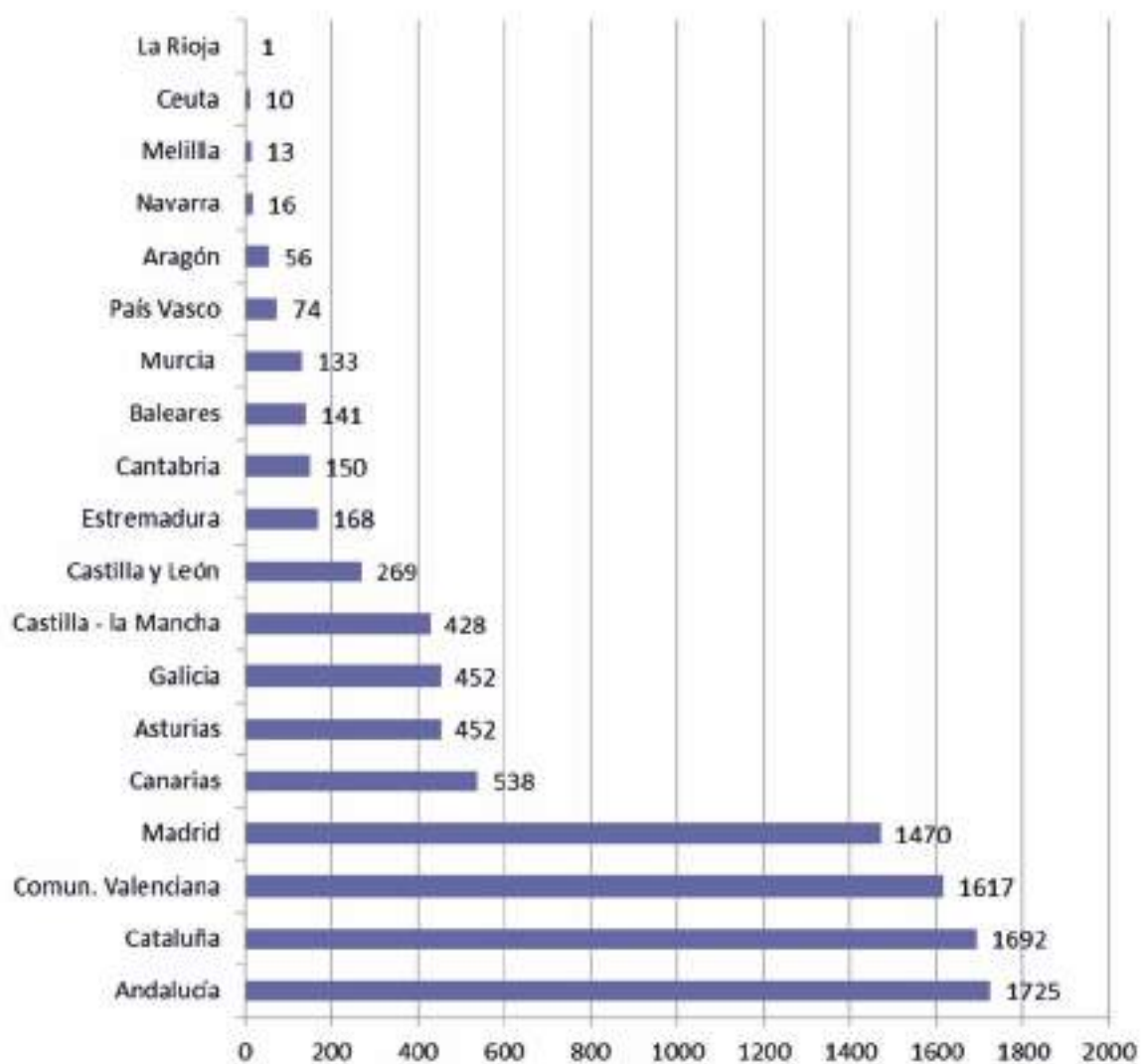

Fonte: Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade. Delegación do Goberno para a violencia de xénero
Enlace: <http://www.msc.es/ssi/violenciaGenero/portaEstadistico/home.htm>

No conxunto de España a cifra mais elevada de usuarias do servizo ATENPRO en alta ao remate de 2012, correspondía a Andalucía (1.725), seguida de Cataluña (1.692), Comunidade Valenciana (1.617) e Madrid (1.470). Só estas catro comunidades autónomas agrupaban ao 65,19% das usuarias en alta a finais do mes de decembro de 2012. Galicia, cun rexistro de 452 altas (4,81%) posicionábase, xunto a Asturias, nun sexto lugar.

Usuaris en alta no servizo de atención e protección móbil para vítimas de violencia de xénero segundo CC.AA (a 31 de decembro de 2012).

Andalucía	1725	18,34%
Cataluña	1692	17,99%
Comun. Valenciana	1617	17,19%
Madrid	1470	15,63%
Canarias	538	5,72%
Asturias	452	4,81%
Galicia	452	4,81%
Castilla - la Mancha	428	4,55%
Castilla y León	269	2,86%
Extremadura	168	1,79%
Cantabria	150	1,59%
Baleares	141	1,50%
Murcia	133	1,41%
País Vasco	74	0,79%
Aragón	56	0,60%
Navarra	16	0,17%
Melilla	13	0,14%
Ceuta	10	0,11%
La Rioja	1	0,01%
TOTAL	9.405	100%

Fonte: Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade. Delegación do Goberno para a violencia de xénero

Enlace: <http://www.msc.es/ssi/violenciaGenero/portaEstadistico/home.htm>

Sistema de seguimento integral da violencia de xénero: VIOGEN

O Sistema de Seguimento Integral de violencia de xénero, coñecido como VIOGEN, é unha aplicación informática desenvolvida polo **Ministerio do Interior** que trata de integrar e coordinar todos os recursos operativos para protexer e asistir ás vítimas da violencia de xénero.

Relación de policías locais en Galicia adheridas ao sistema de seguimento integral da violencia de xénero:

A CORUÑA	A Coruña (2010)
	Ames (2011)
	Arteixo (2011)
	As Pontes de García Rodríguez (2011)
	Cambre (2011)
	Carballo (2011)
	Cerceda (2011)
	Ferrol (2011)
	Vimianzo (2011)
	Oleiros (2012)
TOTAL:	10

LUGO	---
TOTAL:	0

OURENSE	Ourense (2011)
	O Barco de Valdeorras (2011)
	Ribadavia (2011)
	Carballiño (2011)
	Barbadás (2011)
TOTAL:	5

PONTEVEDRA	A Estrada (2011)
	Baiona (2011)
	Bueu (2011)
	Caldas (2011)
	Lalín (2011)
	Marín (2011)
	O Grove (2011)
	Pontevedra (2011)
	Redondela (2011)
	Sanxenxo
	Vigo (2011)
	Vilagarcía (2011)
TOTAL:	12
TOTAL:	27

Fonte: Delegación do Goberno en Galicia . Unidade de Coordinación de Violencia sobre a Muller. Datos 2012

Capítulo IV: Medidas no ámbito da formación e do emprego

Artigo 35. Medidas específicas no ámbito da formación e do emprego.

Artigo 36. Plans de igualdade nas empresas.

Artigo 37. Obriga de confidencialidade no ámbito laboral.

❑ **Medidas específicas no ámbito da formación, do emprego e da prevención de riscos no posto de traballo**

A Xunta de Galicia a través da **Consellería de Traballo e Benestar**, leva a cabo as seguintes accións:

- A Comisión permanente para a integración da igualdade nas políticas de prevención de relacións laborais, órgano colexiado adscrito ao Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral (ISSGA), ten como obxectivo asesorar e orientar nos aspectos relacionados coa integración da igualdade nas políticas de prevención de riscos laborais. Propón directrices sobre a avaliación do risco para a saúde da traballadora embarazada, que dera a luz recentemente ou en período de lactación, así como asesora as actuacións especiais en materia de prevención de riscos sobre sectores feminizados que realice a Administración pública autonómica.

Durante o ano 2012 a súa actividade centrouse en accións de divulgación e sensibilización mediante a organización de dúas xornadas técnicas específicas.

- O ISSGA organizou dúas xornadas técnicas relacionadas coa prevención de riscos laborais no ámbito da igualdade: “O xénero na prevención de riscos laborais integración no sector primario” e “O xénero na prevención de riscos laborais: directrices de avaliación”. As xornadas realizáronse en Ourense e Rande respectivamente.

- No ano 2012 tivo continuidade o “Programa de protección das traballadoras embarazadas, parto recente ou lactación. Este programa formulouse por primeira vez en Galicia no ano 2011.

O artigo 26 da Lei 31/1995, de prevención de riscos laborais, indica a obriga da toma en consideración da posible repercusión sobre o embarazo ou a lactación das traballadoras na avaliación dos riscos, e as medidas pertinentes, caso de detección de riscos.

Pola súa banda, o R.D. 298/2009 inclúe dous anexos contendo unha lista non exhaustiva de axentes, procedementos e condicións de traballo que, respectivamente, poden influír negativamente na saúde das traballadoras nesta condición, ou aos que non se pode expoñer.

No ano 2012 actuouse en máis de 300 empresas con centros de traballo en Galicia nas que se desenvolveron visitas de asesoramento e comprobación do cumprimento da legalidade da prevención de riscos laborais, e en particular avaliáronse as medidas preventivas establecidas para as mulleres embarazadas, en lactación ou de parto recente. Recolléronse os resultados destas visitas nunha base de datos co obxecto de facer a posterior análise dos resultados.

- En todos os cursos de nivel básico en prevención de riscos laborais que imparte o ISSGA existe un módulo complementario para a integración da igualdade. Nas 16 edicións celebradas asistiron un total de 907 alumnos e alumnas.
- O Consello Galego de Relacións Laborais realizou unha xornada que tivo como obxectivo analizar tanto os avances da igualdade no mundo laboral como os avances na implantación dos plans de igualdade nas empresas en Galicia.
- Realizouse un estudo multidisciplinar dos accidentes de traballo e enfermidades profesionais, desagregando os datos por sexo e fomentando así a correcta integración da perspectiva de xénero na prevención de riscos laborais.
- O ISSGA presentou no ano 2012 unha enquisa de condicións de traballo en Galicia. Baseada en entrevistas feitas en 2010 a 995 traballadores e 901 traballadoras. Esta enquisa consta un apartado co título “Condutas violentas no traballo: violencia, discriminación e acoso”, onde fai referencia ao acoso sexual entre outras formas de violencia no traballo e á discriminación sexual.
- A Subdirección xeral de voluntariado e participación realizou un curso básico sobre Violencia de xénero para o voluntariado que tivo lugar entre o 14 de novembro ao 14 de decembro e no que se inscribiron máis de 1.000 persoas voluntarias.
- En virtude do establecido na Orde do 2 de maio de 2006 (DOG nº 89, de 10 de maio) pola que se regula o programa de fomento da inserción laboral das mulleres vítimas de violencia, en todas as medidas de emprego xestionadas, estas mulleres están contempladas como colectivo preferente. Así mesmo, teñen tamén acceso preferente aos programas de mellora da empregabilidade, en concreto, aos servizos de orientación profesional e aos cursos de formación ocupacional; aos programas mixtos de formación-emprego, a través da súa participación en escolas obradoiro, casas de oficios e obradoiros de emprego e aos programas de cooperación ou experienciais, a través dun contrato temporal de 12 meses de duración. Ao longo do ano 2012, foron

contratadas ao abeiro dos Programas de Cooperación, un total de 65 mulleres vítimas de violencia.

Informes emitidos polo Punto de Coordinación das Ordes de Protección en 2012 para os efectos da incorporación de mulleres vítimas de violencia de xénero ao Programa de inserción laboral.

PROVINCIA	Nº INFORMES EMITIDOS
A Coruña	91
Lugo	35
Ourense	30
Pontevedra	112
TOTAL	268

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

- Por parte da **Unidade Administrativa de Igualdade**, da Secretaría Xeral Técnica:
 - A análise, coordinadamente co persoal da Dirección Xeral de Traballo e Economía Social e dos Departamentos Territoriais, relativa á revisión dos convenios colectivos desde unha perspectiva de xénero coa finalidade de, no caso de detectar unha cláusula discriminatoria, informar ao Consello Galego de Relacións Laborais quen se pronunciará sobre a conveniencia da intervención da autoridade laboral.
 - A prestación do apoio técnico en materia de xénero aos departamentos desta consellería na área de traballo.
 - O impulso na elaboración dos plans de igualdade de oportunidades e de trato entre as mulleres e os homes nas empresas galegas así como o asesoramento técnico na materia.
 - O estudo dos distintos plans coa finalidade de propor a elaboración da correspondente certificación, no seu caso, dos referidos plans nas distintas empresas galegas que así o solicitaran.

- o A colaboración coas distintas entidades públicas e privadas no desenvolvemento das distintas actividades relacionadas coa igualdade laboral e a eliminación de toda violencia e acoso incluído o sexual.

□ **Plans de igualdade nas empresas**

A **Dirección Xeral de Traballo e Economía Social**, publicou a Orde do 11 de maio de 2012 (DOG 103, do 31 de maio) pola que se establecen as bases reguladoras para a concesión, en réxime de concorrència competitiva, de axudas a pemes en materia de traballo en igualdade das mulleres de Galicia, cofinanciadas parcialmente polo Fondo Social Europeo e se convocan para o exercicio 2012.

No marco desta orde regúlase a Liña I relativa ás axudas para a implantación de plans de igualdade nas empresas, cun orzamento inicial previsto de 186.048,70 €. As actividades que se subvencionan dentro desta liña son: a realización dunha diagnose da realidade da empresa desde a perspectiva de xénero, a asistencia a cursos de formación en materia de igualdade, a contratación de persoal con experiencia e/ou coñecementos en materia de igualdade para asesorar na elaboración e implantación dun plan de igualdade e os gastos derivados da contratación de empresas ou entidades externas especializadas en materia de igualdade coa finalidade anterior. Concedéronse axudas a 33 das empresas solicitantes.

No artigo 19 de dita orde faise mención expresa ao artigo 36 da Lei 11/2007, do 27 de xullo, establecendo como un dos criterios para a concesión destas axudas, a incorporación nos plans de igualdade de medidas de apoio á inserción, permanencia e promoción laboral das mulleres en xeral e das que sofren violencia de xénero en particular, ou pola contratación de mulleres que sofren violencia de xénero.

A Secretaría xeral de Política social, a través da Subdirección xeral de recursos económicos, incluíu a seguinte cláusula en todos os pregos relativos ás contratacións durante o exercicio 2012 ao obxecto de resolver o empate na puntuación de dous ou máis proposicións:

“ En caso de igualdade na puntuación total entre dous ou máis proposicións, terá preferencia na adxudicación a empresa que teña

implantado un plan de igualdade nos termos establecidos na Lei 2/2007, de 28 de marzo, de traballo en igualdade das mulleres de Galicia”.

Capítulo V: Medidas de carácter económico

Artigo 38. Valoración de rendas.

Artigo 39. Prestacións periódicas.

Artigo 40. Outras prestacións.

Artigo 41. Procedemento abreviado para a percepción da renda de integración social de Galicia.

Artigo 42. Axudas escolares.

Artigo 43. Fondo Galego de Garantía de Indemnizacións.

Artigo 44. Dereito de acceso á vivenda.

Artigo 45. Acceso prioritario ás vivendas de promoción pública.

Artigo 46. Equipamentos sociais especializados.

□ Valoración de rendas

Segundo o artigo 38 da Lei 11/2007 galega para a prevención e tratamento integral da violencia de xénero, co fin de favorecer a autonomía das mulleres que estean en situación de violencia de xénero, e para os efectos do dereito a percibir a renda de integración social de Galicia e as outras axudas económicas previstas nesta lei, quedan excluídos do cómputo das rendas os ingresos do agresor.

❑ **Prestacións periódicas**

Axudas de pagamento periódico

O Diario Oficial de Galicia publicou, con data 2 de marzo de 2012, a resolución do 27 de febreiro de 2012, da **Secretaría Xeral da Igualdade** pola que se convocaban as axudas periódicas de apoio a mulleres que sofren violencia de xénero.

A finalidade destas axudas é proporcionarlles apoio económico ás mulleres que sofren violencia de xénero para tentar garantirlles unhas condicións suficientes de independencia económica respecto do agresor, condicións que lles posibiliten dar o primeiro paso ou consolidar a ruptura dunha situación na que corren perigo.

Os requisitos para percibir esta axuda eran:

- Ser muller, maior de idade ou emancipada, vítima de violencia de xénero nunha relación de convivencia e acreditar a situación de violencia derivada de convivencia con algún dos documentos seguintes: certificación da orde de protección ou da medida cautelar, testemuño ou copia autenticada polo/a secretario/a xudicial da propia orde de protección ou da medida cautelar; sentenza de calquera orde xurisdiccional, que declare que a muller sufriu violencia de xénero; informe dos servizos sociais e/ou sanitarios da administración pública autonómica ou local, informe dos servizos de acollida ou informe do Ministerio Fiscal que indique a existencia de indicios de violencia.
- Ter cesado a convivencia co agresor dentro dos doce meses anteriores á data de presentación da solicitude.
- Estar empadroada e residir na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Percibir uns ingresos mensuais iguais ou inferiores a 1,5 veces o IPREM vixente.
- Non ter percibido esta axuda con anterioridade, nin a axuda establecida no artigo 27 da Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero.

A contía da axuda, destinada directamente á beneficiaria, de carácter periódico, ata o máximo de doce mensualidades, establécese en función dos ingresos da

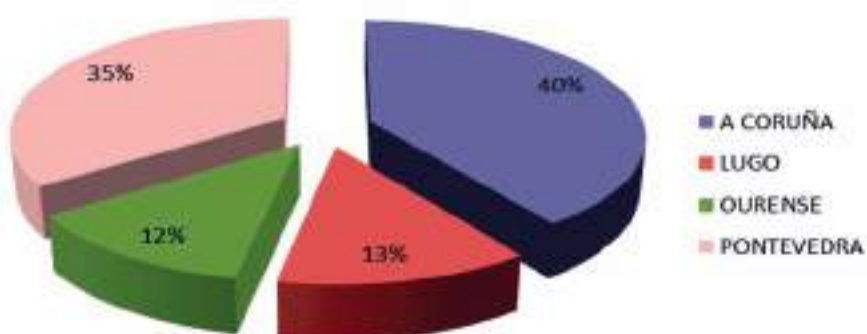
solicitante en relación co indicador público de renda e efectos múltiples (IPREM) para o ano 2012 e calcúlase de acordo coas seguintes especificacións:

Ingresos	Contía axuda por mes
Renda $\leq$ IPREM	600€
Renda $\leq$ IPREM e 1 fillo/a menor a cargo ou discapacidade da vítima $\geq$ 33 %	650€
Renda $\leq$ IPREM e 1 fillo/a menor a cargo e este/a ou solicitante discapacidade $\geq$ 33 %	700€
Renda $\leq$ IPREM e 2 ou máis fillos/as menores a cargo	700€
Renda $\leq$ IPREM e 2 ou máis fillos/as menores a cargo e algunha ou algún deles ou a solicitante teñan unha discapacidade $\geq$ 33 %	800€
Renda $\leq$ IPREM e 1 fillo/a menor a cargo e este/a ou a solicitante teñan unha discapacidade $\geq$ 65 % ou recoñecido grao de dependencia	800€
Renda $\geq$ IPREM e $\leq$ 1,5 veces IPREM	300€
Renda $\geq$ IPREM e $\leq$ 1,5 veces IPREM e 1 fillo/a menor a cargo ou discapacidade da vítima $\geq$ 33 %	350€
Renda $\geq$ IPREM e $\leq$ 1,5 veces IPREM e 1 fillo/a menor a cargo e este/a ou solicitante discapacidade $\geq$ 33 %	400€
Renda $\geq$ IPREM e $\leq$ 1,5 veces IPREM e 2 ou máis fillos/as menores a cargo	400€
Renda $\geq$ IPREM e $\leq$ 1,5 veces IPREM e 2 ou máis fillos/as menores a cargo e algunha ou algún deles ou a solicitante teñan unha discapacidade $\geq$ 33 %	500€
Renda $\geq$ IPREM e $\leq$ 1,5 veces IPREM e 1 fillo/a menor a cargo e este/a ou a solicitante teñan unha discapacidade $\geq$ 65 % ou recoñecido grao de dependencia	500€

Os datos relativos á concesión desta axuda no ano 2012 son os seguintes:

▪ N° DE BENEFICIARIAS DAS AXUDAS POR PROVINCIAS

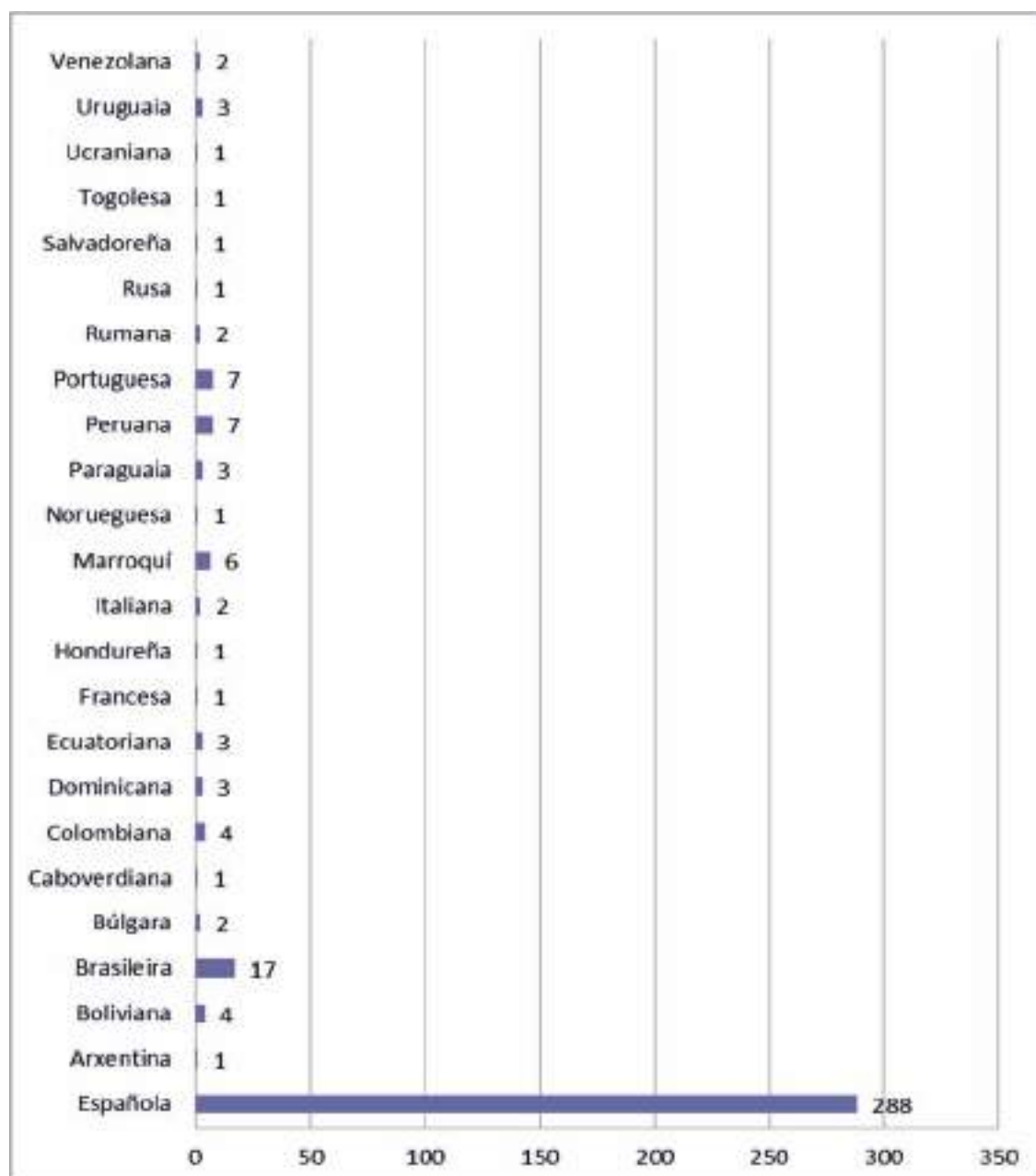
Provincia	Beneficiarias
A CORUÑA	145
LUGO	47
OURENSE	45
PONTEVEDRA	125
TOTAL	362

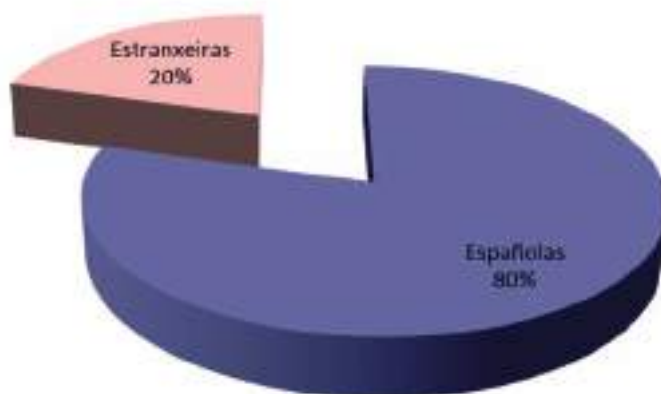
▪ N° DE BENEFICIARIAS SEGUNDO NACIONALIDADE

Nacionalidade	N° benef.	%
Española	288	79,6%
Arxentina	1	0,3%
Boliviana	4	1,1%
Brasileira	17	4,7%
Búlgara	2	0,6%
Caboverdiana	1	0,3%
Colombiana	4	1,1%
Dominicana	3	0,8%
Ecuatoriana	3	0,8%
Francesa	1	0,3%
Hondureña	1	0,3%
Italiana	2	0,6%
Marroquí	6	1,7%
Norueguesa	1	0,3%
Paraguaia	3	0,8%
Peruana	7	1,9%
Portuguesa	7	1,9%
Rumana	2	0,6%
Rusa	1	0,3%
Salvadoreña	1	0,3%
Togolesa	1	0,3%
Ucraniana	1	0,3%
Uruguaia	3	0,8%
Venezolana	2	0,6%
TOTAL	362	100%

Fonte: Secretaría xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

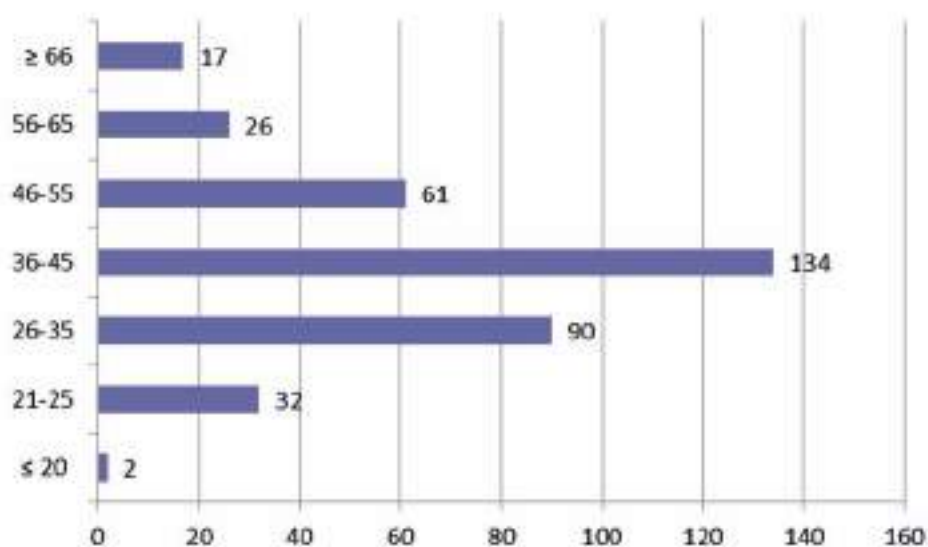
Nacionalidade	Nº benef.	%
Españolas	288	79,6%
Estranxeiras	74	20,4%
Total	362	100%

▪ N° DE BENEFICIARIAS SEGUNDO IDADE

Idade	Nº benef.	%
≤ 20	2	1%
21-25	32	9%
26-35	90	25%
36-45	134	37%
46-55	61	17%
56-65	26	7%
≥ 66	17	5%
Total	362	100%

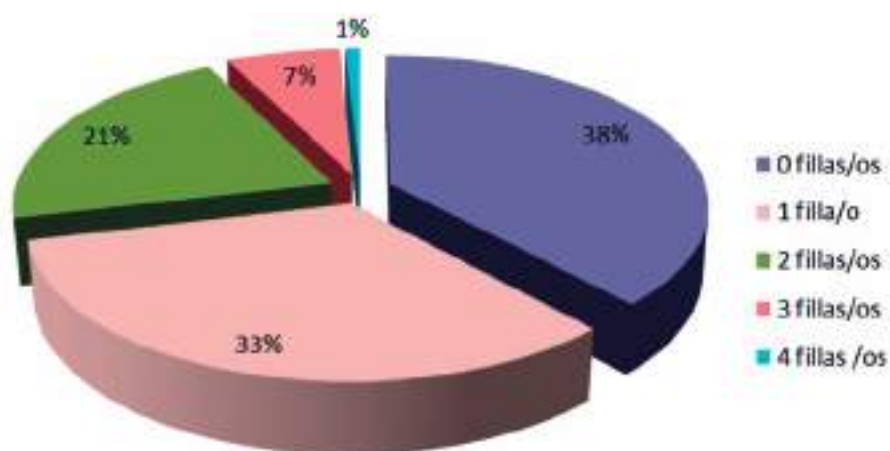
Fonte:Secretaria xeral da Igualdade.Xunta de Galicia

▪ N° DE BENEFICIARIAS SEGUNDO NÚMERO DE FILLOS/AS

Nº fillos/as	Nº benef.	%
Ningún	138	38,1%
1	120	33,1%
2	77	21,3%
3	24	6,6%
4	3	0,8%
Total	362	100%

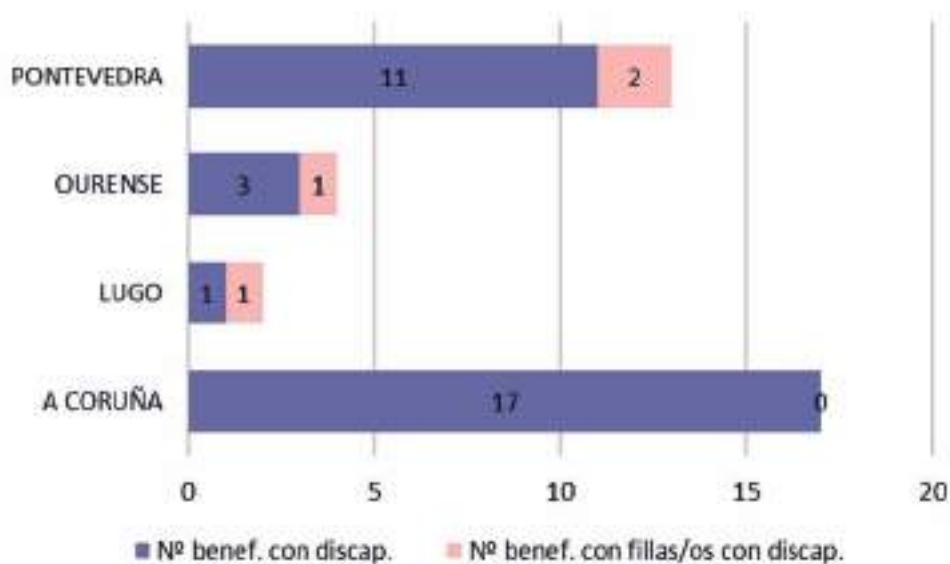
Fonte: Secretaría xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ N° DE BENEFICIARIAS QUE ACREDITAN DISCAPACIDADE

PROVINCIA	Nº benef. con discap.	Nº benef. con fillas/os con discap.
A CORUÑA	17	0
LUGO	1	1
OURENSE	3	1
PONTEVEDRA	11	2
TOTAL	32	4

Fonte: Secretaría xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

❑ **Outras prestacións**

Axudas de pagamento único

No Diario Oficial de Galicia do 28 de maio de 2012 publicouse a resolución do 21 de maio de 2012, da **Secretaría Xeral da Igualdade**, pola que se convocaban as axudas establecidas no artigo 27 da Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero, e no artigo 43 da Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero.

O obxecto desta resolución é establecer as bases que rexen a concesión das axudas previstas nos devanditos textos legais. A finalidade das axudas establecidas na antedita lei orgánica é proporcionarlle apoio económico ás mulleres que sofren violencia de xénero; a das indemnizacións previstas na lei galega é facer valer o dereito recoñecido por sentenza xudicial ditada por xulgados e tribunais con sede no territorio galego.

Mediante esta resolución convócanse dúas liñas de axuda. Unha delas é a axuda económica de pagamento único para mulleres vítimas de violencia de xénero, que, residindo na Comunidade Autónoma de Galicia, acrediten insuficiencia de recursos e unhas especiais dificultades para obter un emprego.

Beneficiarias:

- Mulleres vítimas de violencia de xénero.

Requisitos:

- Ser vítima de violencia de xénero. A situación de violencia de xénero acreditarase coa orde de protección a favor da vítima, cando esta estea en vigor; coa sentenza condenatoria definitiva, ou definitiva e firme, que conteña medidas de protección vixentes que acrediten a actualidade da situación de violencia e, excepcionalmente, co informe do Ministerio Fiscal que indique a existencia de indicios de que a denunciante é vítima de violencia de xénero, mentres non se dite a orde de protección.

- Estar empadroadada e ter residencia en calquera dos concellos da Comunidade Autónoma de Galicia.
- Ter especiais dificultades para obter un emprego.
- Carecer de rendas que, en cómputo mensual, superen o 75 por cento do salario mínimo interprofesional vixente, excluída a parte proporcional de dúas pagas extraordinarias.

A axuda consiste na contía económica seguinte:

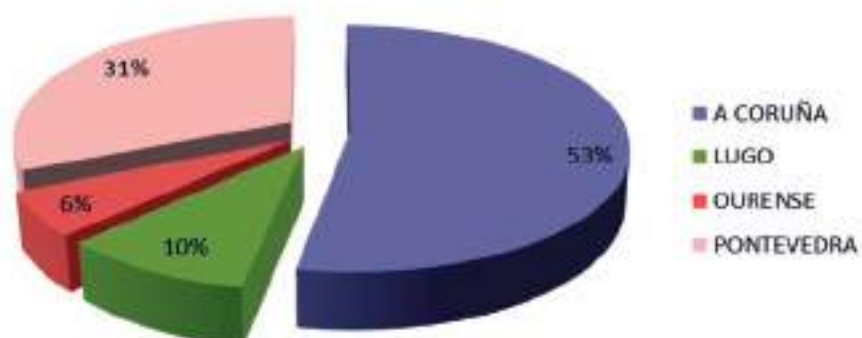
Tipoloxía	Importe do subsidio de desemprego
Con carácter xeral	6 meses
1 familiar ou menor acollido pola vítima	12 meses
Discapacidade da vítima $\geq 33\%$ (sen responsabilidades familiares)	12 meses
2 ou mais familiares ou menores acollidos pola vítima, ou 1 familiar e 1 menor.	18 meses
1 familiar ou menor acollido pola vítima, e conxuntamente discapacidade da vítima ou da persoa dependente $\geq 33\%$	18 meses
2 ou máis familiares ou menores (ou 1 familiar e 1 menor) acollidos pola vítima, e conxuntamente, discapacidade $\geq 33\%$ da vítima ou da persoa dependente	24 meses
Vítima, ou familiar ou menor acollido con discapacidade $\geq 65\%$	24 meses

Os datos relativos á concesión desta axuda no ano 2012 son os seguintes:

▪ **Nº DE BENEFICIARIAS POR PROVINCIA**

Provincia	Beneficiarias
A CORUÑA	27
LUGO	5
OURENSE	3
PONTEVEDRA	16
TOTAL	51

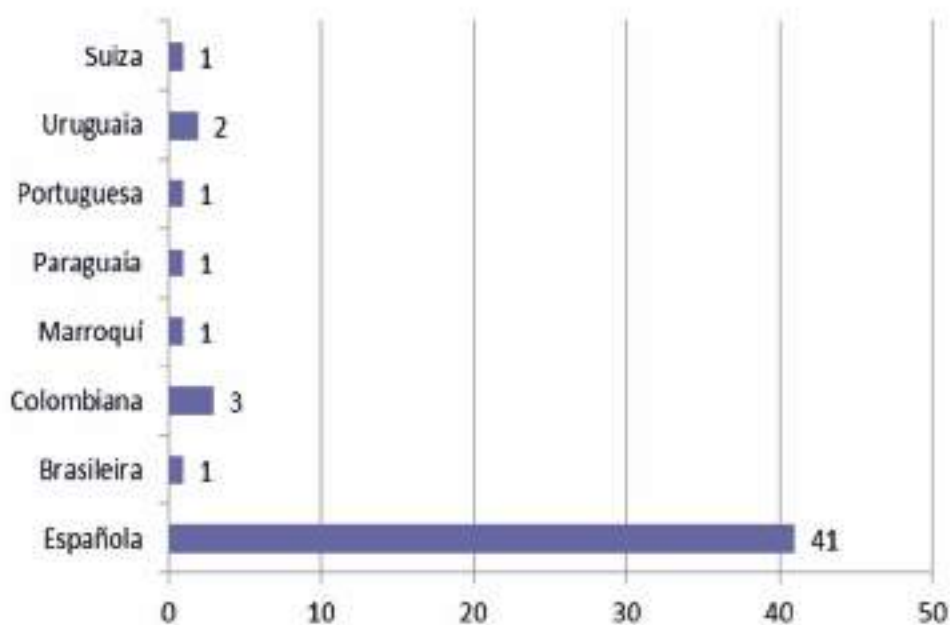
Fonte: Secretaría xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ N° DE BENEFICIARIAS SEGUNDO NACIONALIDADE

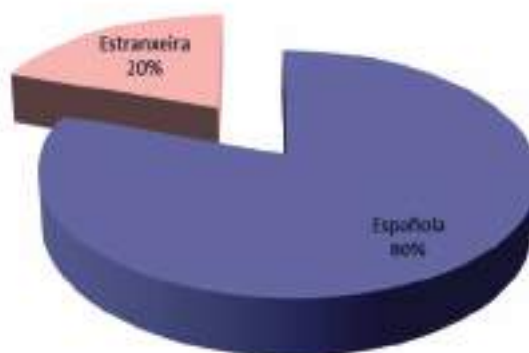
Nacionalidade	Nº benef.	%
Española	41	80%
Brasileira	1	2%
Colombiana	3	6%
Marroquí	1	2%
Paraguaia	1	2%
Portuguesa	1	2%
Uruguaia	2	4%
Suiza	1	2%
Total	51	100%

Fonte: Secretaría xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

Nacionalidade	Nº benef.	%
Española	41	80%
Estranxeira	10	20%
Total	51	100%

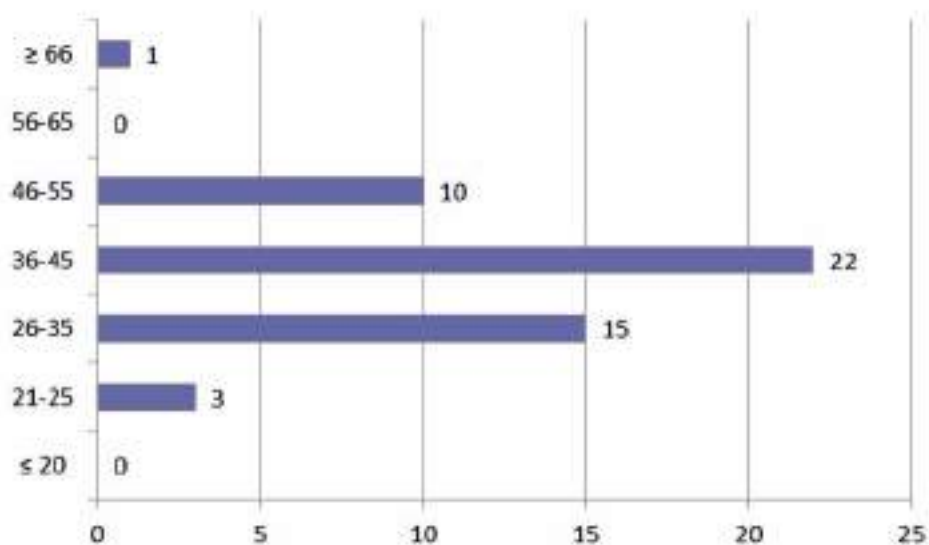
Fonte: Secretaría xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ N° DE BENEFICIARIAS SEGUNDO IDADE

Idade	Nº benef.	%
≤ 20	0	0%
21-25	3	6%
26-35	15	29%
36-45	22	43%
46-55	10	20%
56-65	0	0%
≥ 66	1	2%
Total	51	100%

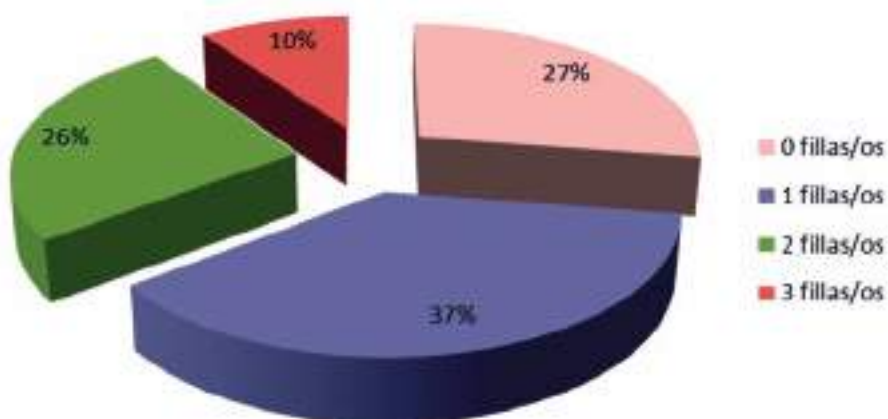
Fonte: Secretaría xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ N° DE BENEFICIARIAS SEGUNDO NÚMERO DE FILLOS E FILLAS

N° fillos/as	N° benef	%
Ningún	14	27%
1	19	37%
2	13	25%
3	5	10%
Total	51	100%

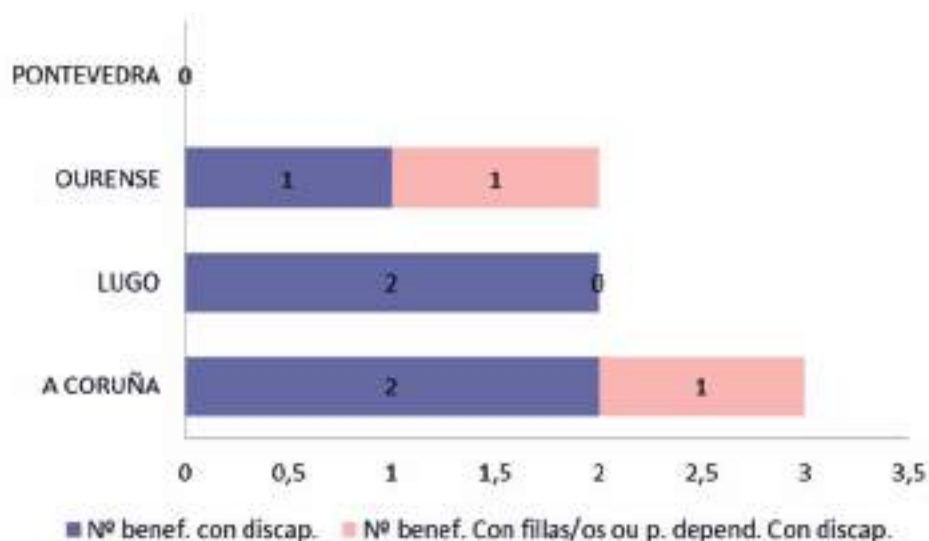
Fonte: Secretaría xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ N° DE BENEFICIARIAS QUE ACREDITAN DISCAPACIDADE

PROVINCIA	N° benef. con discap.	N° benef. con fillas/os ou p. dependentes con discap.
A CORUÑA	2	1
LUGO	2	0
OURENSE	1	1
PONTEVEDRA	0	0
TOTAL	5	2

Fonte: Secretaría xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

- **Procedemento abreviado para a percepción da Renda de Integración Social de Galicia e outros aspectos de impacto de xénero nas prestacións e programas de Inclusión Social da Xunta de Galicia**

No proxecto da nova Lei de inclusión social de Galicia, está previsto un acceso preferente das mulleres a titularidade da Renda de Integración Social de Galicia (RISGA), así como a existencia dunha tramitación abreviada por razón de violencia de xénero, na que se establecen uns prazos máis reducidos ca no procedemento ordinario.

Dado o actual contexto de crise económica e de contención do gasto público, resulta fundamental reforzar as medidas de control que permitan unha utilización racional e eficiente dos recursos públicos e impidan situacións de solapamento no cobramento de prestacións económicas públicas. Neste senso, dado que o artigo 21 da Ley Orgánica 15/1999, do 13 de decembro, de protección de datos de carácter personal, permite “a sensu contrario” que tales datos poidan ser comunicados entre os departamentos da mesma Administración Pública, artellouse un procedemento que fai posible o cruzamento periódico de datos entre a Secretaría Xeral de Igualdade e esta Dirección xeral de familia e Inclusión, coa finalidade de evitar que se produza un aboamento simultáneo das prestacións económicas da súa respectiva competencia. Este cruzamento lévase a cabo, con carácter mensual, e xa permitiu detectar algún suposto

de cobramento simultáneo das devanditas prestacións, procedéndose á extinción da Risga.

❑ **Axudas escolares**

No ámbito de competencias **Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria**, a través da Subdirección Xeral de Centros, e respecto á concesión de axudas escolares, na convocatoria de axudas para a adquisición de libros de texto, materiais curriculares e material didáctico e complementario, pondérase como factor cualificado a situación de violencia de xénero no contorno familiar das/dos menores:

- ORDE do 30 de maio de 2012 pola que se convocan axudas para a adquisición de libros de texto, materiais curriculares e material didáctico e complementario destinadas ao alumnado matriculado en educación primaria, educación secundaria obrigatoria ou educación especial en centros sostidos con fondos públicos, no curso escolar 2012/2013 (DOG núm. 104, do 1 de xuño).
 - o Número de solicitude: 502
 - o Axudas concedidas: 83.098,00 €

Por outra banda, por Orde do 26 de abril de 2012 (DOG núm. 89, do 10 de maio) convocáronse as prazas nos centros residenciais docentes para cursar estudos de ensinanzas postobrigatorias non universitarias para o curso académico 2012-2013. A convocatoria prevé a concesión dunha puntuación adicional de 5 puntos en casos de violencia de xénero, sen que se presentaran solicitudes que alegaran tal situación.

❑ **Fondo Galego de Garantía de indemnizacións**

Mediante resolución do 21 de maio de 2012, da **Secretaría Xeral da Igualdade** (DOG nº 100 do 28 de maio de 2012) convócanse dúas liñas de axuda: as establecidas no artigo 27 da Lei Orgánica 1/2004 do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero, e as establecidas no artigo 43 da Lei 11/2007 do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero. Esta segunda liña de axúdas ten por obxecto proporcionar axuda económica en forma de indemnización dirixida ás mulleres que sofren violencia de xénero e/ou as e os

menores ou persoas dependentes delas polos danos e prexuízos ocasionados como consecuencia da situación de violencia. Trátase de indemnizacións fixadas mediante sentenza xudicial ditada por xulgados e tribunais con sede no territorio galego, no caso de incumprimento, por insolvencia, por parte do obrigado a satisfacelas.

Beneficiarias:

- As mulleres que sufran violencia de xénero.
- As persoas menores de idade que dependan dunha muller que sufra violencia de xénero.
- As persoas maiores de idade que dependan economicamente dunha muller que sufra violencia de xénero.
- As persoas dependentes baixo o coidado dunha muller que sufra violencia de xénero.

Requisitos:

- Estar empadroada e ter residencia efectiva en calquera dos concellos da Comunidade Autónoma de Galicia.
- Ter dereito á percepción dunha indemnización, por danos e perdas derivados dunha situación de violencia de xénero, recoñecida nunha resolución xudicial firme ditada por un xulgado ou tribunal con sede na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Que exista constatación xudicial do incumprimento do deber de satisfacer a indemnización por insolvencia do obrigado ao pagamento.
- Que a persoa beneficiaria se atope nunha situación de precariedade económica como consecuencia da falta de pagamento da indemnización xudicialmente recoñecida.
- A contía da indemnización é a fixada pola resolución xudicial correspondente que quede pendente de pagamento tras a declaración de insolvencia do obrigado a el, sen que a contía máxima poida ser superior a 6.000 € por cada persoa beneficiaria.

Nº mulleres beneficiarias no 2012				
A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
0	0	1	0	1

Fonte: Secretaría xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

- ❑ **Dereito de acceso á vivenda e acceso prioritario ás vivendas de promoción pública.**

As actuacións realizadas polo Instituto Galego da Vivenda e Solo da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas durante o ano 2012, son as que seguen:

- **Actuacións en materia de axudas públicas para adquisición de vivenda:**

Subvención de 2.000 € pola circunstancia de ser muller vítima da violencia de xénero (artigo 36.a/ do Decreto 402/2009 do 22 de outubro, polo que se regulan as axudas públicas en materia de vivenda a cargo da Comunidade Autónoma de Galicia, en relación co Real decreto 2066/2008, do 12 de decembro, Plan de Vivenda 2009-2012):

Durante o ano 2012 realizouse unha concesión de financiamento cualificado (axudas estatais) e dúas concesións de subvención autonómica.

Actuacións en materia de adxudicación de vivendas de promoción pública durante o ano 2012:

O IGVS entregou 8 vivendas de promoción pública na Comunidade Autónoma de Galicia a mulleres vítimas de violencia de xénero de acordo co seguinte cadro:

Provincia	Concello	Nº. VPP
A Coruña	A Coruña	6
Lugo	Lugo	1
Ourense	X	0
Pontevedra	Pontevedra	1
Total VPP		8

Fonte: Instituto galego de Vivenda e Solo. Xunta de Galicia

▪ **Actuacións no programa ALUGA (Decreto 84/2010): ano 2012**

No Programa Aluga do Instituto Galego da Vivenda e Solo, para o fomento do aluguer de vivendas na Comunidade Autónoma de Galicia, establécense e refórzanse as medidas de discriminación positiva dirixidas a favorecer o acceso á vivenda en réxime de alugueiro ás mulleres vítimas de violencia de xénero.

Do Programa Aluga, que desenvolve as medidas de fomento do aluguer e a concesión das axudas previstas no Decreto 84/2010, beneficiáronse no ano 2012 un total de **467** mulleres vítimas de violencia de xénero.

PROVINCIA	Nº beneficiarias
A Coruña	198
Lugo	48
Ourense	55
Pontevedra	166
Galicia	467

Fonte: Instituto galego de Vivenda e Solo. Xunta de Galicia

- Para acceder ao Programa Aluga as mulleres vítimas de violencia de xénero deben ter uns ingresos que non superen 3,5 veces o IPREM e estar inscritas na Sección 4ª do Rexistro Único de Demandantes de Vivenda de Galicia.
- Con carácter xeral teñen a consideración de colectivo prioritario e poden acceder ao programa aínda que non acaden os ingresos mínimos esixidos con carácter xeral (0,7 veces o IPREM), o que se denomina na normativa "colectivo cualificado".
- Poden obter unha vivenda a través do procedemento ordinario de adxudicación de vivendas en réxime de arrendamento ou a través do procedemento preferente e sumario de adxudicación directa previsto para este colectivo.

- o Informes emitidos dende a Secretaría Xeral da Igualdade para os efectos da concesión de vivenda en aluguer a mulleres vítimas de violencia de xénero no ano 2012.

PROVINCIA	Nº informes emitidos
A Coruña	9
Lugo	1
Ourense	9
Pontevedra	9
TOTAL	28

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

□ Equipamentos sociais especializados.

- A Subdirección xeral de programas da Dirección xeral de xuventude e voluntariado reserva para á disposición da Secretaría xeral de igualdade, dentro do programa da campaña de verán, un número de 26 prazas nos campamentos de verán destinadas a nenos e nenas fillos/as de mulleres vítimas de violencia de xénero. A Secretaría xeral de Igualdade é a responsable de adxudicar estas prazas a través da Subdirección xeral para o tratamento de violencia de xénero. O obxectivo é facilitarlles unha experiencia de ocio e de convivencia, que contribúa ao se enriquecemento persoal, e á vez, contribuír a reforzar á atención das mulleres vítimas de violencia de xénero e dos fillos/as ao seu cargo.

- No ano 2012 dende a Secretaría Xeral de Política Social enmarcado no VI Plan Galego para a Igualdade entre mulleres e homes, Estratexia 2012-2015 e dentro de servizos e recursos para a atención integral das persoas vítimas de violencia de xénero, contempláronse de xeito especial os casos de violencia de xénero na adxudicación de vivendas tuteladas, residencias, centros de día, etc. e déuselles preferencia a persoas maiores e persoas con discapacidade (so ou preferentemente mulleres ou organizacións femininas) con relación ás demais persoas potencialmente usuarias. O número de casos atendidos neste ámbito foi de 2 mulleres.

03.4 Titulo III: Da organización do sistema de protección e asistencia integral e especializada fronte á violencia de xénero.

Faise referencia á organización do sistema de protección e asistencia integral e especializada, mediante a coordinación establecida desde a Rede galega de acollemento, incorporando todos os servizos e programas para a información, atención e recuperación das mulleres.

Artigo 47.-Criterios básicos.

Artigo 48.-Rede galega de acollemento.

Artigo 49.-Creación do Centro de Recuperación Integral para Mulleres que sofren violencia de xénero.

Artigo 50.-Rede de información ás mulleres.

Artigo 51.-Servizo de Atención 24 horas.

Artigo 52.-Punto de Coordinación das Ordes de Protección.

Artigo 53.-Puntos de encontro familiar.

Artigo.54 Creación de oficinas de atención ás vítimas dos delitos.

Artigo 55.-Titularidade e xestión dos servizos.

Artigo 56.-Confidencialidade da información.

❑ Rede galega de acollemento

Os diferentes centros de acollida, que no seu conxunto configuran a rede galega de acollemento, son recursos especializados residenciais e temporais que ofrecen acollida, atención e recuperación ás mulleres que sofren violencia de xénero e as e os menores ao seu cargo que requiren dun espazo de atención e protección debido a situación de indefesión ou risco debido a situación de violencia de xénero.

Están atendidos por equipos multidisciplinares que dan cobertura integral de atención e/ou recuperación: atención psicolóxica, educativa, sociolaboral, xurídica así como o favorecemento da normalización da situación persoal das mulleres, da súa unidade persoal e a superación dos efectos da violencia de xénero.

As normas e requisitos específicos dos centros establécense regulamentariamente.

▪ Casas de acollida

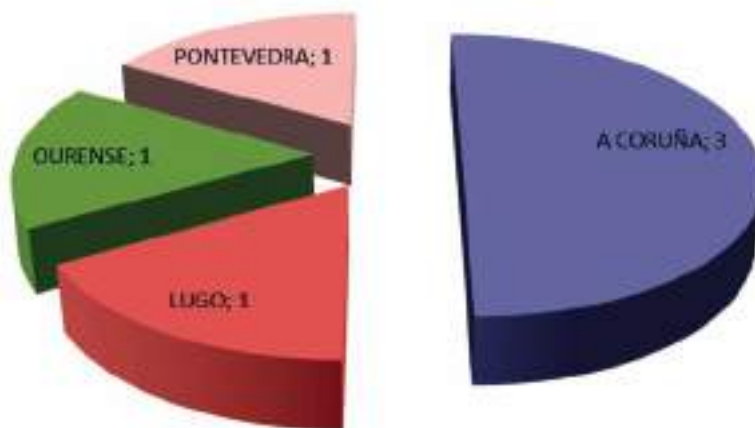
Ante a situación de indefensión en que se atopan moitas mulleres en situación de violencia de xénero, nalgúns casos con grave perigo para elas e os seus fillos e as súas fillas, a Xunta de Galicia ten articulada unha rede de casas de acollida para mulleres maltratadas, cunha conexión entre elas, de tal xeito que as mulleres galegas que o precisen, por atoparse na referida situación de indefensión, teñan un lugar de referencia onde acudir.

En colaboración cos concellos e outras institucións vense prestando, en distintas localidades, este servizo dirixido a mulleres que sofren malos tratos e ás súas fillas e aos seus fillos, co obxecto de que dispoñan dun tempo e un espazo no que poidan reorientar a súa situación persoal, facilitándolles as ferramentas elementais, tanto económicas coma psicosociais. O orzamento destinado no ano 2012 á colaboración con estes concellos foi de 230.000 euros.

CENTROS DE ACOLLIDA		
Provincia	Nº centros	Titularidade
A Coruña	3	Municipal
Lugo	1	Municipal
Ourense	1	Municipal
Pontevedra	1	Municipal / autonómica

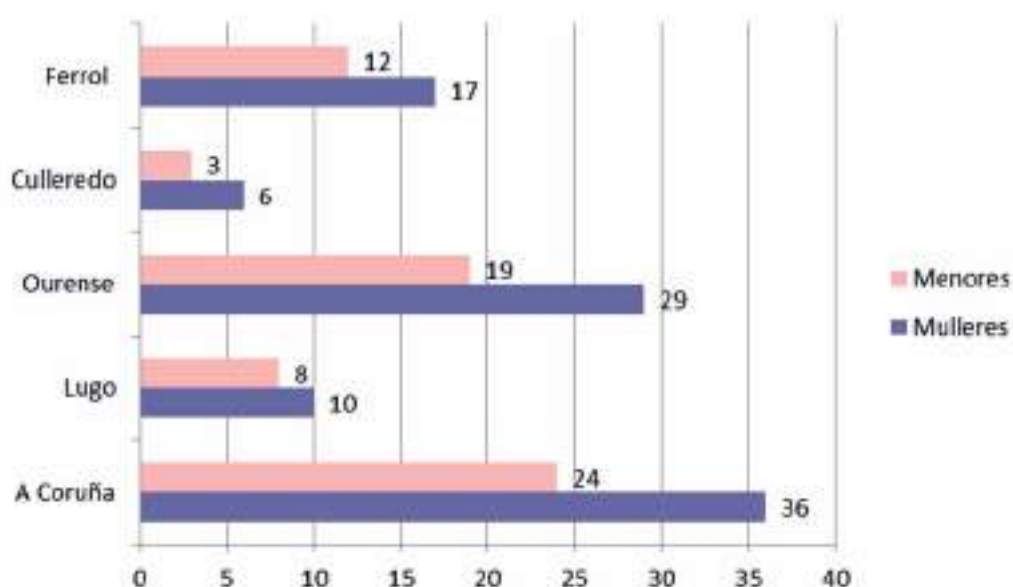
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

Nº CENTROS DE ACOLLIDA POR PROVINCIA

Localidade	Nº PERSOAS USUARIAS NO ANO 2012		
	Mulleres	Menores	% media ocupación
A Coruña	36	24	66%
Lugo	10	8	56%
Ourense	29	19	52%
Culleredo	6	3	37%
Ferrol	17	12	69%
Total	98	66	56%

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ Centro de emerxencia de Vigo para mulleres vítimas da violencia de xénero

O Centro de emerxencia de Vigo para mulleres vítimas da violencia de xénero é un Centro da Rede Galega de Acollemento nos termos previstos na lei 11/2007, do 27 de xullo para a prevención e o tratamento da violencia de xénero, xestionado de maneira integral polo **Consortio Galego de Igualdade e Benestar** (adscrito á Consellería de Traballo e Benestar), e coa colaboración da **Secretaría Xeral da Igualdade**. Ten como finalidade proporcionar aloxamento inmediato e de curta estancia ás mulleres e as persoas delas dependentes, que se atopen inmersas nunha situación de malos tratos e

garantirlles un acollemento de emerxencia mentres se valora a súa situación e/ou se efectúa unha derivación a outro dispositivo máis axeitado.

- ***Prazas***

O número de prazas do CEMVI é de 20, contando tanto mulleres como persoas dependentes delas.

- ***Atención continuada e estancia máxima:***

O Centro de Emerxencia garante unha atención continuada as usuarias todos os días do ano, incluídos sábados, domingos e festivos.

A estancia no CEMVI divídese nun período de ingreso provisional, de ata 10 días, e o período definitivo que é dun mes prorrogable, en función do cumprimento de obxectivos. A estancia máxima é de tres meses, agás situacións especiais a valorar de maneira individualizada

Outra prestación que o centro continua ofrecendo para mellorar a atención ás mulleres e vítimas de violencia de xénero inmigrantes, é o servizo de teletradución, que ofrece sen custe a Secretaría Xeral da Igualdade, e facilita a comunicación en 51 idiomas.

- ***Equipa do CEMVI***

Realizouse unha consolidación da equipa do CEMVI, tendo durante o ano 2012, a seguinte composición: 3 persoas de servizos xerais, 3 educadoras sociais, 1 psicóloga, 1 traballadora social, 1 avogada e a directora.

O Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar estableceu a posibilidade de dispor de xeroculturas e outro persoal especializado no caso de ingresos de persoas con discapacidade que precisen de axuda ou terceira persoa. No ano 2012, non foi preciso utilizar este servizo.

- ***Criterios de ingreso:***

Admítese no centro de emerxencia ás mulleres maiores de idade, vítimas de malos tratos físicos, psíquicos, económicos ou sexuais e ás persoas delas dependentes que requiran un aloxamento inmediato e urxente ou carezan de recursos propios para afrontar a situación.

Condicións especiais de acceso:

1. As mulleres con problemas de drogadicción e/ou alcoholismo só poden ingresar, logo da correspondente valoración, se están nun programa de deshabitación con seguimento terapéutico ou médico, debidamente acreditado por un informe do seu médico/a ou terapeuta. En ningún caso se permite a estancia no centro se existe un consumo activo de substancias e/ou alcohol.
2. As mulleres con trastornos mentais graves deben acreditar a través de informe psiquiátrico, que conservan unha capacidade funcional axeitada para a súa integración no centro. Non se permite o ingreso no caso de trastornos mentais graves en fase aguda, sintomatoloxía activa ou descompensada.
3. No caso de mulleres que padezan unha enfermidade infecto-contaxiosa, poden ingresar sempre que acompañen informe médico no que se valoren os riscos que poidan existir para as outras persoas coas que convivan, así como a viabilidade das medidas e coidados que sexan necesarios poñer en práctica.
4. No caso de mulleres que exerzan a prostitución será necesario que manifesten o compromiso de abandonar o exercicio activo da mesma durante a estancia no centro.

▪ **Intervencións:**

- Intervención social: inclúe o coñecemento da realidade familiar e o entorno social que influirá na intervención que se leve a cabo, asesoramento laboral para a búsqueda de emprego ou mellora da súa formación, información sobre prestacións económicas, de vivenda, recursos da comunidade, asociacións de mulleres, coordinación con outros servizos e recursos para completar o diagnóstico e a intervención e a realización de informes sociais.

Os eidos de actuación máis concretos son: prestacións económicas, escolarización dos/as nenos/as, ámbito sanitario, ámbito laboral, vivenda

- Intervención psicolóxica: dirixida á recuperación psicolóxica das mulleres do Centro, ten como obxectivo a mellora das secuelas traumáticas a nivel emocional,

cognitivo e conductual. Ademais promove a internalización de comportamentos e roles igualitarios.

- Intervencións programadas das Educadoras Sociais: cada muller ten unha educadora de referencia que é a encargada de reforzar e apoiar as necesidades desa muller. Existe igualmente unha educadora para as fillas e fillos das mulleres, que traballa todo aquilo que afecta á relación materno-filial así como ao crecemento da ou do menor.

- Intervención da avogada: A avogada do CEMVI asesora ás mulleres sobre a súa situación e dereitos, e tamén serve de enlace cos diferentes profesionais que lles correspondesen por xustiza gratuita. A maioría das mulleres do CEMVI utiliza o servizo de xustiza gratuita.

No ano 2012 o Consorcio galego de Servizos de Igualdade e Benestar asinou dous convenios para facilitar o traballo coas usuarias no CEMVI.

- Coa Fundación Integra, que ten por obxecto colaborar na integración laboral das mulleres vítimas de violencia de xénero que residen no CEMVI

- Coa Rede de mulleres veciñal contra os malos tratos de Vigo, coa que establecemos unha maneira de pagamento para os acompañamento fora da cidade de Vigo

▪ **Datos 2012:**

• **Cifras de ocupación:**

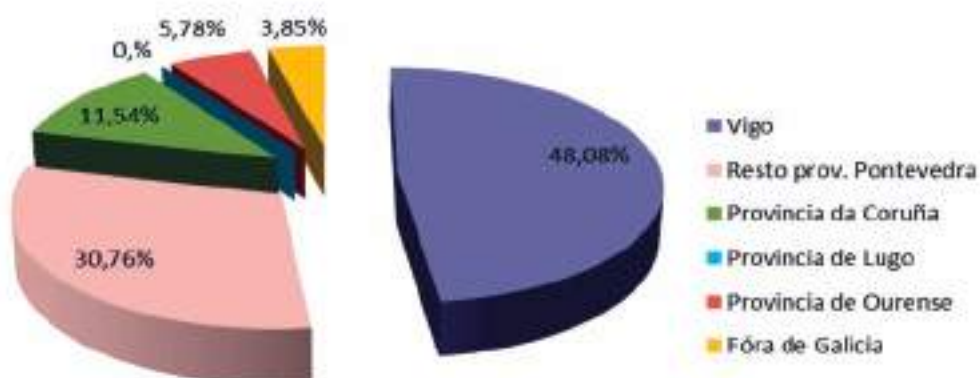
CIFRAS DE OCUPACIÓN	
Mulleres	57
Menores	48
TOTAL	105

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

• **Usuarias segundo procedencia:**

Procedencia das usuarias		%
Provincia de Pontevedra	Vigo	48,09%
	Resto	30,77%
Provincia da Coruña		11,54%
Provincia de Lugo		0%
Provincia de Ourense		5,78%
Fóra de Galicia		3,85%

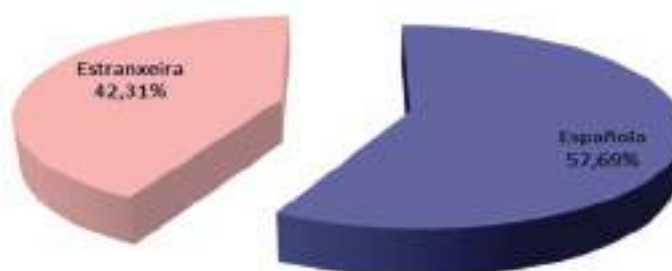
Fonte: Centro de Emerxencia de Vigo

• **Usuarias segundo nacionalidade:**

Nacionalidade	%
Española	57,69 %
Estranxeira	42,31%

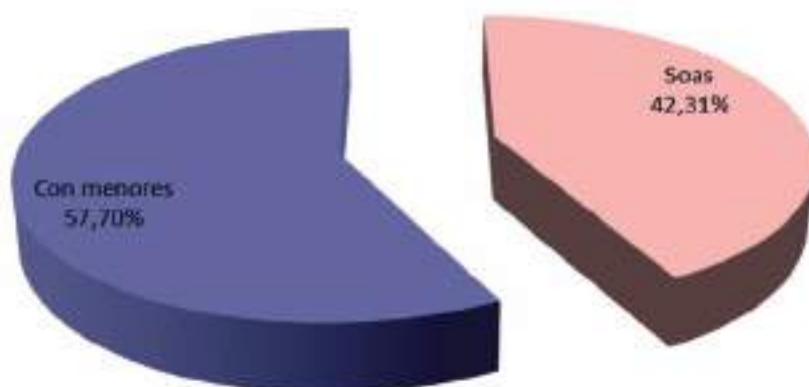
Fonte: Centro de Emerxencia de Vigo

- **Mulleres e persoas dependentes**

SITUACIÓN	%
Soas	42,31%
Con menores	57,70%

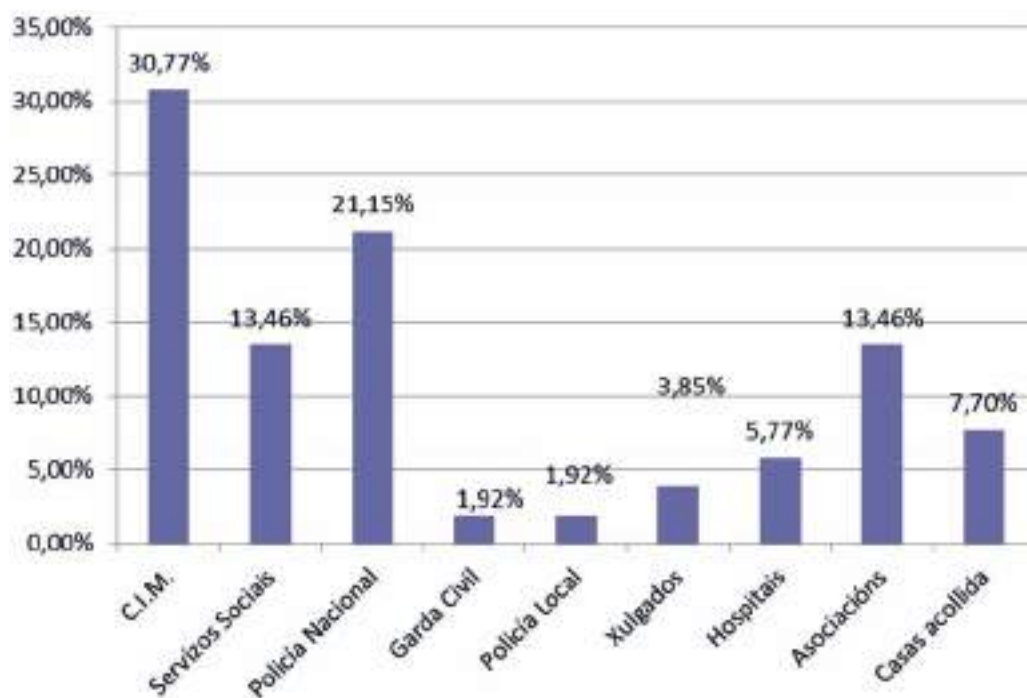
Fonte: Centro de Emerxencia de Vigo

- **Derivacións de ingresos**

Organismo	%º DERIVACIÓNS
C.I.M.	30,77%
Servizos Sociais	13,46%
Policía Nacional	21,15%
Garda Civil	1,92%
Policía Local	1,92
Xulgados	3,85%
Hospitais	5,77%
Asociacións	13,46%
Outras Casas de acollida	7,70%

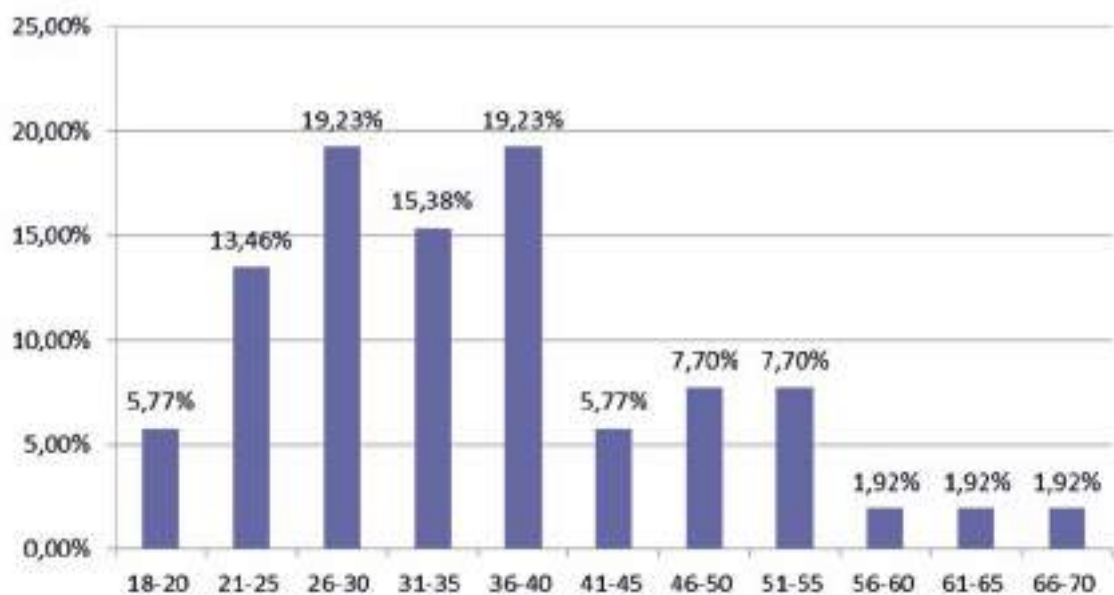
Fonte: Centro de Emerxencia de Vigo

- **Idades vítimas**

IDADE	%
18-20	5,77%
21-25	13,46%
26-30	19,23%
31-35	15,38%
36-40	19,23%
41-45	5,77%
46-50	7,70%
51-55	7,70%
56-60	1,92%
61-65	1,92%

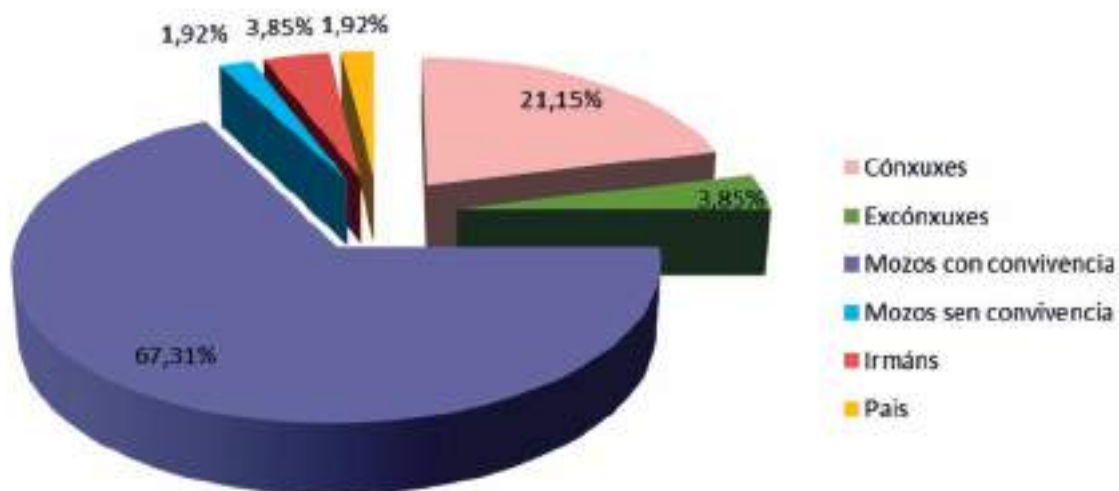
Fonte: Centro de Emerxencia de Vigo

- **Relación cos agresores**

Relación	Porcentaxe
Cónxuxes	21,15%
Excónxuxes	3,85%
Mozos con convivencia	67,31%
Mozos sen convivencia	1,92%
Irmáns	3,85%
Pais	1,92%

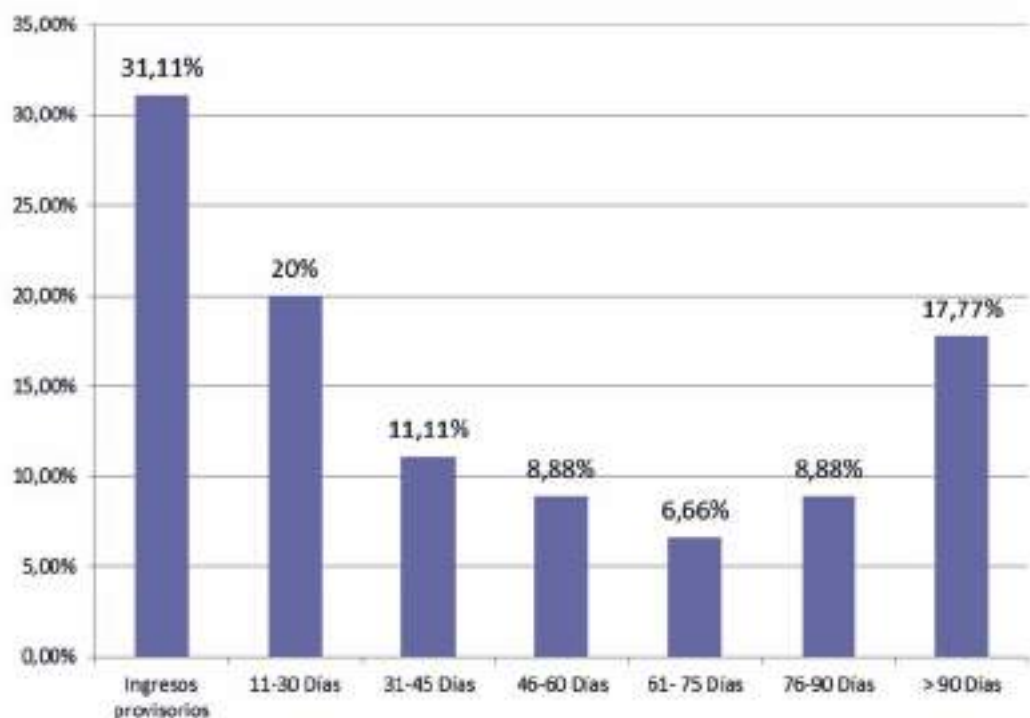
Fonte: Centro de Emerxencia de Vigo

- **Promedio de estancia no CEMVI**

	Porcentaxe
Ingresos provisorios	31,11%
11-30 Días	20%
31-45 Días	11,11%
46-60 Días	8,88%
61- 75 Días	6,66%
76-90 Días	8,88%
> 90 Días	17,77%

Fonte: Centro de Emerxencia de Vigo

▪ **Vivendas de seguridade para mulleres vítimas de explotación sexual e trata**

O artigo 29.3 de Lei 7/2004, do 16 de xullo, galega para a igualdade de mulleres e homes recolle a obriga da Xunta de Galicia na loita contra o tráfico de mulleres, nenas e nenos que teñan como finalidade fundamental a súa explotación sexual no territorio da nosa comunidade autónoma, establecendo que esa loita deberá realizarse a través dunha intervención integral que permita a prevención, detección, atención e, se é o caso, integración das mulleres vítimas do tráfico de explotación sexual.

Por outra banda, o artigo 47.1 da Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero establece que os centros e servizos que conforman os recursos de asistencia integral ás mulleres que sofren violencia de xénero teñen como finalidade básica achegarlles axuda e asistencia directa ás mulleres e ás persoas delas dependentes, e apoialas na procura de solucións dos conflitos que derivan da violencia.

Dende a ratificación por España do Convenio do Consello de Europa sobre a loita contra a trata de seres humanos e en relación coa expedición dun permiso de residencia a

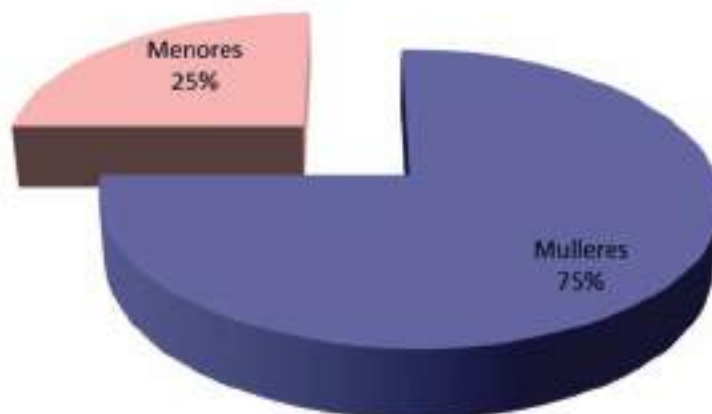
nacionais de terceiros países que sexan vítimas, prexudicadas ou testemuñas na trata de seres humanos, que poidan cooperar ou colaborar coas autoridades competentes, recóllese a obriga de prestarlles unha atención integral, recoñecéndoselles un período de reflexión establecido en 30 días e durante o que terán garantida a subsistencia, asistencia social e xurídica.

Froito de senllos convenios de colaboración asinados en 2012 entre a **Secretaría Xeral da Igualdade** e dúas entidades de iniciativa social, para os que se destinou un orzamento total de 70.000 euros. Estas entidades, que xa contaban con dispositivos destinados á atención integral a mulleres vítimas de explotación sexual e trata no que se lles presta acollida, axuda e asistencia directa, integran nos seus dispositivos unha vivenda de seguridade, destinada a facilitarlles ás mulleres que deciden abandonar a situación de explotación dun espazo de reflexión previo á denuncia que resulte suficiente para que a vítima poida restablecerse e escapar á influencia dos traficantes e/ou poida decidir, con coñecemento de causa, a súa cooperación coas autoridades competentes.

A vulnerabilidade das mulleres vítimas de explotación sexual (situación de persoas explotadas, estigmatización e rexeitamento social que soportan, dificultades do idioma, medo, situación de inmigración ilegal) ponse especialmente de manifesto cando as mulleres deciden rachar coa situación de explotación na que se atopan; por iso dende a **Secretaría Xeral da Igualdade** considérase prioritario fomentar toda actividade desenvolvida ao respecto e colaborar con aquelas entidades, como é o caso, que contan con centros e persoal propio para prestar un servizo integral, de atención, apoio, acollida e de recuperación destinados a facilitarlles ás mulleres que deciden abandonar a situación de explotación dun espazo de reflexión previo á denuncia que resulte suficiente para que a vítima poida restablecerse e escapar á influencia dos traficantes e/ou poida decidir, con coñecemento de causa, a súa cooperación coas autoridades.

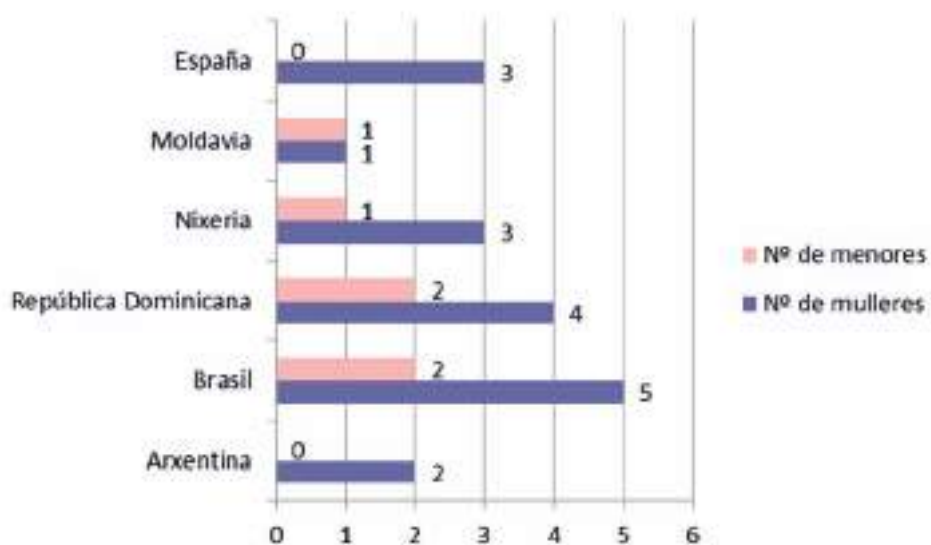
PERSOAS BENEFICIARIAS		
Provincia	Mulleres	Menores
A Coruña	9	0
Ourense	9	6
Total	18	6

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

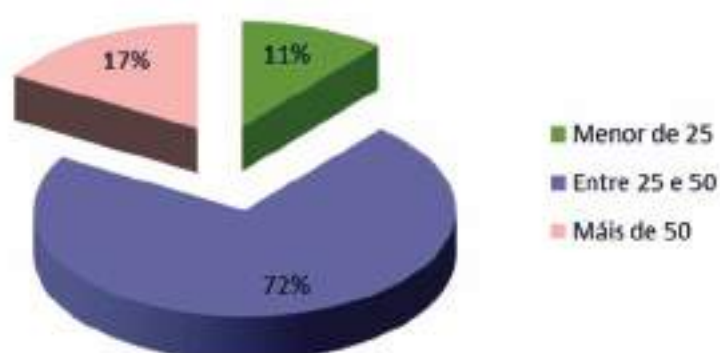
Nacionalidade	Nº de mulleres	Nº de menores	TOTAL
Arxentina	2	0	2
Brasil	5	2	7
República Dominicana	4	2	6
Nixeria	3	1	4
Moldavia	1	1	2
España	3	0	3
TOTAL	18	6	24

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

INTERVALOS DE IDADE	
Menor de 25	2
Entre 25 e 50	13
Máis de 50	3
TOTAL	18

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

- **Outros recursos de acollemento para mulleres vítimas de violencia de xénero**

A Secretaría xeral da Igualdade convocou en 2012 axudas e subvencións a entidades de iniciativa social sen ánimo de lucro para centros e recursos integrais para mulleres, xa mencionadas no apartado correspondente ao Fomento do movemento asociativo, (Resolución da **Secretaría Xeral da Igualdade** do 5 de xaneiro de 2012;DOG nº 17, do 25 de xaneiro), sendo beneficiaria das ditas axudas, entre outras, unha entidade para o mantemento dunha vivenda tutelada para vítimas de maltrato con problemas mentais.

Vivenda tutelada para mulleres con enfermidade mental vítimas de maltrato	
Ámbito de actuación	CC.AA. de Galicia
Total usuarias 2012	4

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

❑ **Creación do Centro de Recuperación Integral para Mulleres que sofren Violencia de Xénero.**

O Centro de Recuperación Integral é unha obriga contida na lei 11/2007 para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, un recurso que desenvolverá un modelo de atención integral baseado nun sistema coordinado de servizos, recursos e medidas de carácter social, laboral e económico.

O Centro de Recuperación Integral ubicarase en Santiago de Compostela, proporcionará asistencia integral ás mulleres vítimas de violencia, unha vez rematada a primeira fase da súa atención nos centros da rede galega de acollemento.

O Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar e a Secretaría Xeral da Igualdade remataron o deseño do modelo de intervención ao que se axustará o Centro de Recuperación Integral, as súas características e servizos a prestar, sempre desde un enfoque integrador e cunha perspectiva de xénero. O Consorcio xestionará as devanditas instalacións conforme á normativa sobre centros de servizos sociais e de acollida de mulleres vítimas da violencia de xénero, e en aras ao convenio asinado, promoverá a adxudicación do proxecto para, a continuación, proceder ao inicio das obras de reforma necesarias no edificio cedido a tal fin polo Concello de Santiago. A Secretaría xeral da Igualdade dará apoio e coordinación técnica para a súa posta en funcionamento.

No Diario Oficial de Galicia do 22 de xullo de 2011 publicouse a resolución do Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar pola que se licitaba a contratación da obra de reforma e acondicionamento do edificio que albergará o Centro de Recuperación Integral para mulleres que sofren violencia de xénero da Xunta de Galicia.

Con data 19 de setembro de 2011 o Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar adxudicou as obras de acondicionamento do Centro, por importe de 390.000 euros.

A recepción da obra tivo lugar o 10 de agosto de 2012. Esta actuación está cofinanciada nun 80% polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER) no marco do actual programa operativo.

Con data 24 de setembro de 2012 foi licitado o equipamento do inmovible, que foi adjudicado por importe de 71.309,76 euros o 7 de novembro de 2012.

❑ **Rede de información ás mulleres**

A Xunta de Galicia a través da Secretaría Xeral da Igualdade e en colaboración coas entidades locais, dispón dunha rede de información ás mulleres distribuída polo territorio galego e a través da cal se desenvolven accións de carácter preventivo e de sensibilización; serven como recurso facilitador de información, orientación, derivación e seguimento as mulleres que sofren violencia de xénero.

A rede de información ás mulleres funciona en estrita colaboración cos servizos sociais, sanitarios e de orientación escolar, así como cos servizos de urxencia e seguridade cidadá.

▪ **Centros de Información ás Mulleres**

Mediante resolución do 4 de xaneiro de 2012 da **Secretaría Xeral da Igualdade**, convocábanse as axudas e subvencións a entidades locais para a promoción da igualdade (DOG nº 7, do 11 de xaneiro).

A súa finalidade era colaborar economicamente coas entidades locais de Galicia na promoción das condicións necesarias para facer efectivo o principio de igualdade entre mulleres e homes, mediante a realización de actuacións dirixidas a favorecer a igualdade de oportunidades e de trato, a conciliación da vida persoal, familiar e laboral, a participación das mulleres na vida política, económica, social e cultural e á erradicación da violencia de xénero, a través dos seguintes programas:

1.- A promoción da igualdade entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero.

2.- O fomento da conciliación

3.- Programa de apoio aos Centros de Información ás Mulleres.

O Programa de apoio aos Centros de Información ás Mulleres ten a finalidade de garantir a prestación dun servizo de atención ás mulleres que lles proporcione asesoramento xurídico e psicolóxico, información sobre os recursos específicos

existentes, así como o desenvolvemento de actividades formativas vinculadas á empregabilidade feminina e calquera outra actividade que teña como obxectivo prioritario a promoción da igualdade entre mulleres e homes.

Accións subvencionables:

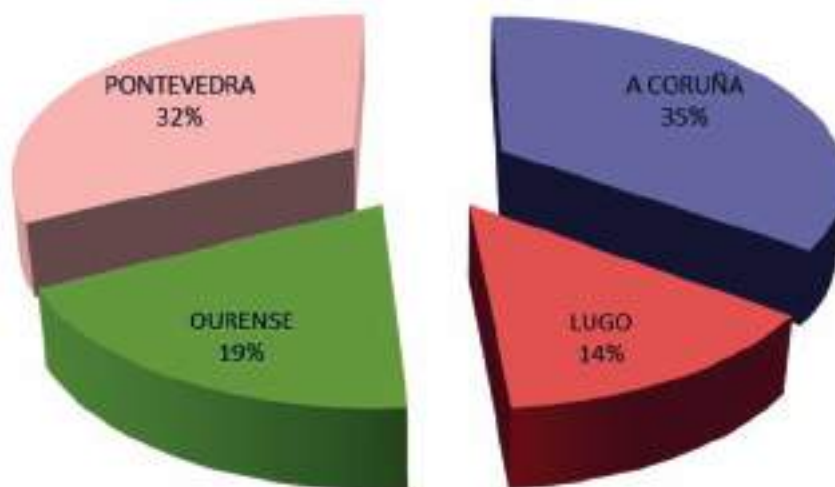
- Existencia no cadro de persoal de postos de traballo vinculados ao CIM e ocupados por persoal funcionario ou laboral para o desempeño das funcións de dirección do departamento, asesoramento xurídico, asesoramento psicolóxico, animación sociocultural, fomento e dinamización da cooperación entre os CIM ou axentes de igualdade.
- Contratación eventual ou mercantil de profesionais para a prestación dos servizos de asesoramento xurídico e psicolóxico e/ou para levar a cabo as funcións de animación sociocultural fomento e dinamización da cooperación entre os CIM ou axentes de igualdade.

As entidades locais, pola súa proximidade á cidadanía e polo coñecemento da situación específica da súa poboación, son os axentes idóneos para o desenvolvemento de accións tendentes a garantir a igualdade entre mulleres e homes, para previr e erradicar a violencia de xénero, para o establecer as condicións que posibiliten a participación das mulleres en todas as esferas da vida, e para favorecer a conciliación da vida persoal, familiar e laboral de todas as persoas, mulleres e homes".

O crédito destinado a estas axudas para o ano 2012 foi de 3.633.900 euros, cofinanciados polo Fondo Social Europeo nun 80%.

Nº CIMs POR PROVINCIA	
PROVINCIA	Nº CIMs
A Coruña	28
Lugo	11
Ourense	15
Pontevedra	26
TOTAL	80

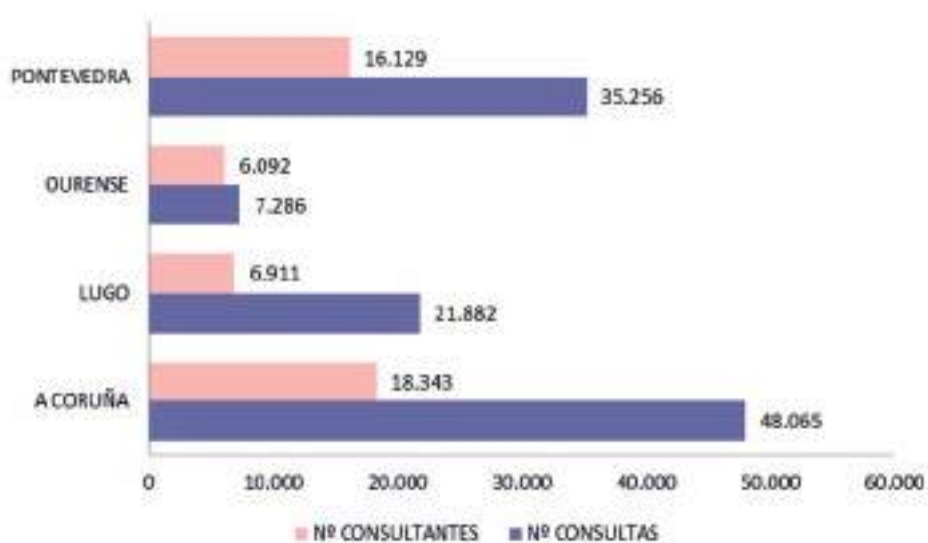
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

CONSULTAS 2012

PROVINCIA	Nº DE CONSULTAS 2012	
	Nº CONSULTAS	Nº CONSULTANTES
A Coruña	48.065	18.343
Lugo	21.882	6.911
Ourense	7.286	6.092
Pontevedra	35.256	16.129
TOTAL	112.489	47.475

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ N° DE CONSULTAS POR AREA

ÁREA XURÍDICA	38.672
ÁREA ORIENTACIÓN PROFESIONAL	1.763
ÁREA EMPREGO	4.384
ÁREA DE RECURSOS	15.370
ÁREA INFORMACIÓN DA SXI	2.134
ÁREA DE ATENCIÓN PSICOLÓXICA	49.642
OUTRAS	568
TOTAL CONSULTAS	112.533

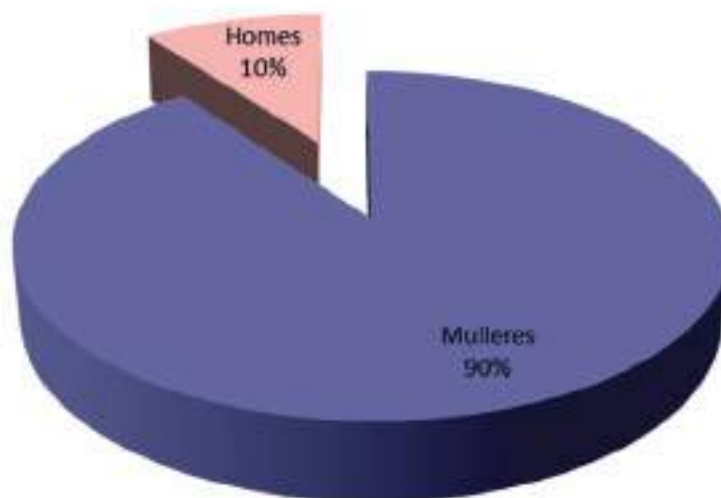
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ CARACTERÍSTICAS DAS PERSOAS CONSULTANTES

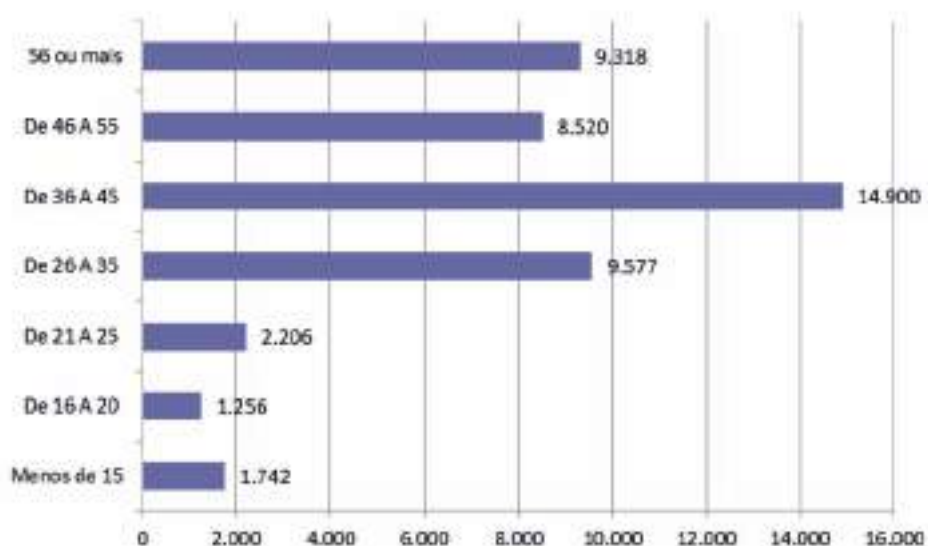
SEXO DAS PERSOAS CONSULTANTES	
Mulleres	42.776
Homes	4.743
TOTAL	47.519

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

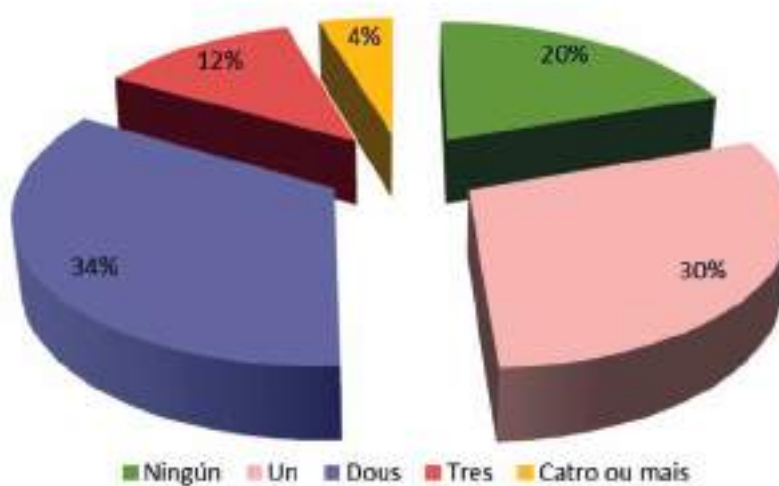
IDADE	
Menos de 15	1.742
De 16 A 20	1.256
De 21 A 25	2.206
De 26 A 35	9.577
De 36 A 45	14.900
De 46 A 55	8.520
56 ou mais	9.318

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

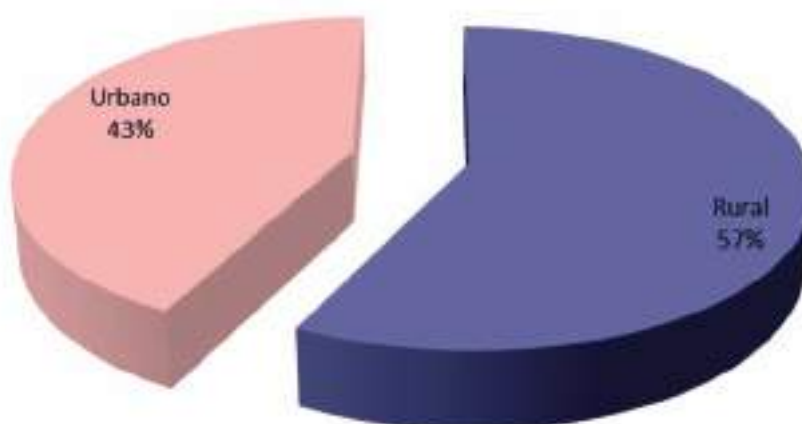
Nº DE FILLAS / FILLOS	
Ningún	9.340
Un	14.052
Dous	16.183
Tres	5.776
Catro ou mais	2.168

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

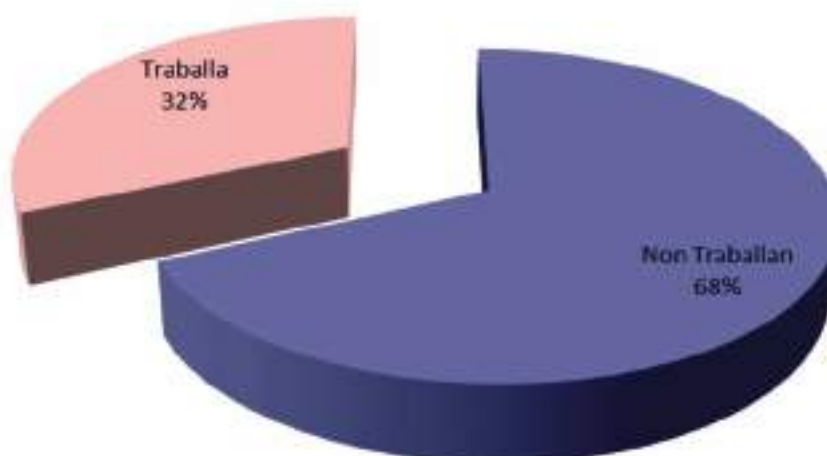
HABITAT	
Rural	27.279
Urbano	20.240

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

TRABALLA	
Non	32.462
Si	15.057

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

Programa de atención a mulleres inmigrantes en situación de prostitución e/ou trata con fins de explotación sexual.

Continuando co programa iniciado no 2010, no ano 2012 asináronse 9 convenios de colaboración entre a **Secretaría Xeral da Igualdade** e distintas entidades sen ánimo de lucro para levar a cabo programas de atención a mulleres inmigrantes en situación de prostitución e vítimas de trata con fins de explotación sexual.

En Galicia son escasos os servizos de atención específicos para inmigrantes, e os existentes non ofrecen unha resposta integral e específica ás mulleres inmigrantes que exercen a prostitución e son vítimas de trata e explotación sexual, polo a Secretaría Xeral da Igualdade trata de apoiar os servizos existentes que xa están a traballar con estas mulleres, de xeito que poidan abranguer toda a Comunidade Autónoma galega. Foméntase así a colaboración con entidades que teñen unha acreditada experiencia no traballo coas persoas inmigrantes, concretamente con mulleres en situación de trata e explotación sexual, co obxecto de continuar levando a cabo este Programa, de atención a mulleres inmigrantes en situación de prostitución e vítimas de trata con fins de explotación sexual, coa finalidade de apoiar a recuperación e a integración social e

laboral destas persoas, e cofinanciado con FSE do Programa Operativo 2007-2013 para Galicia.

Entre as actuacións que realizan estas ONGs están as de asesoramento, apoio e información respecto aos recursos sociais e xurídicos; acompañamento para a realización de trámites administrativos e burocráticos; creación de grupos de apoio para lograr espazos de referencia para o encontro, intercambio e apoio mutuo; capacitación de mediadoras sociais ou axentes de cambio; desenvolvemento das potencialidades e capacidades das beneficiarias, a través de actividades de socialización, educación, formación e integración, con especial incidencia na formación para facilitarles o acceso o emprego de novas tecnoloxías; a realización de obradoiros sobre diversos temas e o traballo na sensibilización da sociedade sobre a situación das mulleres que están a padecer esta situación.

O importe total destinado no ano 2012 pola Secretaría Xeral da Igualdade ao desenvolvemento deste programa foi de **269.000 €**.

Nº atencións desenvolvidas por provincia	
A Coruña	1.255
Lugo	134
Ourense	123
Pontevedra	760
TOTAL	2.272

SERVIZO DE TELETRADUCCIÓN A 51 IDIOMAS

No ano 2011, despois de acreditar a utilidade deste servizo ao longo dun ano no Teléfono de Información á Muller, a **Secretaría Xeral da Igualdade** ofertoulles, dun xeito gratuíto, aos centros de información ás mulleres que constitúen a rede de CIMS de Galicia, as casas de acollida que asisten ás vítimas de violencia de xénero e as ONGs que desenvolven a súa actividade solidaria neste eido, un servizo de teletradución a 51 idiomas.

Este servizo supón un avance cualitativo en resposta á diversidade poboacional motivada polo aumento da inmigración, o cal obriga á Administración autonómica a mellorar as técnicas para unha eficaz atención ás usuarias, con independencia da súa lingua. A teletradución está pensada para dar apoio a unha parte da poboación que ten dificultades engadidas para acceder aos recursos existentes, formada polas mulleres inmigrantes residentes en Galicia. A través desta plataforma de teletradución, estas mulleres terán a seguridade dun acceso axeitado á información e aos recursos dispoñibles, sobre atención psicolóxica, prestacións económicas, centros de acollida ou asesoramento xurídico.

A través desta plataforma de teletradución, as mulleres estranxeiras residentes en Galicia terán a seguridade dun acceso axeitado á información e aos recursos dispoñibles, sobre atención psicolóxica, prestacións económicas, centros de acollida ou asesoramento xurídico.

O sistema permite a atención tanto presencial, como telefónica, de xeito que as usuarias se comunican cunha intérprete mediante a nova tecnoloxía implementada, desde calquera centro no que se atopen, ben sexa un CIM, unha casa de acollida ou calquera entidade adherida. No caso de que a consulta sexa telefónica, o sistema permite o establecemento de chamada a tres, para que interactúen a usuaria, a persoa profesional da entidade e a intérprete.

En resposta a ese ofrecemento no ano 2011 manifestaron o seu interese en adherirse ao servizo as nove entidades que desenvolven, en Galicia, programas de atención a mulleres vítimas de trata con fins de explotación sexual.

Tamén solicitaron a incorporación ao uso do servizo 50 entidades locais, con centros de información ás mulleres e casas de acollida para vítimas de violencia de xénero, asinándose os correspondentes convenios de colaboración coa Secretaría Xeral da Igualdade. No ano 2012 asináronse as addendas de ditos convenios para prorrogar a súa vixencia.

<	PROVINCIA
CIM A LARACHA	A CORUÑA
CIM ARES	A CORUÑA
CIM ARTEIXO	A CORUÑA
CIM BOIRO	A CORUÑA
CIM CORUÑA	A CORUÑA
CIM CULLEREDO	A CORUÑA
CIM CURTIS	A CORUÑA
CIM DE CEE	A CORUÑA
CIM DE COIRÓS	A CORUÑA
CIM DE FERROL	A CORUÑA
CIM DE OUTES	A CORUÑA
CIM DE PADRÓN	A CORUÑA
CIM DE ZAS	A CORUÑA
CIM MANCOMUNIDADE DE MUNICIPIOS DA COMARCA DE ORDES	A CORUÑA
CIM MELIDE	A CORUÑA
CIM MUXÍA	A CORUÑA
CIM NEGREIRA	A CORUÑA
CIM SANTIAGO DE COMPOSTELA	A CORUÑA
CIM TEO	A CORUÑA
CIM BURELA	LUGO
CIM MONDOÑEDO	LUGO
CIM MONFORTE DE LEMOS	LUGO
CIM PALAS DE REI	LUGO
CIM RIBADEO	LUGO
CIM SARRIA	LUGO
CIM VIVEIRO	LUGO
CIM A POBRA DE TRIVES	OURENSE
CIM DE CASTRO CALDELAS	OURENSE
CIM DE MACEDA	OURENSE
CIM DE OURENSE	OURENSE
CIM DO BARCO	OURENSE
CIM DO CARBALLIÑO	OURENSE
CIM TERRA DE CELANOVA	OURENSE
CIM VIANA DO BOLO	OURENSE
CIM MANCOMUNIDADE I.V. DO RIBEIRO	OURENSE
CIM CAMBADOS	PONTEVEDRA
CIM CANGAS	PONTEVEDRA
CIM CONCELLO DA LAMA	PONTEVEDRA
CIM DE GONDOMAR	PONTEVEDRA
CIM DE PONTECALDELAS	PONTEVEDRA
CIM DE VIGO	PONTEVEDRA
CIM DO GROVE	PONTEVEDRA
CIM DO PORRIÑO	PONTEVEDRA
CIM MARÍN	PONTEVEDRA
CIM MOAÑA	PONTEVEDRA
CIM POIO	PONTEVEDRA
CIM PONTEAREAS	PONTEVEDRA
CIM PONTEVEDRA	PONTEVEDRA
CIM REDONDELA	PONTEVEDRA
CIM SANXENXO	PONTEVEDRA
CIM SILLEDA	PONTEVEDRA
CIM SOUTOMAIOR	PONTEVEDRA

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

Por outra banda no ano 2012, sete novos centros solicitaron a incorporación ao uso do servizo, asinándose os correspondentes convenios de colaboración entre a Secretaría Xeral da Igualdade e as respectivas entidades locais:

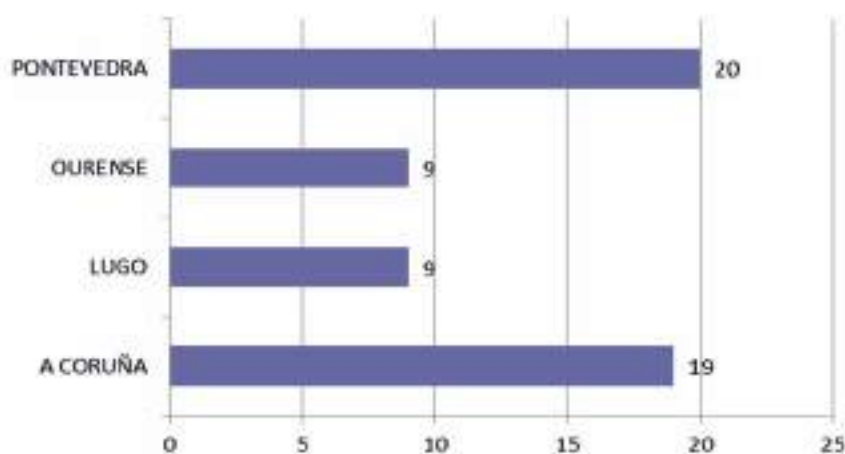
<	PROVINCIA
CIM VILALBA	LUGO
CIM SARRIA	LUGO
CIM LUGO	LUGO
CIM PONTEAREAS	PONTEVEDRA
CIM LALÍN	PONTEVEDRA
CIM A ESTRADA	PONTEVEDRA
CIM VILAGARCÍA DE AROUSA	PONTEVEDRA

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

En total no ano 2012 fixeron uso do servizo as **nove entidades** que desenvolven, en Galicia, programas de atención a mulleres vítimas de trata con fins de explotación sexual e **57 entidades locais** con centros de información ás mulleres e casas de acollida para vítimas de violencia de xénero.

Nº DE CIM CON ACCESO AO SERVIZO DE TELETRADUCCIÓN	
PROVINCIA	Nº
A Coruña	19
Lugo	9
Ourense	9
Pontevedra	20
TOTAL	57

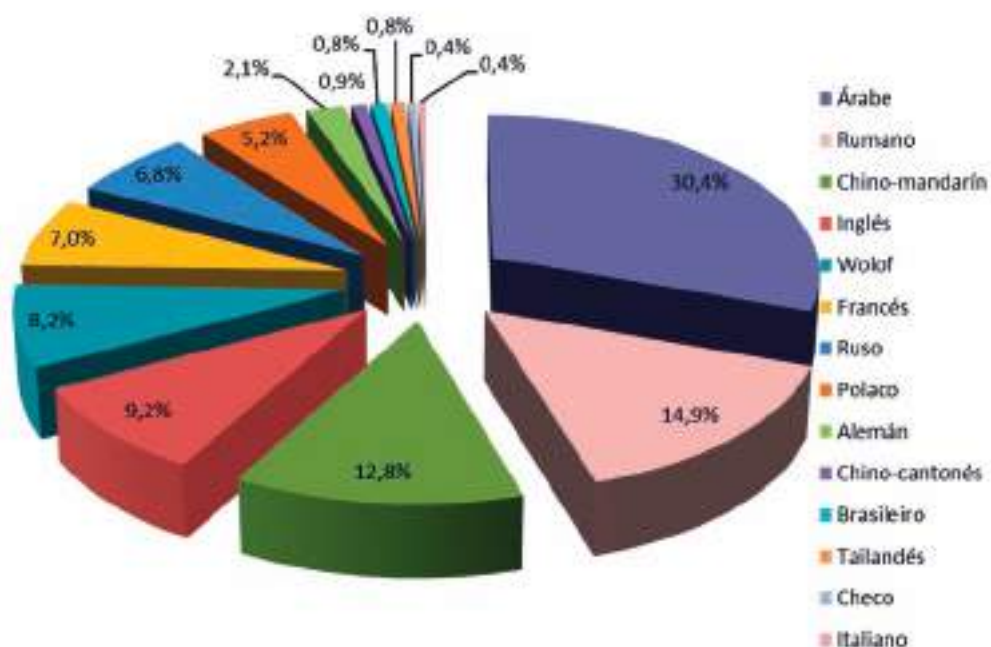
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

Datos de uso do servizo no ano 2012: Idiomas utilizados:

IDIOMAS	Minutos
Árabe	736
Romanés	361
Chino-mandarín	310
Inglés	222
Wolof	199
Francés	170
Ruso	165
Polaco	127
Alemán	50
Chino-cantonés	21
Brasileiro	20
Tailandés	20
Checo	10
Italiano	10
TOTAL	2.421

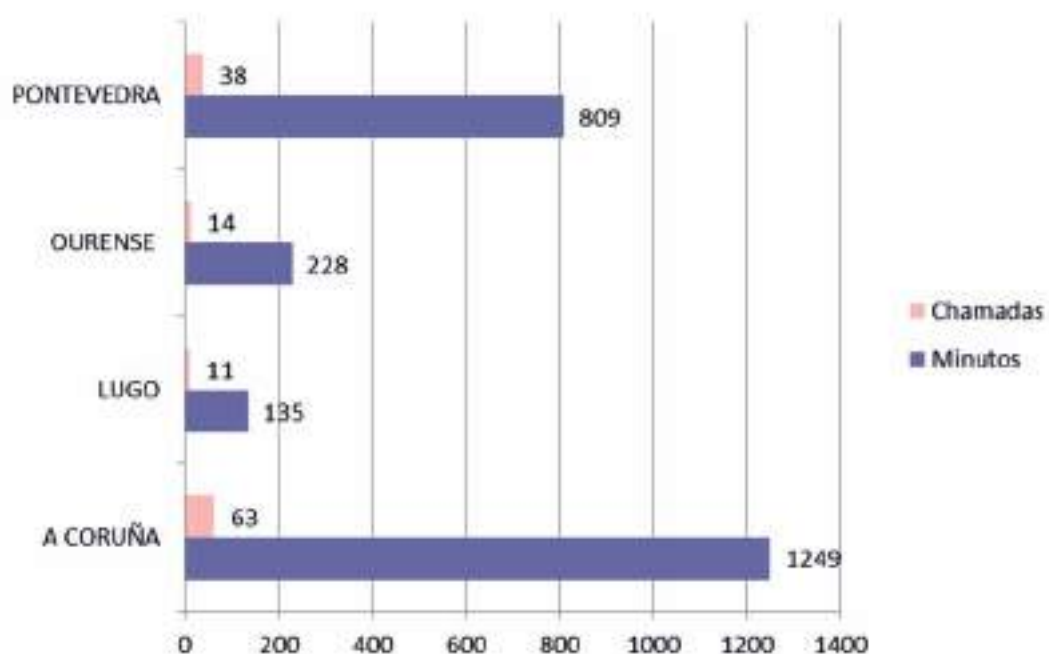
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

Uso do servizo por provincias:

PROVINCIA	Total minutos	Total chamadas
A CORUÑA	1249	63
LUGO	135	11
OURENSE	228	14
PONTEVEDRA	809	38
TOTAL	2421	126

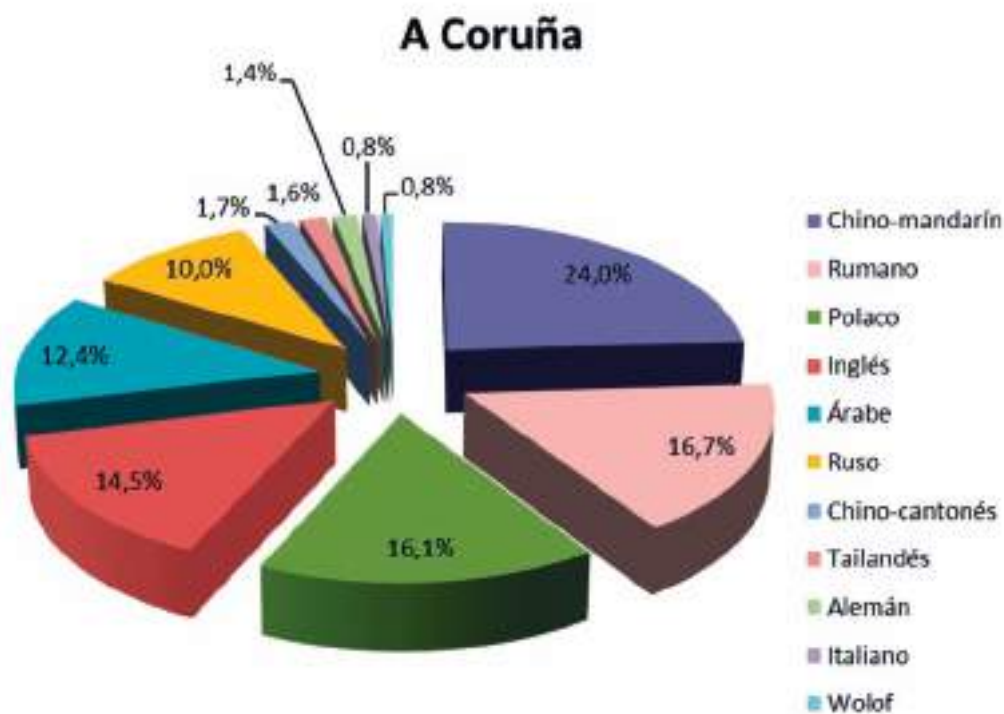
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

Idiomas utilizados por provincia:

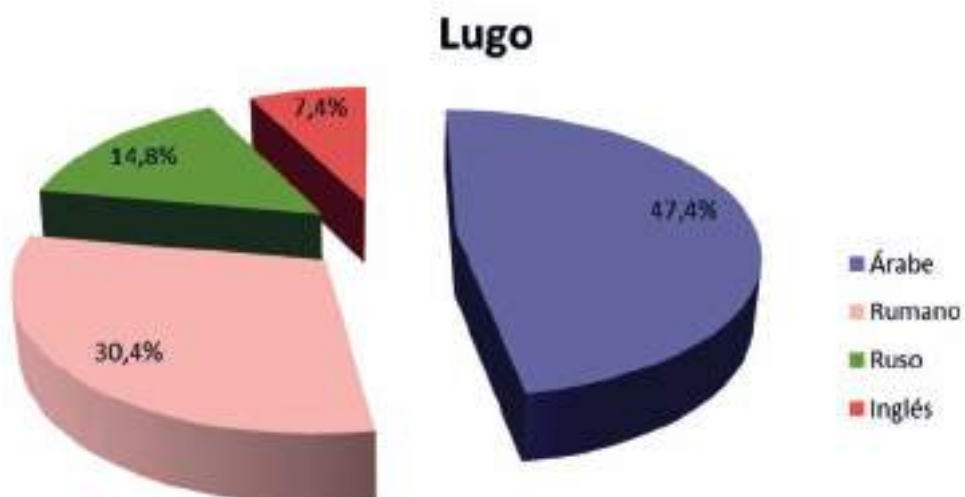
A CORUÑA	
IDIOMA	Minutos
Chino-mandarín	300
Rumano	208
Polaco	201
Inglés	181
Árabe	155
Ruso	125
Chino-cantonés	21
Tailandés	20
Alemán	18
Italiano	10
Wolof	10
TOTAL	1249

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

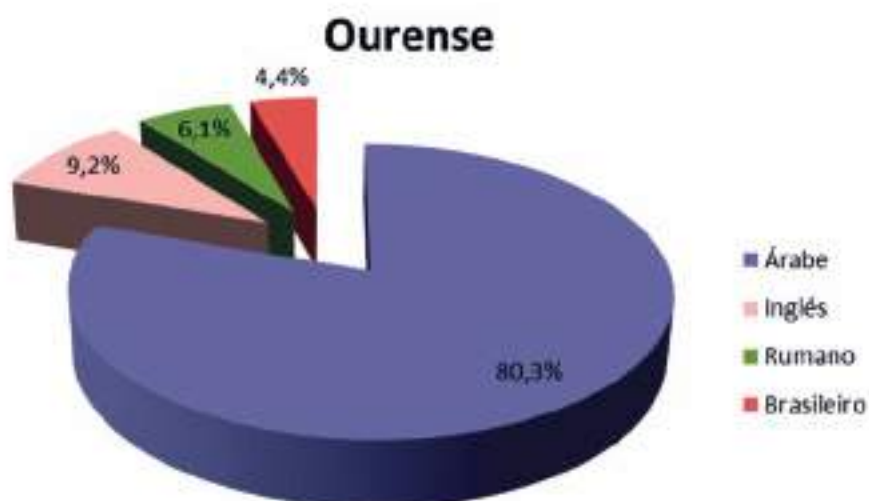
LUGO	
IDIOMA	Minutos
Árabe	64
Rumano	41
Ruso	20
Inglés	10
TOTAL	135

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

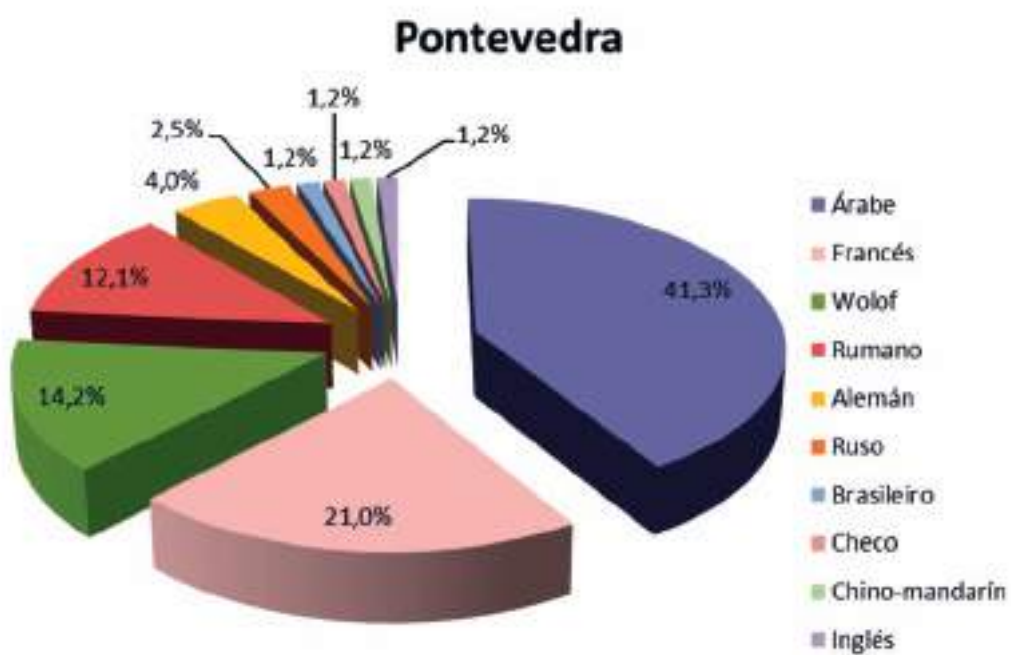
OURENSE	
IDIOMA	Minutos
Árabe	183
Inglés	21
Rumano	14
Brasileiro	10
TOTAL	228

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

PONTEVEDRA	
IDIOMA	Minutos
Árabe	334
Francés	170
Wolof	115
Rumano	98
Alemán	32
Ruso	20
Brasileiro	10
Checo	10
Chino-mandarín	10
Inglés	10
TOTAL	809

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

ASESORAMENTO XURÍDICO ONLINE

A **Secretaría Xeral da Igualdade** ten en en marcha dende o ano 2011 un servizo de asesoramento xurídico online, accesible a través da páxina web da Secretaría Xeral da Igualdade, onde se ofrece información personalizada e gratuíta ás persoas usuarias, considerando que o asesoramento axeitado constitúe o primeiro paso para saír da situación de violencia.

Con este servizo, a Secretaría Xeral da Igualdade ten o obxectivo de facilitar ás mulleres o coñecemento dos seus dereitos e axudarlles así a que adopten as decisións máis axeitadas en cada momento. Son numerosos os casos de mulleres inmersas en entornos de violencia de xénero que descoñecen os dereitos que as asisten, como abordar a interposición dunha denuncia ou que unha correcta exposición dos feitos e dos fundamentos de dereito ao longo de todo o proceso son determinantes para unha resposta xudicial máis efectiva.

O servizo xurídico online permite ofrecer resposta en tempo real a consultas sobre lexislación, violencia de xénero, conciliación, dereito de familia, agresións ou acoso sexual, entre outras, asegurando a confidencialidade. Tenta clarexarlle ás usuarias cuestións que con frecuencia suscitan dúbidas e polo tanto xeran temor, tales como qué actuacións xudiciais pode iniciar, se é necesario contar sempre coa asistencia de avogado/a e de procurador/a ou que medidas urxentes pode solicitar.

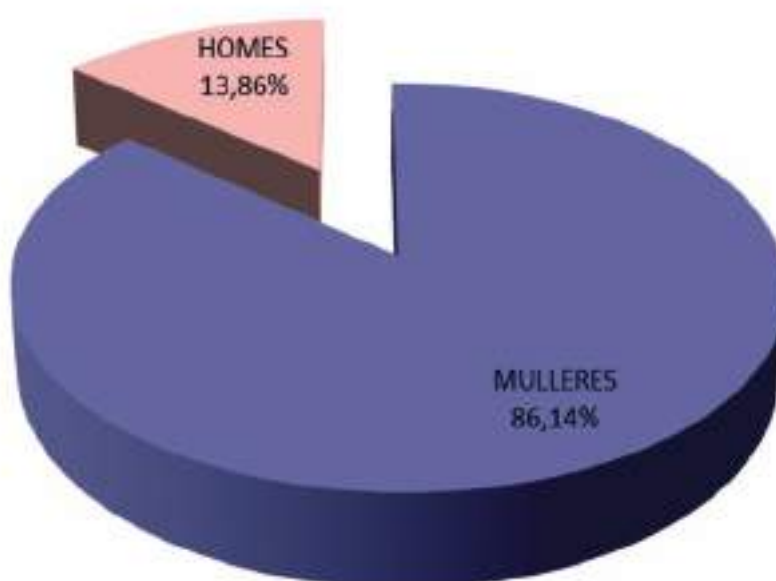
As consultas a través deste servizo poden ser complementarias ás que se prestan de xeito presencial nos 80 Centros de Información ás Mulleres, CIM, repartidos por toda Galicia, garantindo o anonimato e a confidencialidade cando así o desexe a muller.

No ano 2012 recibíronse un total de 166 consultas a través deste servizo online.

▪ N° DE CONSULTAS POR SEXO DAS PERSOAS QUE AS REALIZAN

SEXO	N° CONSULTAS	PORCENTAXE
MULLERES	143	86,14%
HOMES	23	13,86%
TOTAL	166	100%

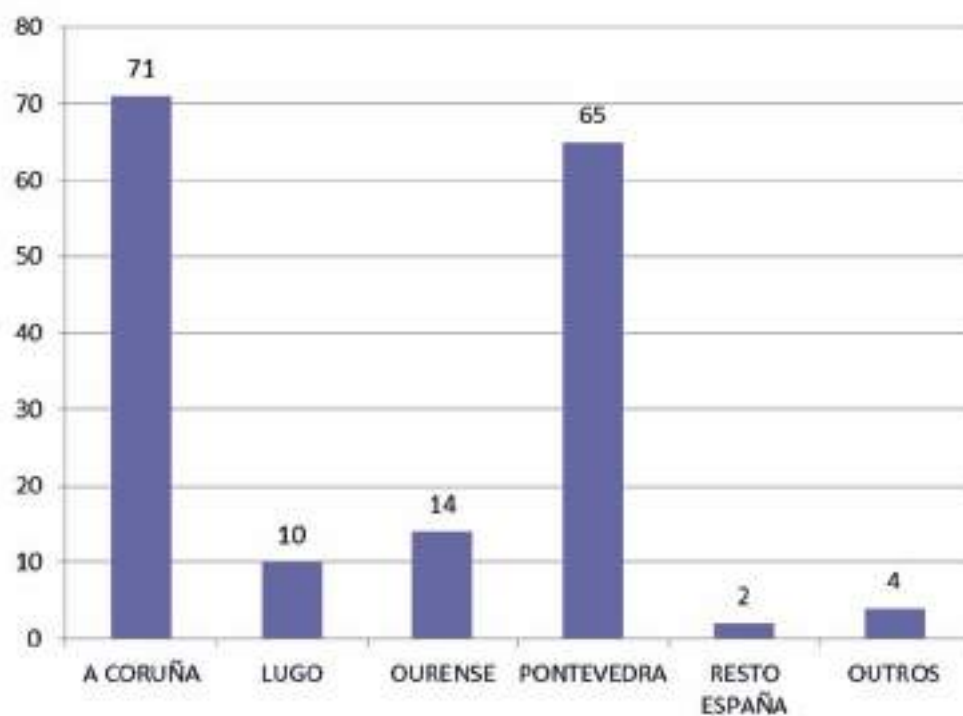
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ N° DE CONSULTAS POR PROVINCIA DAS PERSOAS QUE AS REALIZAN

PROVINCIA	N° CONSULTAS	PORCENTAXE
A CORUÑA	71	42,77%
LUGO	10	6,02%
OURENSE	14	8,43%
PONTEVEDRA	65	39,16%
RESTO DE ESPAÑA	2	1,20%
SEN DATOS	4	2,41%
TOTAL	166	100%

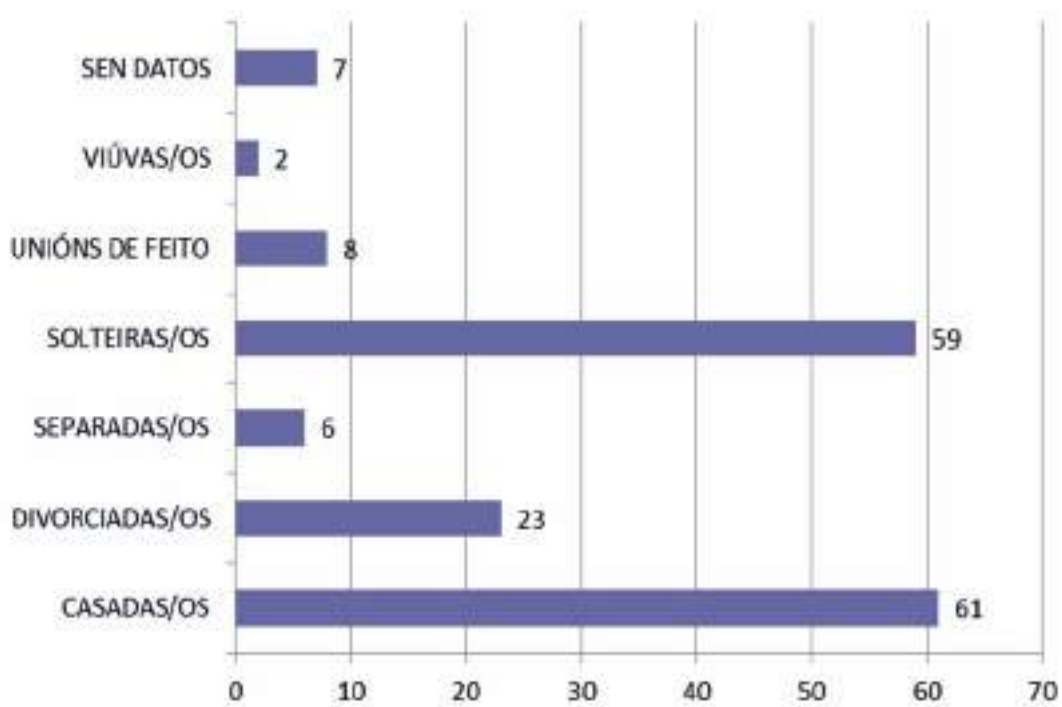
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ N° DE CONSULTAS SEGUNDO ESTADO CIVIL DAS PERSOAS QUE AS REALIZAN

ESTADO CIVIL	N° CONSULTAS	PORCENTAXE
CASADAS/OS	61	36,75%
DIVORCIADAS/OS	23	13,86%
SEPARADAS/OS	6	3,61%
SOLTEIRAS/OS	59	35,54%
UNIÓNS DE FEITO	8	4,82%
VIÚVAS/OS	2	1,20%
SEN DATOS	7	4,22%
TOTAL	166	100%

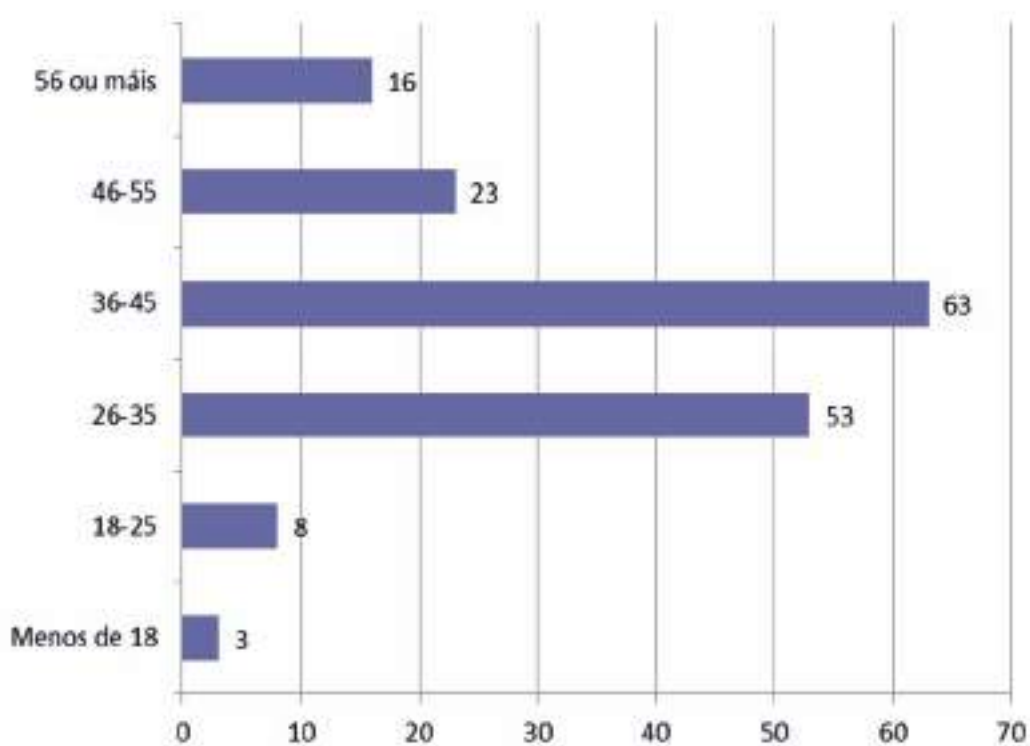
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ N° DE CONSULTAS SEGUNDO AS IDADES DAS PERSOAS QUE AS REALIZAN

IDADE	N° CONSULTAS	PORCENTAXE
Menos de 18	3	1,81%
18-25	8	4,82%
26-35	53	31,93%
36-45	63	37,95%
46-55	23	13,86%
56 ou máis	16	9,64%
TOTAL	166	100%

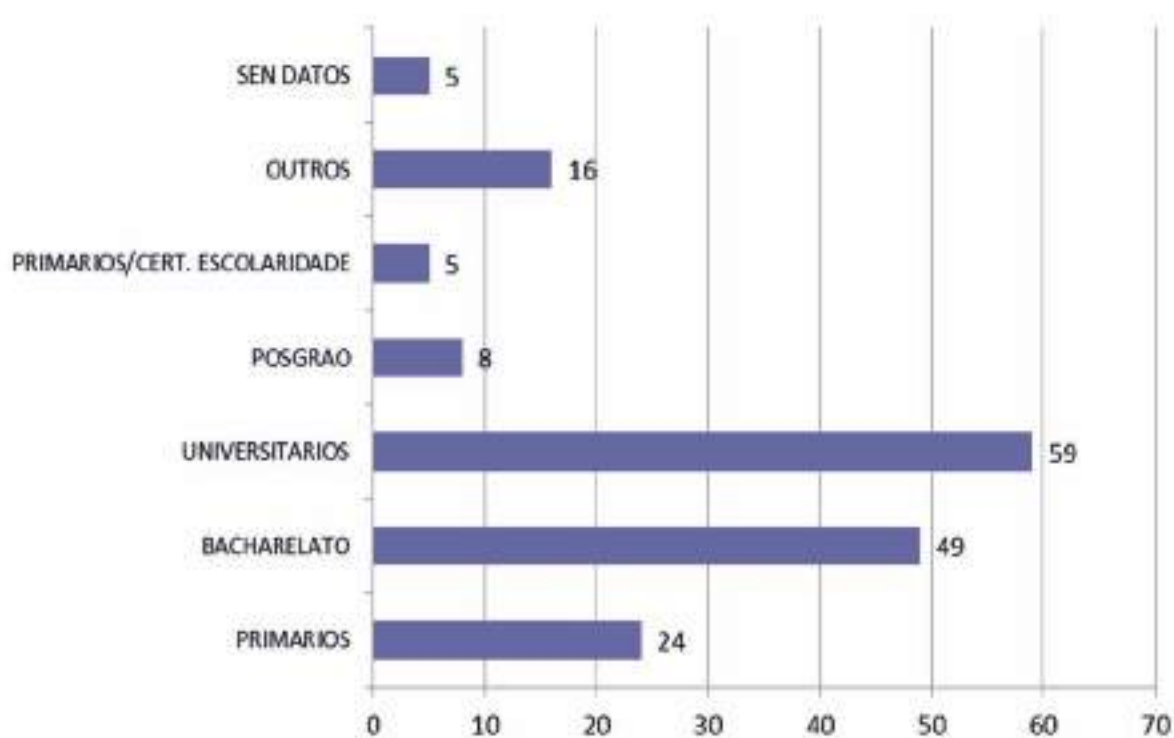
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ N° DE CONSULTAS SEGUNDO O NIVEL DE ESTUDOS DAS PERSOAS QUE AS REALIZAN

NIVEL DE ESTUDOS	N° CONSULTAS	PORCENTAXE
PRIMARIOS	24	14,46%
BACHARELATO	49	29,52%
UNIVERSITARIOS	59	35,54%
POSGRAO	8	4,82%
PRIMARIOS OU CERTIFICADO DE ESCOLARIDADE	5	3,01%
OUTROS	16	9,64%
SEN DATOS	5	3,01%
TOTAL	166	100%

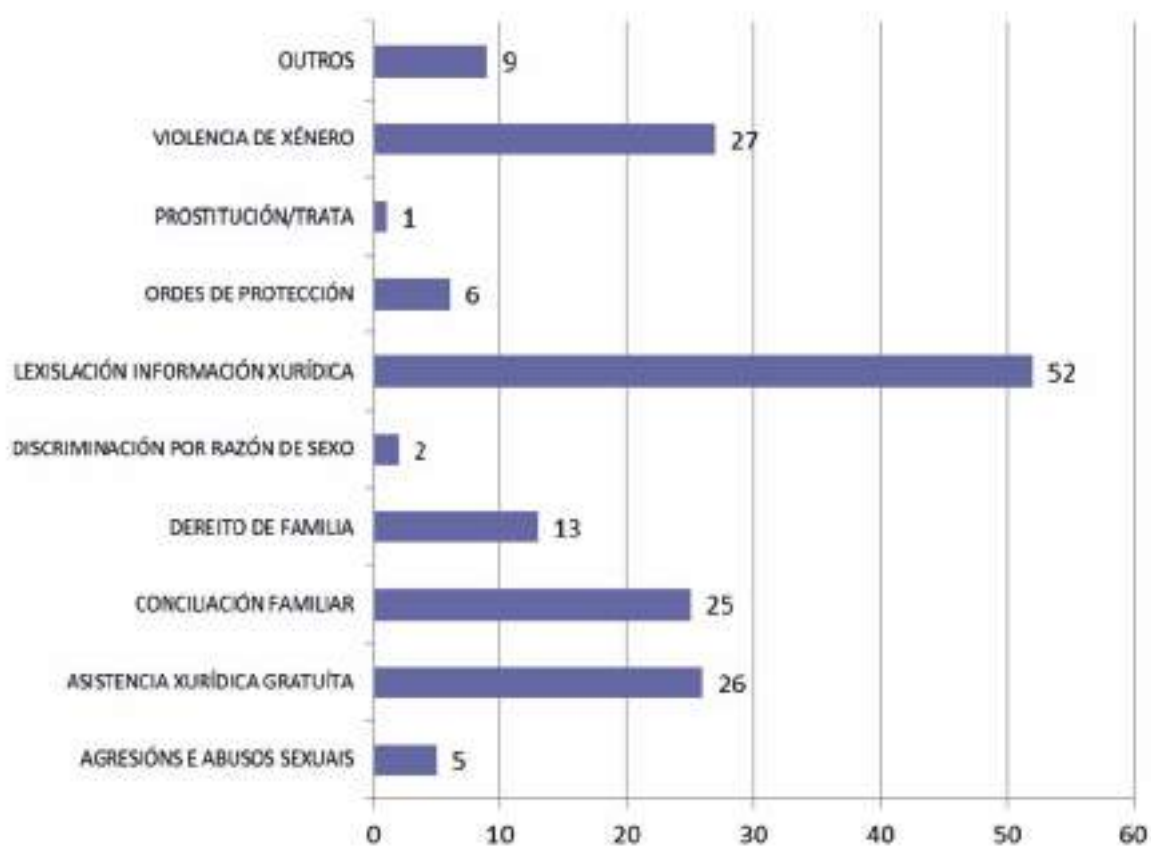
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ N° DE CONSULTAS RECIBIDAS SEGUNDO A SÚA TEMÁTICA

TEMA DA CONSULTA	Nº CONSULTAS	PORCENTAXE
AGRESIÓNS E ABUSOS SEXUAIS	5	3,01%
ASISTENCIA XURÍDICA GRATUÍTA	26	15,66%
CONCILIACIÓN FAMILIAR	25	15,06%
DEREITO DE FAMILIA	13	7,83%
DISCRIMINACIÓN POR RAZÓN DE SEXO	2	1,20%
LEXISLACIÓN E INFORMACIÓN XURÍDICA	52	31,33%
ORDES DE PROTECCIÓN/AFASTAMENTO	6	3,61%
PROSTITUCIÓN/TRATA	1	0,60%
VIOLENCIA DE XÉNERO	27	16,27%
OUTROS	9	5,42%
TOTAL	166	100,00%

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

❑ **Servizo de atención 24 horas**

Teléfono 900 400 273 de información ás mulleres

O Teléfono da Muller é un servizo gratuíto, anónimo, que funciona as 24 horas do día e ten cobertura para toda a Comunidade Autónoma. Está atendido por un equipo multidisciplinar, coordinado cos diferentes profesionais de toda Galicia, de forma que calquera muller poida facer unha consulta, tanto en horario laborable como en horario nocturno e en días non laborables ao longo de todo ano.

Desde o Teléfono da Muller infórmase e asesórase sobre cuestións relacionadas coas seguintes materias:

- Violencia de xénero: Malos tratos, vexacións, ameazas, agresións sexuais,
- Acoso sexual.
- Servizos sociais, casas de acollida, centros de información ás mulleres, programas para mulleres desfavorecidas, policía especializada, gabinetes de orientación, centros de planificación ...
- Separacións, divorcios, abandonos do fogar, sentencias incumpridas.
- Cursos ocupacionais, oposicións, bolsas de emprego, creación de empresas.
- Educación pola igualdade, materiais non sexistas, publicidade discriminatoria.
- Apoio ó asociacionismo, xornadas, seminarios, subvencións a asociacións, publicacións.

O Teléfono 900 400 273 de información ás mulleres réxese polas seguintes pautas de actuación: Anonimato e confidencialidade, gratuidade do servizo.

- **Total chamadas ao teléfono da muller: 900 400 273 no ano 2012: 4.542**

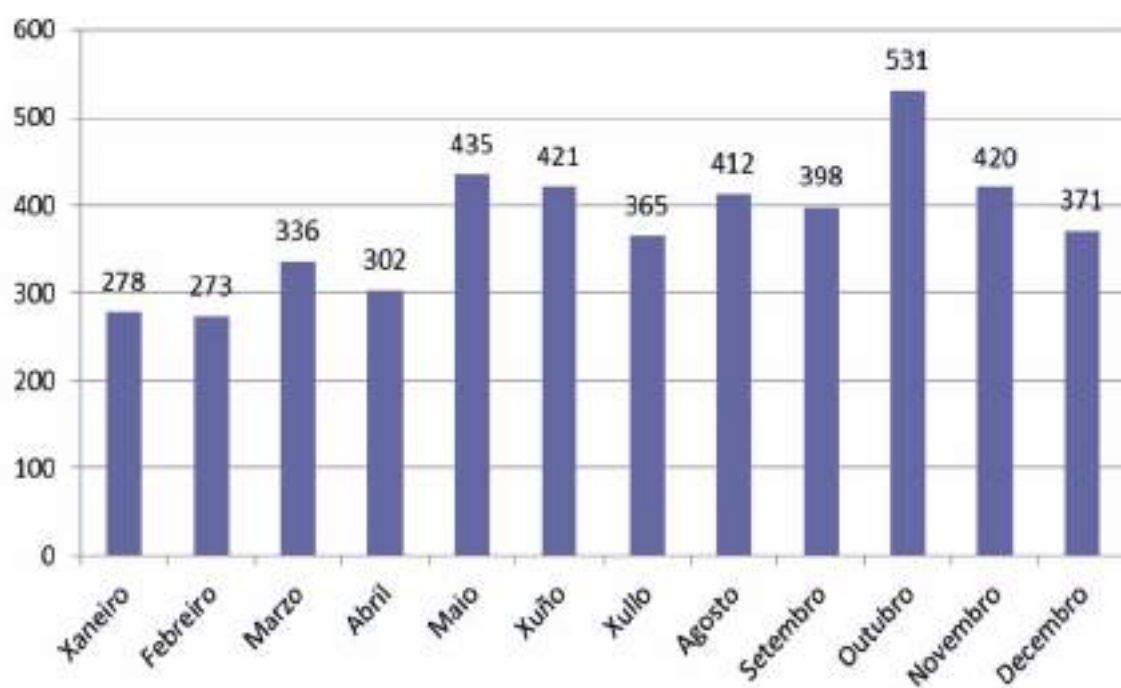
TOTAL CHAMADAS	
Ano 2011	Ano 2012
4.490	4.542

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ Total de chamadas por mes no ano 2012

CHAMADAS POR MES	Nº	%
Xaneiro	278	6,12%
Febreiro	273	6,01%
Marzo	336	7,40%
Abril	302	6,65%
Maio	435	9,58%
Xuño	421	9,27%
Xullo	365	8,04%
Agosto	412	9,07%
Setembro	398	8,76%
Outubro	531	11,69%
Novembro	420	9,25%
Decembro	371	8,17%
TOTAL	4.542	100%

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ Procedencia das consultas por provincia 2012

CHAMADAS RECIBIDAS NO 900 400 273					
A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Resto de España	Sen clasificar
3.145	301	144	759	17	176
69,24%	6,63%	3,17%	16,71%	0,37%	3,87%
Total:4.542 chamadas					

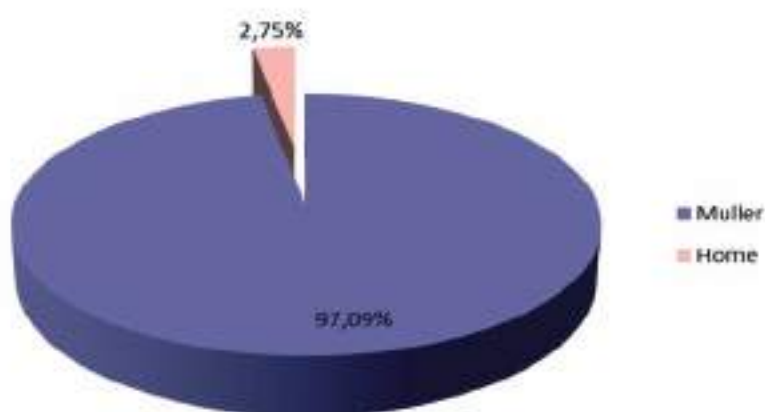
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ Sexo das persoas usuarias 2012

SEXO	Nº	%
Muller	4.410	97,09%
Home	125	2,75%
Sen clasificar	7	0,15%
TOTAL	4.542	100%

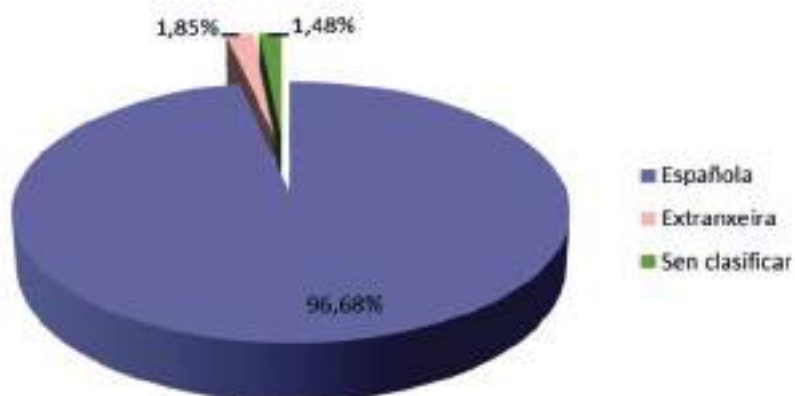
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ Nacionalidade das persoas usuarias 2012

Nacionalidade	nº	%
Españolas	4.391	96,68%
Estranxeiras	84	1,85%
Sen clasificar	67	1,48%
TOTAL	4.542	100%

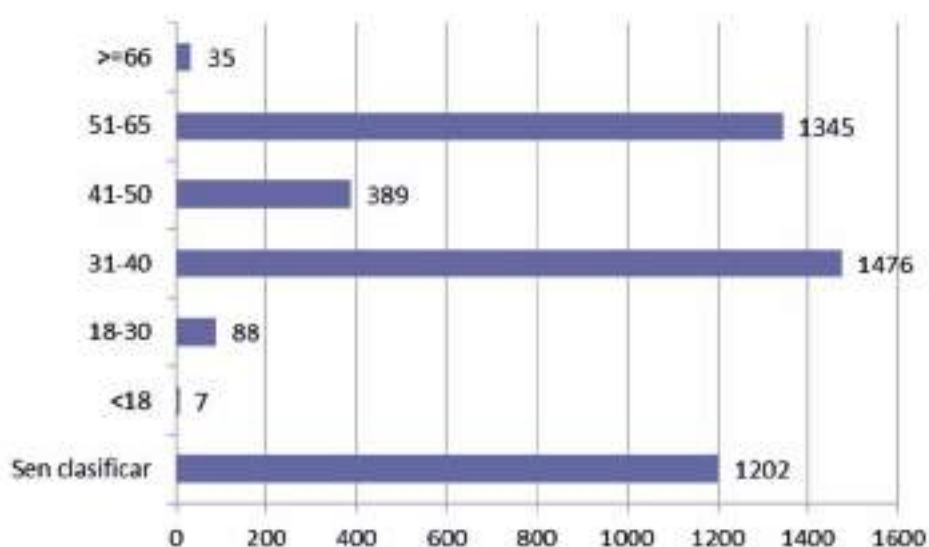
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ Idade das persoas usuarias 2012

IDADE	nº	%
< 18	7	0,15%
18-30	88	1,94%
31-40	1.476	32,50%
41-50	389	8,56%
51-65	1.345	29,61%
≥ 66	35	0,77%
Sen clasificar	1.202	26,46%
Total	4.542	100%

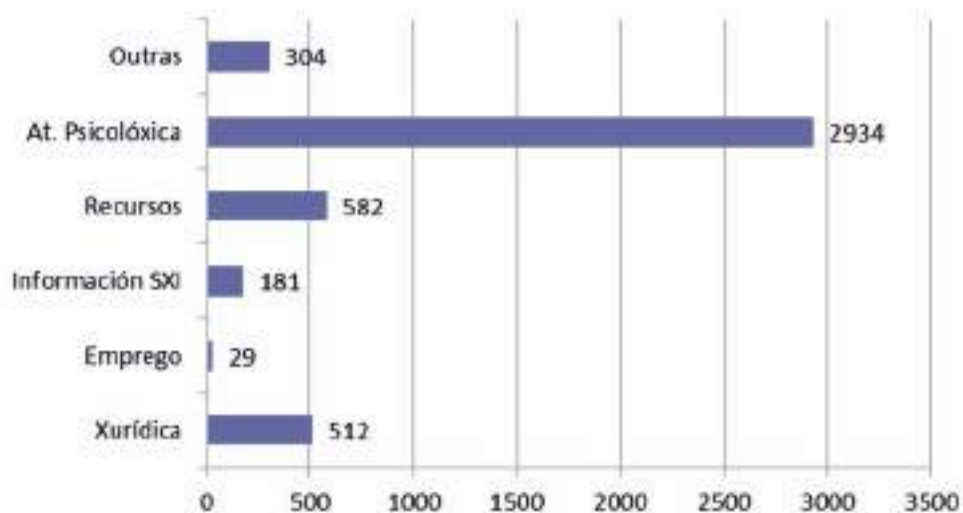
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ Tipo de información consultada 2012

TIPO DE INFORMACIÓN CONSULTADA	Nº	%
Xurídica	512	11,27%
Emprego	29	0,64%
Recursos	181	3,99%
Información da SXI	582	12,81%
Atención psicolóxica	2934	64,60%
Outras	304	6,69%
Total	4.542	100%

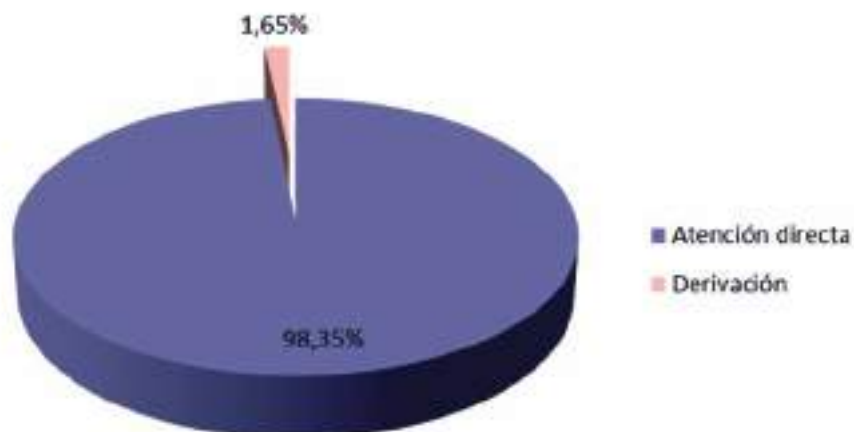
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ Resolución da demanda 2012

Resolución da demanda	Nº	%
Derivación cara outros servizo	4467	98,35%
Atención directa	75	1,65%
TOTAL	4.542	100%

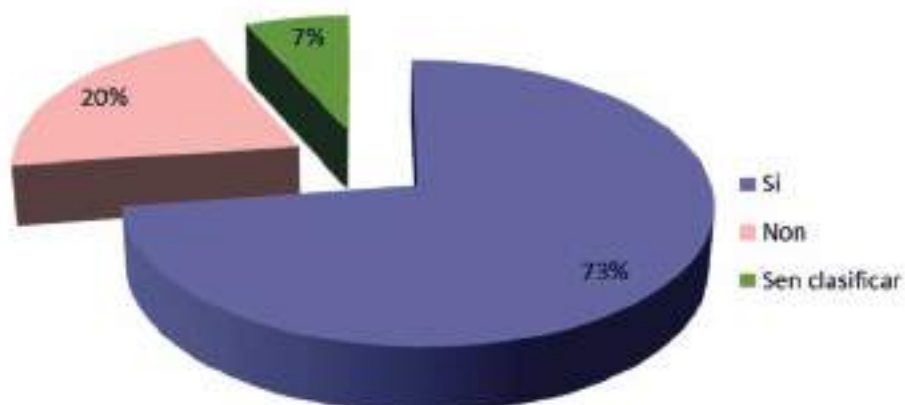
Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

▪ **Reincidencia no uso do servizo (chamou en anteriores ocasións)**

Resolución da demanda	Nº	%
Si	3303	72,72%
Non	937	20,63%
Sen clasificar	302	6,65%
TOTAL	4.542	100%

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

□ **Punto de Coordinación das Ordes de Protección de Galicia**

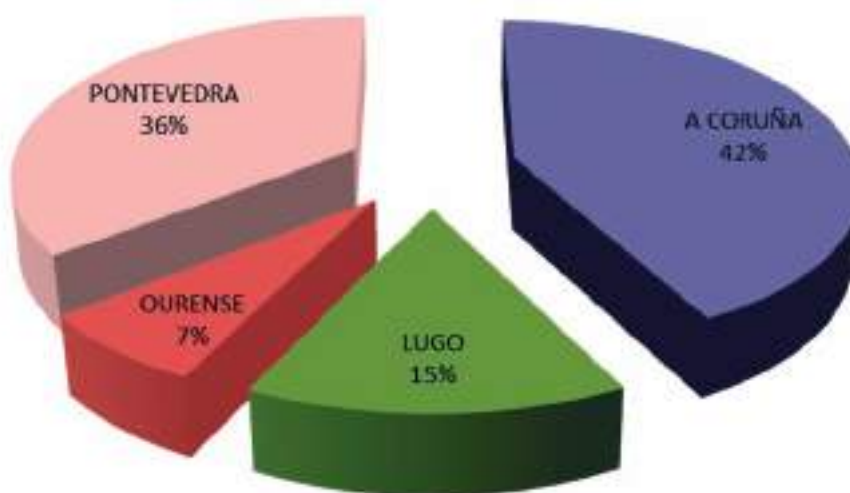
En Galicia estableceuse no ano 2004 o Punto de Coordinación de Ordes de Protección (PCOP). Está adscrito á **Secretaría Xeral da Igualdade**, e leva a cabo o seguimento das ordes de protección das mulleres vítimas de violencia, realizando as xestións oportunas ante as diferentes administracións para facilitarlles o acceso aos recursos existentes e ofrecerlles un marco integral de protección.

Desde o momento en que o PCOP recibe desde os xulgados as copias das ordes de protección ou medidas cautelares dictadas, inicia un contacto coa beneficiaria a fin de informala do procedemento que se vai seguir, os recursos de que dispón e a comprobación de que a dita OP se cumpre correctamente. No suposto de que existan quebrantamentos, se lle informa á muller da canle a seguir para interpoñer a correspondente denuncia. A usuaria é informada tamén, se así o desexa, doutros trámites xudiciais como pode ser a separación ou o divorcio, custodia de fillos/fillas, etc. Polo tanto, unha vez recibida a orde de protección, iniciase o contacto coa vítima

para, coñecendo a súa situación persoal e as súas propias necesidades, informala dos recursos asistenciais e de protección social existentes aos que ten dereito e pode solicitar.

Nº DE OP E OUTRAS MEDIDAS CAUTELARES RECIBIDAS NO PCOP			
PROVINCIA	2010	2011	2012
A Coruña	561	490	483
Lugo	214	226	169
Ourense	180	143	91
Pontevedra	476	489	406
TOTAL	1.431	1.348	1.149

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

□ Puntos de Encontro Familiar

Na Comunidade Autónoma de Galicia existen actualmente sete puntos de encontro de titularidade pública situados nas cidades de Ferrol, A Coruña, Santiago de Compostela, Lugo, Ourense, Pontevedra e Vigo.

Os puntos de encontro familiar de Galicia están regulados polo Decreto 9/2009, do 15 de xaneiro, polo que se regulan os puntos de encontro familiar de Galicia.

Son servizos que posúen un carácter multidisciplinar e están integrados por expertos e expertas en intervención psico-familiar, dereito de familia e mediación familiar.

O acceso aos puntos de encontro faise por derivación dun órgano xudicial ou do órgano administrativo competente en materia de servizos sociais nos supostos de menores nos que a Comunidade Autónoma de Galicia teña asumida a tutela ou garda, e os principais tipos de intervención que realizan son: intercambio das/dos menores; visitas tuteladas, naqueles casos nos que as visitas teñan que estar supervisadas por unha persoa do centro; ou visitas sen supervisión, nos casos nos que non existe posibilidade de que a visita se desenvolva noutro lugar o centro poñerá ao servizo das familias as súas instalacións.

Nas súas intervencións os puntos de encontro actúan sempre atendendo aos seguintes principios: interese das e dos menores; voluntariedade; imparcialidade; neutralidade; confidencialidade; non inxerencia; subsidiariedade e temporalidade.

No ano 2012 foron atendidos máis de 1200 casos (415 por motivo de violencia de xénero) segundo o seguinte detalle:

EXPEDIENTES	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Vigo	Ferrol	Santiago	TOTAL
Novos	33	39	43	64	54	52	47	332
Pechados	48	33	39	67	82	45	38	352
Permanecen abertos	190	131	85	161	200	147	181	1095
Por violencia de xénero	53	57	62	44	79	34	86	415

Fonte: Consellería de Traballo e Benestar. Xunta de Galicia

PERSONAS USUARIAS	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Vigo	Ferrol	Santiago	TOTAL
Menores	252	178	258	196	266	186	301	1637
P. adultas	Homes	245	155	245	309	149	290	1650
	Mulleres	269	147	235	241	180	329	1605
TOTAL	766	480	738	657	816	515	920	4892

Fonte: Consellería de Traballo e Benestar. Xunta de Galicia

TIPOS DE INTERVENCIÓN	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Vigo	Ferrol	Santiago	TOTAL
Intercambios	3847	1274	3922	5656	8781	4374	1869	29723
Visitas tuteladas	96	423	639	1153	1094	282	293	3980
Visitas sen supervisar	656	195	252	202	129	502	694	2630
TOTAL	4599	1892	4813	7011	10004	5158	2856	36333

Fonte: Consellería de Traballo e Benestar. Xunta de Galicia

Na actualidade estase a tramitar un novo decreto regulador dos puntos de encontro familiar de Galicia que substituirá o actual.

As modificacións máis importantes que se introducen son as que afectan á competencia na derivación dos casos: será a autoridade competente en materia de

familia, e non os xulgados ou os servizos sociais, quen controle a derivación dos casos aos puntos de encontro; poñerase en marcha un protocolo de derivación que será responsabilidade da autoridade competente en materia de familia, que é e quen financia o servizo, co que se controlará o acceso e permanencia nos puntos de encontro; farase un control técnico sobre o recurso, xestionaranse listas de agarda no caso de seren necesarias, e intentarase axilizar o cese no emprego do recurso naqueles casos non produtivos ou enquistados.

As modificacións realízanse fundamentalmente co obxectivo de ter dende a Xunta de Galicia o control sobre o acceso e o cese da utilización dos puntos de encontro familiar.

Gabinetes de Orientación Familiar (GOF)

Os gabinetes de orientación (GOF) constitúense como un recurso público de carácter multidisciplinar para a atención de conflitos familiares e coa finalidade de servir como un instrumento eficaz na protección da familia de acordo coas competencias atribuídas á Dirección Xeral de Familia e Inclusión.

Como recurso encamiñado a facilitar unha dinámica familiar positiva, a solución de problemas e a toma de decisións, así como a potenciar e desenvolver os recursos familiares, os Gabinetes de orientación familiar abordaran os problemas que poidan xurdir na familia e por extensión nos membros que a compoñen, prestándolles especial atención ao interese superior e á vulnerabilidade das e dos menores, e atendendo nomeadamente:

- a) As crises do ciclo vital da familia.
- b) As situacións de conflito.
- c) A viabilidade adaptativa do grupo familiar: apoio, protección e desenvolvemento.

Por outra banda, os GOF constitúen un dispositivo en estreito contacto cos equipos de atención ao menor, colaborando con eles na atención ás familias de menores susceptibles de ser sometidos a medidas de protección.

Estes gabinetes, dependentes das xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar, están integrados por especialistas en traballo social, dereito e psicoloxía. Entre os seus obxectivos destácanse:

- Informar e asesorar tecnicamente ás familias sobre as problemáticas sociais, psicológicas e xurídicas nas que se puidesen atopar.
- Proporcionar ás familias o acceso a recursos axeitados para o desenvolvemento de canles normalizados de convivencia.
- Dotar as familias das habilidades necesarias para afrontar as súas necesidades.
- Evitar a instrumentalización das/os fillas/os, ante as diferentes situacións de conflitividade.
- Fomentar o mantemento da cooperación parental como protectora da imaxe que as/os fillas/os teñen dos seus proxenitores.
- Informar, asesorar e prestar asistencia psicolóxica ás mulleres, particularmente a aquelas que se atopen inmersas en procesos de conflitividade familiar.

Os niveis de atención dos Gabinetes de orientación familiar, segundo a Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia, son os que a continuación se relacionan:

- a) Informativo, facilitándolles ás familias a información necesaria para favorecer unha mellor comprensión do medio e dos recursos dispoñibles.
- b) Educativo e formativo, proporcionándolles ás familias os medios necesarios para o desenvolvemento integral das súas funcións e das súas habilidades, fortalecendo os vínculos do sistema familiar e facilitando que a dinámica individual e familiar sexa creativa, eficaz e enriquecedora.
- c) Preventivo, de preparación perante as distintas etapas ou situacións polas que pasan as familias no seu ciclo vital.
- d) Axuda persoal e emocional, ofrecendo atención e acompañamento en calquera momento da vida e, en especial, nos momentos de crises provocadas por desgrazas inesperadas, tanto formal a través da terapia familiar coma informal a través das redes de axuda mutua ou grupos de apoio familiar.
- e) Orientación, acompañando as familias, ofrecendo asesoramento para a toma de decisións, a resolución de conflitos e a mobilización dos recursos propios e do contorno, así como no proceso de planificación de apoios.

f) Terapia e tratamento co fin de superar os dinamismos disfuncionais das familias, facendo posible o seu progreso e a súa adaptación.

Para o seguimento do programa, a Dirección Xeral de Familia e Inclusión implementou unha aplicación informática que posibilita dispoñer en todo momento dos datos actualizados dos distintos Gabinetes.

GOF/ Seguimento anual 2012:

	A Coruña	Lugo	Ourense	Vigo
DEMANDAS				
Recibidas	254	146	223	266
Reorientadas	1	3	3	
Atendidas	253	143	220	266
TIPOLOXÍA DEMANDAS ATENDIDAS				
Conflito por ruptura de convivencia	75	32	154	88
Crise na parella	40	26	25	27
Crise materno ou paterno-filial	100	52	31	104
Crise familia extensa	14	10	5	14
Crise mixta	13	16	2	12
Outra	12	19	8	29
DEMANDANTES DE ATENCIÓN				
Mulleres	179	138	182	197
Homes	70	82	109	126
Parellas	40	27	29	89
Grupos familiares	35	24	31	88

□ **Creación de oficinas de atención ás vítimas dos delitos**

En relación coa previsión do artigo 54, mediante a Resolución do 15 de setembro de 2008, da Dirección Xeral de Xustiza, constituíronse os servizos comúns de atención á cidadanía e asistencia á vítima, dependentes dos decanatos das cidades de Ferrol, Lugo, Ourense, Santiago de Compostela e Vigo.

Estes servizos prestan atención á cidadanía e ás vítimas, incluíndo os delitos en materia de violencia de xénero, desenvolvendo a súa actividade baixo os principios de transparencia, información e atención axeitada, nas sete cidades galegas citadas.

04 Disposicións adicionais

Primeira: Modificación da Lei 4/2001, do 31 de maio, reguladora da mediación familiar.

Segunda: Acordos interinstitucionais e instrumentos de colaboración.

Terceira: Competencias en materia de violencia de xénero da Policía de Galicia.

Cuarta: Información ao Parlamento de Galicia

Quinta: Creación do Consello Galego das Mulleres.

Sexta: Creación do Observatorio galego da violencia de xénero.

Sétima: Creación da Comisión Interdepartamental de igualdade.

Oitava: Informes sobre o grao de desenvolvemento e repercusión económica desta Lei.

Novena: Modificación da Lei 9/1991, do 2 de outubro, galega de medidas básicas para a inserción social

Décima: dotación orzamentaria.

□ Acordos interinstitucionais e instrumentos de colaboración.

Convenio de colaboración entre o Ministerio de Igualdade, e a Comunidade Autónoma de Galicia, a través da Secretaría Xeral da Igualdade, para a prestación do servizo telefónico 016 de información e asesoramento a mulleres vítimas de violencia de xénero.

Con data 9 de novembro de 2012 o **Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade** e a Comunidade Autónoma de Galicia, a través da **Secretaría Xeral da Igualdade**, asinaron un convenio de colaboración, para a prestación do servizo telefónico de información e de asesoramento xurídico ás mulleres vítimas de violencia de xénero.

En base a este convenio o Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade garantirá a derivación automática daquelas chamadas realizadas ao teléfono 016 dende o ámbito territorial da Comunidade Autónoma de Galicia ao teléfono 900 400 273, co fin de asegurar a prestación do servizo público de atención e asesoramento a mulleres vítimas de violencia de xénero, calquera que sexa a información requirida, poñendo en todo caso en coñecemento da persoa usuaria o número ao que se deriva a chamada. Se a chamada precisa atención de emerxencia a derivación automática realizarase ao teléfono 112 de emerxencia autonómico

As chamadas recibidas polo servizo telefónico da Comunidade Autónoma de Galicia realizadas por persoas que soliciten asesoramento xurídico especializado, poderán ser derivadas ao servizo telefónico 016 para a súa atención polo Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade

Así mesmo, a Comunidade Autónoma de Galicia poderá derivar calquera chamada relativa á violencia de xénero ao servizo telefónico 016, para garantir a correcta atención da chamada.

O Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade garantirá a difusión do servizo telefónico autonómico facendo constar, xunto ao servizo telefónico 016, o servizo telefónico 900 400 273 da Comunidade Autónoma de Galicia nas campañas que se leven a cabo en medios publicitarios gráficos (prensa escrita, revistas, folletos...) e exteriores no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia, sen prexuízo de que en cada unha das campañas publicitarias a realizar por parte do Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade, se acorden coa Comunidade Autónoma de Galicia os termos da difusión.

Este convenio ten vixencia dende a data da súa sinatura ata o 31 de decembro de 2012, entendéndose tacitamente prorrogada a súa vixencia por anos naturais, salvo denuncia expresa dalgunha das partes.

Protocolo de colaboración entre a Secretaría Xeral da Igualdade e a Federación Galega de Municipios e Provincias (Fegamp), para establecer unha Rede de entidades locais en contra da violencia de xénero e realizar outras accións de sensibilización social en contra da violencia de xénero

Con data 12 de setembro de 2012 a **Secretaría Xeral da Igualdade** e a **Federación Galega de Municipios e Provincias (Fegamp)** asinaron un protocolo de colaboración co obxecto de promover unha rede de entidades locais en contra da violencia de xénero, que se configurará como un instrumento que permita conseguir o rexeitamento social e institucional da violencia de xénero, sensibilizando á poboación e conseguindo a súa implicación e compromiso real contra esta lacra, fomentando ao mesmo tempo modelos alternativos de convivencia baseados no respecto e na igualdade.

A rede de entidades locais contra a violencia de xénero e a Secretaría Xeral da Igualdade colaborarán na consecución dos seguintes obxectivos:

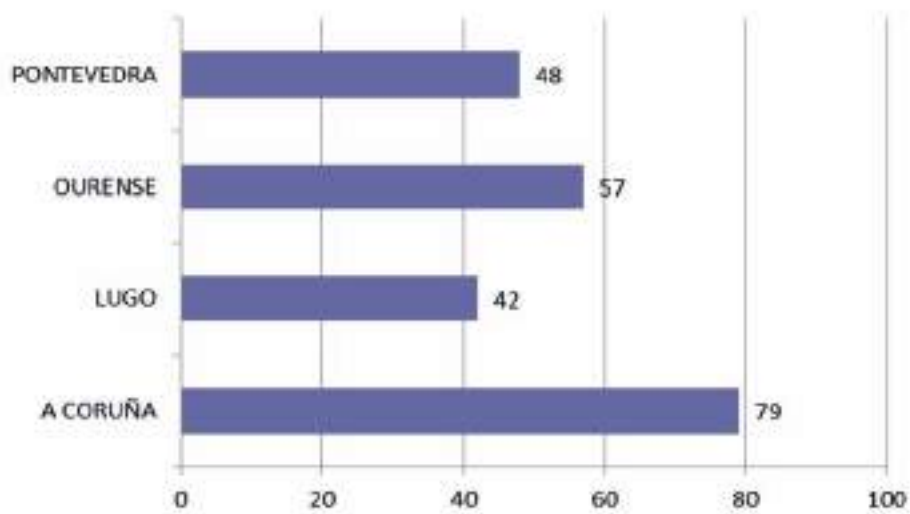
- Promover e apoiar proxectos de prevención da violencia de xénero e detección precoz de situacións de risco.
- Mobilizar e implicar a toda a sociedade na loita contra a violencia de xénero, fomentando unha actitude crítica, solidaria e comprometida fronte a situacións de maltrato.
- Fomentar o trato igualitario entre mulleres e homes
- Consegur a tolerancia cero coas persoas agresoras

No marco deste protocolo dende a Secretaría Xeral da Igualdade ofertáronse varias actividades ás entidades locais, a desenvolver no último trimestre do ano 2012:

- Cursos de autoprotección para que as vítimas de violencia de xénero adquiran destrezas e a habilidade necesaria para xestionar positivamente as situacións de risco e, consecuentemente, teñan unha percepción de maior seguridade persoal. As sesións serán impartidas por axentes especialistas, que desempeñan o seu traballo en unidades policiais vinculadas a esta problemática e en tarefas de custodia das mulleres con ordes de protección.
- Obradoiros de terapia ocupacional a través das artes plásticas, dirixida a menores expostos a situacións de violencia de xénero.
- Un espectáculo musico-pedagóxico, “Hei estar vixiándote”, que analiza os roles de xenéro que reproducen as cancións de amor.
- A exposición gráfica Cartas de Amor, composta por ilustracións gráficas de diferentes artistas sobre a violencia de xénero e a mocidade.

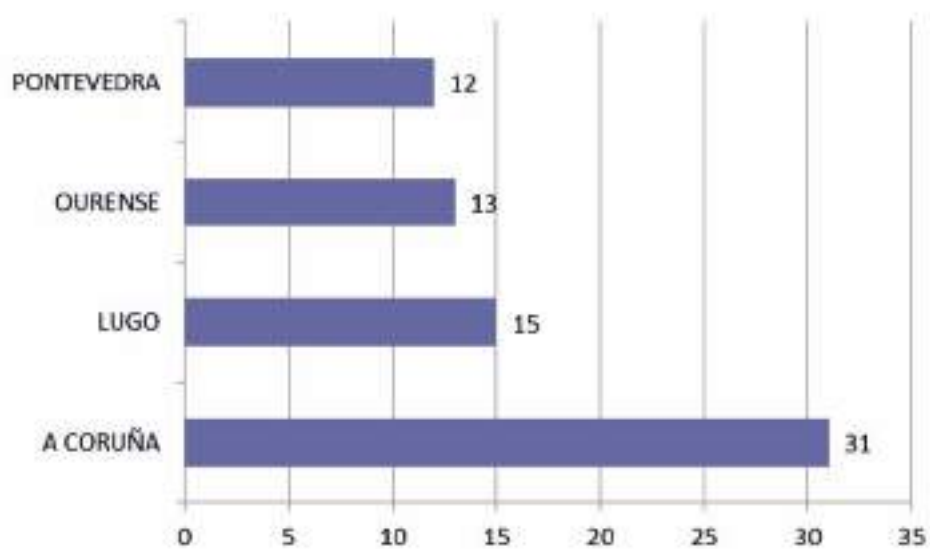
SOLICITUDES RECIBIDAS	
Provincia	nº solicitudes
A CORUÑA	79
LUGO	42
OURENSE	57
PONTEVEDRA	48
TOTAL	226

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

Provincia	CONCESIÓN POR PROVINCIA				TOTAL
	Cursos autoprotección	Espectáculo músico-pedagógico	Obradoiros menores	Exposición Cartas de amor	
A CORUÑA	7	9	8	7	31
LUGO	1	4	6	4	15
OURENSE	1	4	3	5	13
PONTEVEDRA	2	3	3	4	12
TOTAL	11	20	20	20	71

Fonte: Secretaría Xeral da Igualdade. Xunta de Galicia

Acordo de colaboración entre a Secretaría Xeral da Igualdade e a Confederación de Empresarios/as de Galicia, para a distribución de material informativo e de sensibilización en prol da eliminación da violencia de xénero.

Con data 10 de outubro de 2012 a **Secretaría Xeral da Igualdade** e a **Confederación de Empresarios/as de Galicia**, asinaron este acordo de colaboración co obxecto de garantir unha axeitada distribución e difusión do material informativo e de sensibilización a prol da eliminación da violencia de xénero que elabore a Secretaría Xeral da Igualdade e coa finalidade de procurar a maior difusión posible de dito material, facendo especial fincapé na súa difusión entre a mocidade galega.

A Secretaría Xeral da Igualdade, a través deste acordo comprometeuse a falicitalle á CEG o material informativo e de sensibilización a prol da eliminación da violencia de xénero que elabore.

Pola súa banda, a Confederación de Empresarios/as de Galicia, como organización empresarial intersectorial máis representativa no ámbito de Galicia, actúa como órganos de coordinación, representación, xestión e fomento dos seus intereses xerais e comúns de carácter empresarial ante a sociedade, as administracións e as organizacións sindicais de Galicia e fomentando, a través dos seus departamentos, a mellora da competitividade do tecido empresarial galego, comprometeuse a difundir esta iniciativa entre todas as federacións e asociacións que a integran, animándoas a contribuír á sensibilización social no rexeitamento conxunto da violencia de xénero, colocando o material facilitado pola Secretaría Xeral da Igualdade nun lugar visible das empresas e locais que decidan participar nesta iniciativa.

No marco deste acordo de colaboración no ano 2012 a CEG colaborou coa Secretaría Xeral da Igualdade na distribución e difusión do seguinte material:

- Carteis da campaña do 18 de outubro, Día internacional contra a trata de persoas.
- Pousavazos coa antedita campaña do Día internacional contra a trata de persoas.
- Carteis da campaña do 25 de novembro, Día internacional contra a violencia de xénero.

- Tríptico “*¿Que facer fronte á violencia de xénero?*”.
- Tríptico “*Asistencia xurídica gratuíta e violencia de xénero*”.

Convocatoria de subvencións destinadas ás entidades locais de Galicia dirixidas á promoción da igualdade.

A **Secretaría Xeral da Igualdade** convocou estas axudas a través da Resolución do 4 de xaneiro de 2012 (DOG nº 7, do 11 de xaneiro), coa finalidade de apoiar e consolidar as actuacións levadas a cabo desde as administracións locais en materia de igualdade, conciliación e de prevención e eliminación da violencia de xénero, actuacións que pola proximidade á cidadanía e o coñecemento da situación específica de mulleres e homes poden resultar particularmente axeitadas para a consecución dos devanditos obxectivos.

As actuacións subvencionadas encádranse dentro dos seguintes programas:

- **Programa de promoción da igualdade entre mulleres e homes e de prevención e tratamento integral da violencia de xénero.**
- Programa de fomento da conciliación
- Programa de apoio aos centros de información ás mulleres (CIM)

As actuacións da liña de prevención e tratamento integral da violencia de xénero debían vincularse a algunha das seguintes áreas:

a) Consolidación e establecemento de estruturas de coordinación e cooperación entre os distintos ámbitos políticos e profesionais dirixidas á eficaz prevención, detección e intervención na loita contra a violencia de xénero e protección das mulleres vítimas, das súas fillas e fillos e das persoas delas dependentes.

b) Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade.

c) Intervención de carácter integral coas mulleres vítimas de violencia de xénero, coas súas fillas e fillos, así como coas persoas delas dependentes, procurando a recuperación da súa identidade e autonomía e a restauración dos seus proxectos vitais.

d) Actuacións dirixidas á loita contra a explotación sexual en xeral e a prostitución en particular; propostas de acción e coordinación entre todos os axentes sociais.

Nos programas con actuacións en materia de prevención e tratamento integral da violencia de xénero resultaron beneficiarias un total de **38 entidades locais**, cun importe de **98.635 €**

Na táboa que se atopa a continuación, podemos observar as actuacións da liña de prevención e tratamento integral da violencia de xénero que se levaron a cabo nos distintos concellos, así coma o seu orzamento.

ENTIDADE LOCAL	ÁREA DE ACTUACIÓN	ORZAMENTO
Concello da Baña	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	1.337 €
Concello da Coruña	Consolidación e establecemento de estruturas de coordinación e cooperación	1.490 €
Concello da Estrada	Consolidación e establecemento de estruturas de coordinación e cooperación	1.200 €
Concello da Guarda	Intervención de carácter integral coas mulleres vítimas de violencia de xénero	3.594 €
Concello da Laracha	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	3.200 €
Concello de Arteixo	Consolidación e establecemento de estruturas de coordinación e cooperación	2.450 €
Concello de Avión	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	1.925 €
Concello de Boimorto	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	1.404 €
Concello de Cabanas	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	1.920 €
Concello de Caldas de Reis	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	1.912 €
Concello de Camariñas	Consolidación e establecemento de estruturas de coordinación e cooperación	2.694 €
Concello de Cambre	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	4.347 €
Concello de Cangas	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	4.140 €
Concello de Castrelo de Miño	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	394 €
Concello de Cee	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	4.716 €

ENTIDADE LOCAL	ÁREA DE ACTUACIÓN	ORZAMENTO
Concello de Coirós	Intervención de carácter integral coas mulleres vítimas de violencia de xénero	3.720 €
Concello de Corcubión	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	1.056 €
Concello de Cortegada	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	1.135 €
Concello de Curtis	Intervención de carácter integral coas mulleres vítimas de violencia de xénero	3.380 €
Concello de Dodro	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	6.000 €
Concello de Lalín	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	6.160 €
Concello de Malpica de Bergantiños	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	2.872 €
Concello de Marín	Intervención de carácter integral coas mulleres vítimas de violencia de xénero	6.000 €
Concello de Meis	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	92 €
Concello de Monforte de Lemos	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	1.168 €
Concello de Moraña	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	1.054 €
Concello de Narón	Intervención de carácter integral coas mulleres vítimas de violencia de xénero	2.890 €
Concello de Nigrán	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	1.339 €
Concello de Oroso	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	3.463 €
Concello de Ourense	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	4.800 €
Concello de Poio	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	658 €
Concello de Ponte Caldelas	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	2.652 €
Concello de Portomarín	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	1.462 €
Concello de Ribeira	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	920 €
Concello de Soutomaior	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	2.017 €
Concello de Trazo	Prevención, sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero na sociedade	1.725 €
Concello de Vigo	Intervención de carácter integral coas mulleres vítimas de violencia de xénero	4.000 €
Concello de Vilagarcía de Arousa	Intervención de carácter integral coas mulleres vítimas de violencia de xénero	3.348 €

Protocolo de actuación institucional sobre adopción de medidas de prevención, investigación e tratamento ás mulleres vítimas de trata con fins de explotación sexual.

O artigo 29.3 de Lei 7/2004, do 16 de xullo, galega para a igualdade de mulleres e homes recolle a obriga da Xunta de Galicia na loita contra o tráfico de mulleres, nenas e nenos que teña como finalidade fundamental a súa explotación sexual no territorio da nosa comunidade autónoma, establecendo que esa loita deberá realizarse a través dunha intervención integral que permita a prevención, detección, atención e, se é o caso, integración das mulleres vítimas do tráfico de explotación sexual.

No ano 2012, como consecuencia dos cambios lexislativos operados pola reforma da Lei Orgánica de Estranxeiría como do Código Penal procedeuse a unha revisión do Protocolo de actuación institucional sobre adopción de medidas de prevención, investigación e tratamento ás mulleres vítimas de trata con fins de explotación sexual, asinado en xaneiro de 2010, entre a Fiscalía Superior de Galicia e a Xunta de Galicia, para así adaptalo ás modificacións sinaladas, e seguiuase incidindo na súa aplicación.

A través deste protocolo perséguese modificar a situación existente, na que a maioría das causas contra redes de explotación sexual “acababan arquivadas”, incluso antes de chegar a xuízo, pola imposibilidade de conseguir testemuñas e formalizar a denuncia.

O Protocolo tenta axilizar a aplicación dos beneficios de protección recollidos na lexislación vixente, entre os que destaca a posibilidade de conceder permiso de residencia a aquelas mulleres que denuncien ás mafias que as explotan, para que manteñan o seu testemuño ata o fin do proceso penal, tentando facilitar a colaboración das vítimas de trata coa xustiza.

Por parte da Xunta de Galicia, a través da Secretaría xeral da Igualdade, ponse a disposición das vítimas, unha vez son identificadas, ben por vontade propia ou pola intervención policial nun local, como vítimas dun delito de trata de seres humanos, un aloxamento que garanta o exercicio do dereito ao período de reflexión, para elas e para as súas fillas e fillos menores de idade, así como asistencia psicolóxica, médica e xurídica gratuíta.

Na **Secretaría Xeral da Igualdade**, e no marco deste Protocolo, no ano 2012 continuouse coa colaboración con organizacións sen ánimo de lucro para o desenvolvemento das diversas actuacións de prevención e asistencia ás vítimas de trata, así como a tarefa de coordinación de todos os servizos e programas dispoñibles para a atención das vítimas.

Proxecto ITÍNERIS. Protección dos dereitos das persoas migrantes contra a explotación, de Brasil cara á Unión Europea: 2010-2013

No Proxecto internacional *Itíneris*, iniciado en 2010 e que ten unha duración de 30 meses (rematará en novembro de 2013), participan Galicia, Portugal e Brasil, xunto co ICMPD (International Centre for Migration Policy Development), con sede en Viena, Austria, e que actúa como xefe de filas do Proxecto. O proxecto ten como obxectivo principal afrontar a trata de seres humanos en orixe, neste caso en Brasil, e establecer actuacións coordinadas para protexer os dereitos das persoas inmigrantes en Galicia e Portugal, fundamentalmente no referente a situacións de explotación sexual e da trata.

A participación en *Itíneris* é de gran interese para Galicia por varias razóns:

Brasil é un país dinámico, con profundas raíces culturais con Europa, moi particularmente con Portugal, por tanto tamén con Galicia. En 2008 atopábase no número 9 do ranking de países de fora da Unión Europea con maior número de cidadáns e cidadás vivindo en Europa, evidenciando ademais un gran descoñecemento por parte dos e das migrantes brasileiras sobre os seus dereitos e da opción da migración legal, o cal os fai moito mais vulnerables a situacións de explotación.

Ademais, Brasil encabeza os países de orixe das mulleres que exercen a prostitución (en moitas ocasións en situación de trata) na nosa Comunidade Autónoma, xunto con Romanía e Nixeria, segundo os datos proporcionados pola memoria de 2008 da Fiscalía Superior.

Debemos ter en conta tamén que a ONU consideran que España é utilizada como país de tránsito nun grao que se considera baixo e como país de destino nun grao alto de vítimas de trata de seres humanos (sobre todo con fins de explotación sexual),

recibindo vítimas procedentes de Colombia, República Dominicana, Nixeria, Rusia, Ucraia, Romanía, Bulgaria, Brasil, Croacia, República Checa, Polonia e outros países.

Segundo recolle o Plan Nacional contra a Trata, aprobado polo Goberno español en 2009, o aeroporto de Peinador en Vigo está considerado como un do puntos de entrada das mulleres vítimas de trata procedentes de Centroamérica e Sudamérica, que viaxan moitas veces a través de terceiros países do territorio Schengen para evitar vos directos a aeroportos españois. Brasil é o principal país de orixe, e é moi frecuente que estas vítimas fagan escala en París, para logo dirixirse aos aeroportos de Bilbao, Madrid e Peinador.

Obxectivos do proxecto

Este proxecto ten como obxectivo xeral o de protexer os dereitos das persoas migrantes, especialmente contra a trata e a explotación, proporcionándolles a esas persoas información en orixe e aumentando a capacidade, a formación e a experiencia dos actores que traballan na súa atención e asistencia, a través das seguintes liñas de traballo:

- 1.-Previr a migración irregular a través de campañas de información: Para isto proporcionaráselle apoio ao Consello de Migracións do Brasil no "saber facer" preciso para levar a cabo campañas de información pre-migración, completas e exhaustivas no que se refire á situación dos países da UE que son destinos preferentes da migración brasileira.
- 2.-Promover a capacidade das administracións nacionais para loitar contra o tráfico e a trata de persoas. En concreto, representantes dos 8 centros anti-tráfico e trata de seres humanos de Brasil, que están situados nos Estados de Acre, Bahía, Ceará, Goiás, Pará, Pernambuco, Río de Janeiro e Sao Paulo, serán formados especificamente, para que podan proporcionar correcta atención ás vítimas de tráfico e trata.

3.-Fortalecer a cooperación nacional e internacional na loita contra a trata, particularmente no que se refire ao intercambio de información e boas prácticas.

No ano 2012, no marco deste proxecto, unha delegación de Brasil, integrada por representantes dos departamentos gubernamentais implicados na loita contra a trata de seres humanos, realizou una visita de estudo a Galicia, no mes de xuño

O obxectivo da visita era o intercambio trilateral de experiencias entre Galicia, Portugal e Brasil na identificación de persoas traficadas, protocolos e sistemas de derivación.

A delegación brasileira estaba integrada por preto de 20 profesionais, procedentes da Policía federal; da Secretaría Nacional de Xustiza; da Secretaría de Xustiza dos estados de Pará, Acre, Bahía e Guarulhos; así como dos centros antitráfico de persoas de Sao Paulo, Río de Xaneiro, Ceará, Amazonas e Pernambuco. Complétase cunha representación da Comisión para a Igualdade de Xénero de Portugal e do Centro Internacional para o Desenvolvemento de Políticas Migratorias (ICMPD) , con sede en Viena (Austria), que é a entidade promotora do Proxecto Itíneris.

A axenda da estadia en Galicia, programada pola Secretaría Xeral da Igualdade, incluíu unha sesión técnica trilateral da delegación brasileira coa representación portuguesa e as entidades galegas que traballan na protección e asistencia ás mulleres vítimas de trata con fins de explotación sexual, e unha xuntanza en Vigo na que participaron as fiscalías delegadas de estranxeiría de Galicia e representantes das forzas e corpos de seguridade do Estado.

Ademáis, ao longo do ano 2012 desenvolveuse dende a secretaria xeral da Igualdade, un Estudo destinado a coñecer a realidade da trata de seres humanos en Galicia e o estado de situación, facendo especial fincapé na situación das mulleres brasileiras. O dito estudo será publicado ao longo do ano 2013.

Convenio de Colaboración entre as distintas Comunidades Autónomas para a coordinación dos seus recursos de acollida a mulleres vítimas de violencia de xénero

Durante o ano 2012 continuou a vixencia do convenio de colaboración asinado por diversas Comunidades Autónomas, tamén por Galicia, para a **coordinación dos seus recursos de acollida ás mulleres vítimas de violencia de xénero**.

Na Xunta de Galicia, xa dende a apertura do primeiro centro de acollida na Comunidade, véñense asinando cada ano convenios de colaboración con diversos concellos titulares dun recurso de acollida para a atención a mulleres vítimas de violencia de xénero, para o mantemento dos mesmos, en concreto cos concellos da Coruña, Ferrol, Culleredo, Lugo e Ourense. Todos os centros atópanse incluídos na rede autonómica de centros de atención a mulleres, e cumpren cos requisitos establecidos na Orde do 1 de abril de 1997, pola que se regulan os requisitos específicos dos centros de acollida para mulleres vítimas de malos tratos.

O obxecto deses convenios é a colaboración da Xunta de Galicia no financiamento dos gastos de persoal e gastos correntes de funcionamento dos centros de atención a mulleres vítimas de violencia de xénero, comprometéndose os concellos a manter os centros en funcionamento e a prestarlle ás mulleres vítimas un servizo integral de atención, emerxencia, apoio, acollida e recuperación. Establécese ademais a cooperación e colaboración coa Secretaría Xeral da Igualdade nas derivacións das mulleres vítimas de violencia de xénero e das súas fillas e fillos, procedentes doutras comunidades autónomas, de acordo cos protocolos e procedementos establecidos para estes efectos

Dado o carácter de recurso de protección que seguen mantendo os centros de acollida, non son infrecuentes as ocasións en que, maiormente por motivos de seguridade, pero tamén de carácter persoal ou profesional, estes centros de acollida deben realizar traslados fora da Comunidade galega, actuando tanto como receptores de vítimas ameazadas noutras partes do estado que son derivadas a Galicia como enviando a mulleres que residen nun centro en Galicia a outro fora da nosa comunidade autónoma. Neste sentido, a **coordinación institucional** amósase como unha ferramenta imprescindible para conseguir unha atención eficaz ás vítimas, evitando a

dispersión de recursos, logrando unha maior efectividade dos mesmos e contribuíndo a garantir a seguridade das mulleres.

Neste sentido, a Secretaría Xeral da Igualdade da Xunta de Galicia, de cara a garantir os dereitos que a lexislación lles outorga ás vítimas da violencia de xénero, promove e impulsa a prestación dos servizos establecidos na Lei Orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero e na Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, e considera prioritaria a atención ao funcionamento dos centros de acollida para as vítimas, funcionamento no que se debe incluír a colaboración interinstitucional e a cooperación entre **todos os servizos autonómicos das mesma natureza no Estado español**, de xeito que o traballo en rede e a articulación entre os distintos centros permita conseguir a seguridade das vítimas, e as apoie na súa recuperación psicolóxica social e laboral.

□ **Competencias en materia de violencia de xénero da Policía de Galicia**

1. Actividade policial da Unidade do Corpo Nacional de Policía Adscrita á Comunidade Autónoma de Galicia (UPA):

A unidade realizou un total de 44 actuacións co seguinte desglose:

- 4 atestados policiais
- 2 detidos
- 1 inspeccións
- 5 identificacións persoais
- 4 Patrullas
- 2 Traslados
- 2 Custodias
- 2 Contactos
- 1 Citacións
- 15 Oficios

- 2 Informes
- 4 xestións

2. A temática da igualdade e violencia de xénero nos procesos selectivos de persoal policial e a súa formación.

- Policías locais: a orde do 28 de xaneiro de 2009, da Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza, pola que se determinan as probas de selección, temarios e baremos de méritos de ingreso, promoción e mobilidade nos corpos de policía local, inclúe esta temática nos anexos I, II, IV e VI.
- Persoal da UPA: esta temática recóllese como unha materia específica no curso de adaptación a realizar polo persoal a integrar na Unidade Adscrita e que se imparte na Academia Galega de Seguridade Pública. O persoal docente está integrado por persoas relacionadas coa violencia de xénero, xuíces, fiscais, persoal funcionario das forzas e corpos de seguridade..., cunha axeitada preparación e cualificación didáctica nesta materia, e de sensibilización e práctica de actuacións policiais.

No eido da formación do persoal da unidade é de salientar que a formación inicial e a súa promoción interna segue os plans establecidos polas respectivas direccións xerais da Policía e da Garda Civil; respecto da formación continua ademais da propia das sinaladas polas referidas direccións establécense cursos específicos para esta unidade na Academia Galega de Seguridade Pública.

3. Actividade formativa. Realizada pola Academia Galega de Seguridade Pública (AGASP)

1. Persoal dos Corpos de Policía Local dos Concellos de Galicia

- a) Curso selectivo de capacitación para a escala básica, categoría de policía (8ª promoción. Materia de violencia de xénero. 16 horas por grupo (2 grupos)): 51 alumnos.
- b) Curso selectivo de capacitación para a escala técnica, categoría de intendente (materia de violencia de xénero: 6 horas): 3 alumnos.

- c) Curso de violencia de xénero en convenio con Concello de Santiago de Compostela: 36 solicitantes e 33 matriculados.

2. Persoal da UPA

- d) Curso de adaptación para o personal de nova incorporación á Unidade de CNP adscrita á Comunidade Autónoma de Galicia (materia de violencia de xénero: 13 horas): 128 alumnos.
- e) Curso operativo sobre actividade integral da UPA (actuación policial nos casos de violencia de xénero (1 hora), protocolo de actuación con menores, actuación diante do maltrato infantil (1 hora)): 20 alumnos.

□ Información ao Parlamento de Galicia

O presente informe da cumprido trámite á obriga legal establecida da Disposición Adicional Cuarta da Lei: "O Goberno da Xunta de Galicia remitiralle ao Parlamento de Galicia, con carácter anual, un informe sobre a situación da violencia de xénero en Galicia, que contará coas achegas de todos os departamentos implicado na prevención e no tratamento da violencia de xénero". O dito informe presentouse ante a Cámara galega en nos anos 2009, 2010, 2011, 2012 e 2013, coa información correspondente ao desenvolvemento , por parte da Xunta de Galicia, das medidas contidas na Lei 11/2007, no ano inmediatamente anterior ao da súa presentación.

□ Creación do Consello Galego das Mulleres.

A Lei 11/2007, para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, na súa disposición adicional quinta, crea o Consello Galego das Mulleres como órgano colexiado e institucional de Galicia, de carácter consultivo, de participación e asesoramento en materia de políticas de igualdade.

No DOG núm. 142 do 26 de xullo de 2012 publicouse o Decreto 157/2012, do 5 de xullo de 2012, polo que se desenvolve a Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero no relativo aos órganos consultivos e de participación.

No artigo 1.a) dispónse que ten por obxecto “O establecemento da natureza, fins, composición e adscrición do Consello Galego das Mulleres, creado na disposición adicional quinta da Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e tratamento integral da violencia de xénero, como órgano colexiado e institucional de Galicia, de carácter consultivo, de participación e asesoramento en materia de políticas de igualdade”.

No capítulo II do citado Decreto regúlase a súa natureza, adscrición, fins, funcións, composición e funcionamento.

No ano 2012 iniciouse a tramitación administrativa da orde pola que se convocan ás asociacións e federacións de mulleres ao procedemento para a elección das vogalías que lles van corresponder no dito Consello, segundo o previsto no artigo 6 do Decreto 157/2012 arriba mencionado. O texto da Orde acaba de rematar o trámite de información pública (páxina web da Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza) para presentación de alegacións.

❑ **Creación do Observatorio Galego da Violencia de Xénero**

A Lei 11/2007 para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, na súa disposición adicional sexta, prevé a creación do Observatorio Galego da Violencia de Xénero como órgano colexiado e institucional de Galicia encargado do estudo, da avaliación e do seguimento das políticas contra a violencia de xénero que se desenvolvan en Galicia.

No DOG núm. 142 do 26 de xullo de 2012 publicouse o Decreto 157/2012, do 5 de xullo de 2012, polo que se desenvolve a Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero no relativo aos órganos consultivos e de participación.

No artigo 1.b) dispónse que ten por obxecto “A creación do Observatorio Galego da Violencia de Xénero, como órgano colexiado e institucional de Galicia, encargado do estudo, da avaliación e do seguimento das políticas contra a violencia de xénero que se desenvolven en Galicia, así como o establecemento da súa natureza, fins, composición e adscrición”.

Na sección 1ª do capítulo III do citado Decreto regúlase a súa natureza, adscrición, fins, funcións, composición e funcionamento.

Na sección 2ª do capítulo III, dependendo do Observatorio Galego da Violencia de Xénero e con carácter permanente, créase a Comisión Asesora de Publicidade Non Sexista que terá como obxecto asesorar e orientar as entidades, asociacións, axentes publicitarios que o requiran, ofrecendo criterios alternativos para eliminar o sexismo nas mensaxes publicitarias e incorporar accións positivas que cooperen á erradicación de todo tipo de discriminación por razón do sexo das persoas

□ Creación da Comisión Interdepartamental de Igualdade

A Lei 11/2007 para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, na súa disposición adicional sétima, establece que se creará a Comisión Interdepartamental de Igualdade como órgano colexiado e institucional de Galicia, á que lle corresponderán, entre outras, as funcións de seguimento da aplicación desta lei e dos correspondentes plans para a igualdade e de loita contra a violencia de xénero.

No DOG núm. 142 do 26 de xullo de 2012 publicouse o Decreto 157/2012, do 5 de xullo de 2012, polo que se desenvolve a Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero no relativo aos órganos consultivos e de participación.

No artigo 1.c) dispónse que ten por obxecto “A creación da Comisión Interdepartamental de Igualdade como órgano colexiado e institucional de Galicia, conforme á disposición adicional sétima da Lei 11/2007, do 27 de xullo, así como o establecemento das súas funcións, réxime de funcionamento, composición e adscrición”.

No capítulo IV do citado Decreto regúlase a súa natureza, adscrición, fins, funcións, composición e funcionamento.

O día 7 de marzo de 2013 constituíse a Comisión interdepartamental de Igualdade, presidida polo vicepresidente da Xunta de Galicia e integrada por todas as consellerías do Goberno galego.

